

MÃTEO TE HÃM'ÃPAK MAX'AX 'ÃKTUX

Yeyox Kunnix yõg mõnãyxop

1 ¹Yeyox Kunnix yõg mõnãyxop xohix xop te tik hittap Namix hã' mõkputox, ha mõnãyxop hittap 'Amanãm hã' mõkputox.

²'Amanãm te 'Iyak mûg tak, ha 'Iyak te Yako mûg tak, ha Yonah mûg tak, xi' taknõy xop mûg tak. ³Ha Yonah te Pet mûg tak, xix Yet mûg tak, ha' mûg tut 'äxet'ax Täm. Ha Pet te 'Exnõg mûg tak, ha 'Anãm mûg tak, ⁴ha 'Amînânap mûg tak, ha Nãy mûg tak, ha Xanmõm mûg tak, ⁵ha Moax mûg tak, ha' mûg tut 'äxet'ax Hap. Ha Moax te 'Omet mûg tak, ha' mûg tut 'äxet'ax Hot, ha 'Omet te Yexe mûg tak, ⁶ha Namix mûg tak. Yã hõmã Namix te 'Iyaet yõg tikmû'ün xohix xat.

Ha Namix te 'Onit xetut mûg, ha Xanomãm put, ⁷ha Homo'äm mûg tak, ha 'Amit mûg tak, ha 'Axa mûg tak, ⁸ha Yoxapah mûg tak, ha Yonãm mûg tak, ha 'Oyit mûg tak, ⁹ha Yotäm mûg tak, ha 'Akax mûg tak, ha 'Eyekit mûg tak, ¹⁰ha Mänähex mûg tak, ha 'Ämõm mûg tak, ha Yoyit mûg tak, ¹¹ha Yekõnïn mûg tak, xi' taknõy xop mûg tak, ¹²ihã puknõg xop te 'Iyaet yõg tikmû'ün mögähä!, nüy häm puknõg ha' mögä!, tu häpxexka Maminõn tu' mögähä!, pu tu pi!.

¹²Tu Maminõn tu' pip, ¹³ihã Yekõnïn te Xanatit mûg tak, ha Yonomameo mûg tak, ¹⁴ha 'Amiot mûg tak, ha 'Enitkÿ mûg tak, ha 'Ayoh mûg tak, ¹⁵ha Xanok mûg tak, ha 'Akÿ mûg tak, ha 'Eniot mûg tak, ¹⁶ha Mätä mûg tak, ha Yako mûg tak, ¹⁷ha Yoye mûg tak, ha Mänix mütik yäytaha!, ha' put Yeyox 'äxet'ax Kunnix.

¹⁷Kaxiñ 'Amanãm mõkputox te homik-tok put, ha tehomik-tok put, ha mõktu xohix te 14, tu mõktu Namix te 'Iyaet yõg tikmû'ün xat, ha tehomik-tok put xohix te 14, tu mõktu 'Iyaet yõg tikmû'ün te häpxexka Maminõn tu' mög, ha mõkputox nõy xohix te 14 kamah, ha mõktu Yeyox Kunnix mûg tut te' put.

Yeyox mûg tut te' put

¹⁸Tu' put hã xiy: Tute yäytap-tup Yoye mütik, pa nõm mütik nõm 'ohnäg ¹⁹Topa Koxuk tek-tok putnähä!. ¹⁹Ha Mänix te yäy kutox xuk, ha Yoye te' yümmûg,

yā hāmyok mīy, tu' yīy 'ohnāg, tu hāmpe'paxex, hu: "Pūyā tikmū'ün Mānix kummuk 'āktux hok!" Kaxīy. Tu' xaptop tu' nīm putup,²⁰ tu hāmpe'paxex, 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, Yoye mō'yōn 'ihā' nūn, tu' yōtkup tu hām'āktux, hu:

—Yoye, 'āmūn yā Namix hā 'āmōkputox, hu 'ākuxanōg hok, nūy Mānix mūy, nūy nū mūtik yāytax. Yā! max Mānix, ha Topa Koxuk tek-tok putnāptup,²¹ hak-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yeyox, ha yāy yōg tikmū'ün kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max tat 'uyānān tu'.

²² Topa te hāpxopmā ka'ok, yā hōmā tik te Topa pupi hām'āktux tikmū'ün pu', yīy: ²³"Un hok yūm tek-tok xuk putup, hak-tok 'āxet'ax te: 'Emānēo." Yā tikmū'ün yīy'ax hā: "Topa te yūmūg mūtik tihi!" Kaxīy. Tu ta tu' kux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Mānix te yāy kutok xuk nōmhā.

²⁴ Ha Yoye yāy koxak, tu' yīpkox pip, tu Mānix mūg, ²⁵ pa nōm mūtik nōm 'ohnāg, mōktuk-tok put, ha Yoye te' xuxet'ax mīy Yeyox.

Tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn

2 ¹Yeyox mūg tut te' put kōmēn Menēg tu', yā hāpxexka Yonex yōg kōmēn, ha 'Enot te hāpxexka yōg tikmū'ün xohix xat, 'ihā Mānix tek-tok put, ha tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn, māyōn xupep'ax ha' nūn, tu māyōnnāg xop yūmmūg, tu Yenoyanēn ha' nūn, tu' nūn tu nūktu mōxaha', ²nūy kakxop pit xax, tu' yīkopic, hu:

—Pi'yā! xip tik te tikmū'ün xat'ax kutok? Yā! tut te' put nōmhā, pu Yoneo yōg tikmū'ün xohix xat. Hāptox tukmūg tihi', tu kakxop yōg māyōnnāg pēnāhā pepi pexkox tu', tu māyōn xupep'ax ha māyōnnāg pēnāhā', tuk nūn tu nūktu nūk-tettex kakxop pu!. Kaxīy.

³Ha 'Enot te' xupak, tu' xutīgāhā', xix Yenoyanēn yōg tikmū'ün xohix xutīgāhā', ⁴yīy 'Enot te 'āmānex xexka xop xānāhā', xix hāmyūmmūg xop xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha', ha 'Enot te:

—Tep mūn 'āktux Topa yōg tappet te'? Pi'yā! xip putup 'ūtut 'ihāk-tok put, Topa te nōm yāykutnāhā'? Kaxīy.

⁵Ha:

—Kōmēn Menēg kopa' put putup, hāpxexka Yonex tu'. Yā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu kakxop nā'ax 'āktux, hu:

⁶"Menēg mūn kōmēn kutōgnāg, pa Topa te' xexkānāp-tup,
'uyāykutnā'ax yōg kōmēn hah,
yīy Topa te kōmēn xexkānāp-tup,
ha yāykutnā'ax te yōgnū tikmū'ün xat max putup,
tu 'Iyaet yōg tikmū'ün xat putup." Kaxīy.

⁷Ha ta 'Enot te tik xop xānāhā', nōm tik te hāmyūmmūg xop te hāptox tu' nūn, ha' xānāhā', pu nū!, ha' xaptop tu' nūn, pu tikmū'ün 'ūpēnā hok, ha 'Enot te' yīkopic, hu:

—Hām 'ūm 'ihā 'āxop te nō māyōnnāg pēnāhā'? Kaxīy.

Ha' xuktux, ⁸yīy 'Enot te mō'pok Menēg hah, tu:

—Mōy kakxop pit xax, nūy xipi', nūy nūy 'ā' xuktux, 'ūyīy kama nūk xup kakxop keppah. Kaxīy.

⁹Tu hām'āktux kux, ha ta tik xop mōg, tu ta' mōg putat hā, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu māyōnnāg pēnāhā 'ūxeheh. Hōmā māyōnnāg te māyōn xutep'ax tu' xip hāmnōgnōy tu', yā hōnhā pepi' xip, tu tik keppa' mōg, nūy tik xop mōgā', tu mōktu mīptut tu' xupep, ha kakxop pit xip, yīy māyōnnāg hup, tu' xup pepi' tu pexkox yokama' xup, ¹⁰ha tik xop kuxa hittup xexkah, māyōnnāg pēnāhā tu' kuxa hittup, ¹¹tu mīptut hā' mōxakux, tu kakxop pēnāhā', 'ūtut Mānix mūtik tihī', yīy nūktettex kakxop keppah, tu' kuxa te' yēy. Hak-nāy tu hāpxop max popmāhā', ha takat xexkah, yā pipkup yānām 'āta popmāhā', xix hāpxop puk haxnāg tu' hōm xix mīxux hep 'ūhaxnāg mīha tu' hōm.

ⁱ²Tu mō'yōn 'ihā Topa te' yōtkup hā hāmyūmmūgāhā', puyīy 'Enot ha putpu' mōg hok, yīy ta' mōg, putat nōy hā' mōg, tu mōktu yāy yōg hām tu' mōxaha'.

Hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'

ⁱ³Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye ha' mōg, 'ihā mō'yōn, tu' yōtkup hā hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyok, nūy 'āknīhā xihip. 'Āk-tok put, xi' tut mōgā', nūy hāpxexka 'Eyit tu mōy 'āmōxān, nūy nō te nox pi', ha mōktu 'āte xa hām'āktux. Yā 'Enot te kakxop xak, 'ūp-tex putup tu'. Kaxīy.

ⁱ⁴Yīy Yoye yok, tu kakxop put, xi' tut mōgāhā', tu hāpxexka 'Eyit 'ūnūpa tu' mōg 'ihā 'āmnīy, ¹⁵tu' ti ka'ok, ha mōktu 'Enot tu' xok. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu: "Ātek kutok xānāhā", 'ihā hāpxexka 'Eyit ta tu' xip." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox nox xip hāpxexka 'Eyit kopa nōmhā'.

'Enot te xonat xop xat pu kakxop kix

ⁱ⁶Ha ta 'Enot te' hip, tu tik puknōg te hāmyūmmūg xop hip, pa 'ap nūn'ah, tu yā mōlāmā! Yīy 'Enot gāy xexkah, tu' xat, pu kōmēn yōg kakxop pit xohix xexka kix, nūy kakxop yōg hāmyāxatamuk 2 xohix kix Menēg kopah, xix kōmēn kūnāpa' pip kakxop pit kix. Yā hōmā, hāmyāxatamuk 2 'ihā tik puknōg te hāmyūmmūg xop te māyōnnāg pēnāhā', hu' nūn, nūy kakxop xax, yīy 'Enot te' xat, pu kakxop pit kutōgnāg xohix kix, nūy kakxop puxet putex. ¹⁷Hōmā, hāmyāxatamuk xohix xexka 'ihā, tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, nūy tappet tu kax'āmi', yīy:

ⁱ⁸ "Kōmēn Hāmā yōg tikmū'ün potaha',

yā Haket potaha', 'ūk-tok xak tu',

tu' kuxa teknōg, 'ūk-tok xakix hah." Kaxīy.

Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā' xat'ax gāy te kakxop kix nōmhā'.

Yāy yōg hām tu' putpu' nūn

ⁱ⁹Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'Enot xok, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Eyit ha' mōg, tu Yoye ha' mōg, tu hām'āktux 'ihā Yoye mō'yōn, 'ūyōtkup hā hām'āktux, ²⁰hu:

—'Ãpu, 'ayok, kakxop put, xi' tut mōgā', nūy 'Iyaet yōg hām ha putpu mōg. Yā tik kummuk xok, nōm te kakxop xak, nūy putex. Yīy mōg. Kaxīy.

21 Ha Yoye yok, tu kakxop put, xi' tut mōgāhā', ha ta' mōg 'Iyaet ha', tu' mōg tu mōkut' mōxaha!, 22 ha tigmū'ün te hāmyūmmūgāhā', tu 'Enot kutox 'Akenap 'āktux, ha Yonex yōg tigmū'ün xat, yāy tak yānān tu' xat, yīy Yoye kuxānōg, pa Topa te hāmyūmmūgāhā', 'ihā mō'yōn, 'uyōtkup hā hāmyūmmūgāhā', yīy Yoye mōg hāpxexka Gанинет tu', xix kakxop mōg, xi' tut mōg, 23 nūy tu ti ka'ok kōmēn Nāyane kopah. Yā hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux, hu: "Tigmū'ün te' xuxet'ax mīy putup, tu Nāyane yōg tik 'āxet'ax putup." 'Ukux. Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xip ka'ok kōmēn Nāyane tu' nōmhā!.

Yoām te Topa pupi hām'āktux

3 1 Hāpxip 'ihā Yoām tep-tox pix, tu hāpxexka Yonex yōg hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pupi hām'āktux, 2 tu:

—Mā', yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Yā hōnhā Topa te 'āxat nūnte! Kaxīy.

3 Yā hōmā tik hittap 'Iyait te Yoām 'āktux, 'ihā Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Tik xip hām panip xexka tu', tu' yīy ka'ok, tu:

'Ãpu, Topa yōg putat max mīy,
nūy Topa pu putat kohe tu' yoa!"

'Ukux. Kaxīy.

4 Yoām te kāmēn xeh hā topixxax mīy, nūy tu xokxop xax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā!, xix puk hep xup. 5 Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg tigmū'ün xohix nūn, xix hāpxexka Yonex yōg tigmū'ün, xix tigmū'ün te kōnāg xexka Yohnām yīka' pip, tu' nūn, 6 ha Yoām te tigmū'ün xohip-tox pix, 'ihā tigmū'ün te yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, tu yāyhāhup tu hām'āktux, nūy nōm kuxyā!.

7 Ha Paniye xop nūn kamah, xix Xanoxeo xop nūn, puyīy Yoām kamap-tox pix. Pa Yoām te:

—'Ãxop kummuk xop te kāyāk-tok putuk! Piyā 'āxat, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax tu kux, puyīy Topa 'āha gāy hok, nūy 'ākummugā hok? 8 'Ãpu hāpxopmā max, pu tigmū'ün xohix xate yāyhāhup yūmmūg. 9 Hām'āktux hok, hu: "Yā mōnāyxop 'Amanām yā yūmūlā hā mōnāyxop xe'e!', 'a Topa te 'ūgkummugāp-tup'ah," Kaxīy. 'Uxuktux hok! Yā Topa mūn ka'ok, tu mīkax xap hā 'Amanām mōkutox mīy'ax. 10 Tigmū'ün te mīm kup kummuk xak, kupuk hā' xak, tu kuxap hā mō'hap, pu tu nōg, ha kaxīy Topa te tigmū'ün kummuk kix putup, tu' nōa!. 11 'Ate 'āp-tox pix, tu kōnāg hā 'āp-tox pix, xa yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy hok 'ūxeheh, pa tik puxet tek pe' nūn putup, tu' ka'ok, ha tak pu'uk. 'Ap max'ah 'āte nō pataxax tat, yāk mūn kutōgnāg. Hamūn te Topa Koxuk xa mō'kutnāp-tup puyīy 'ākuxa ka'ogā!, nūy 'ākuxa kummuk tupmā!. 12 Yā pēnēn paha!, nūy xuxnāg xetox xap mōy mīxux kopah, nūy xap xix mīptut kopah, 'ihā mīxux naknāg mō'hap kuxap tu', ha kaxīy

Topa te yāy yōg tikmū'ūn xex max, pa' yīpkox 'ohnāg xop xūygāp-tup, kuxap hā' puk putuk nō xūygāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

¹³Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg, tu ta hāpxexka Gаниnet tu' xip, tu kōnāg xexka Yohnām ha' mōg, pu Yoām putox pix, ¹⁴pa Yoām te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Pak mūn putox pix 'ūyānān tu!! 'Āxexka, hak mūn kutōgnāg. Teptu xatek xat, 'ūg 'āp-tox pix? Kaxīy.

¹⁵Ha Yeyox te:

—Topa te 'āp-tup, xak putox pix. Yā puxi!. Kaxīy.

Ha: —Ya hamūn. Kaxīy. Tup-tox pix.

¹⁶Ha' pix kux, 'ihā Yeyox te kōnāg kox tu' xupep, ha pexkox xōn, ha Yeyox te Topa Koxuk pēnāhā!, ha ta tu' yīxohoh kuxxuxtut putuk, tu mōktu Yeyox putox tonnok, tu yīmū! xip, ¹⁷ha ta Topa yīy, tu hām'āktux pexkox tu!, hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit. 'Āte nōm mō'yāy xel'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā! Kaxīy.

Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpkummuk mīy

4 ¹Ha Topa Koxuk te Yeyox mōgāhā hām panip tu', ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit, puyīy hāpkummuk mīy. ²Yā 'āmnīy xohix te 40 hā 'ap xit'ah Yeyox, ha putup tep-tex, ³yīy Hāmgāyāgnāg te' yīka xupep, tu:

—Pax xa yā Topak-tok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām xe'e!, xayī! mā!. Kaxīy.

⁴Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te tikmū'ūn xat, pu pām puxet hā tu hi ka'ok hok, pāyā! xat, pu Topa yōg hām'āktux hā tikmū'ūn kuxa hi ka'ok. Kaxīy.

⁵Ha Hāmgāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā!, yā Topa yōg kōmēn, ha Topa pet xexka tu' mōgāhā!, pu' pet tox xanep yīmū 'āti!, ⁶ha:

—Pax xa Topak-tok, xa nūy nūhāy hām tu!. Yā Topa yōg tappet te:

“Topa te pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy 'āpēnā max,
tu 'ātat putup, 'ūyīm hā 'ātat putup,
ka mīkaxxap 'āpata xūy.”

'Ūkux. Kaxīy.

⁷Ha:

—Pa Topa yōg tappet te hām'āktux kamah, hu: “'Ōgnū Topa hā hāpkutex'ex hā gāyā hok.” Kaxīy.

⁸Ha Hāmgāyāgnāg te' mōgāhā yīktix tox xanep yīmū!, tu hām xexka max xohix tu' mūg, tu hāpxompā'ax max xohix tu' mūg, ⁹tu:

—Pēnā! 'Ūgmūn pu nū'āxup, kopxix xa' hōm hāpxop xohix. Kaxīy.

¹⁰Ha Yeyox te:

—'Ākmūn'ah. Mōg, nūy 'āpep. Yā Topa yōg tappet te: “Topap-xehnāg pu nū'āxup, nūy 'ākuxa' yēy.” Kaxīy.

¹¹ Yīy Hāmgāyāgnāg te' nīm, ha pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy Yeyox pēnā max.

Yeyox te hāpxopmā kōnāmāhā'

¹² Ha ta' nūn xonat xop, tu Yoām mūg, tu kanet hā mō'tat, ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāpxexka Gанинет tu' mōg, ¹³ tu kōmēn Nāyane nīm, nūy kōmēn Kapānān tu' xip, ha kōnāg xexka Gанинет te' yīka' xup, yā' xip hāpxexka Yemonōm xix Nāptanix tu'. ¹⁴ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā Topa te hām'āktux, ha tik hittap 'Iyait te nōm pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', nūy tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā', nūy Yeyox xip'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te kōmēn Kapānān tu' nox xip, yīy:

¹⁵ "Yemonōn yōg hahām, xix Nāptanix yōg hahām,

yā kōnāg xexka kux tu' pip, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' pip, nō'ōm puknōg yōg Gанинет.

¹⁶ Yā' puknōg xop te hāpkoxtap kopa' pip, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu kuyānām xexka pēnāp-tup, puyīy hāptupmā!, puyī' puknōg xop hāmyūmmūg, ha kuyānām te hāpkoxtap tu māp-tup, nūy nōm puknōg xop kuxa hittupmā!." 'Ukux. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, hu: —'Āpu, yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā'ax kummuk kux! Yā hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpu 'ipkox pi!! Kaxīy.

Yeyox te tik te 4 xānāhā'

¹⁸ 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te hāpkumep, tu kōnāg xexka Gанинет yōg hāpkux tu' hāpkumep, 'ihā tik taknōy 2 pēnāhā!, ha mām xuk, tu' xuxet'ax Xīmām, yā' xuxet'ax nōy te: Pet, xi' taknōy 'āxet'ax 'Ānene', tu mō tut panip yōn, tu mām xuk pax, ¹⁹ ha Yeyox te:

—'Āpu, 'ūkpe mōg 'ūg 'ayūmmūgā!, xayīy tikmū'ūn tuk ha nūnnā!. Kaxīy.

²⁰ Yīy tut panip nīm, nūy Yeyox mūtik hāpkumep.

²¹ Ha' mōg 'ihā tik taknōy 2 nōy pēnāhā!, ha' xuxet'ax Tiak, xi' taknōy 'āxet'ax Yoām, yā Yemeneo kutok, tu yāy tak yōg mīpkox kopa' mām, nūy tut panip mīy. Ha Yeyox te' xapit, puyīy nū mūtik hāpkumep, ²² ha hāpxip 'ohnāg 'ihā' mōg, tu yāy tak nīm, xix mīpkox nīm, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox pe' mōg.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā xix hittupmāhā'

²³ Ha Yeyox te hāpkumep punethok, tu ta Gанинет yōg hāpxexka xohix hā hāpkumep, tu Topa pet xohix kopa hāmyūmmūgāhā!, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut xop hittupmāhā!, ²⁴ ha hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, hu' pakut xop tat Yeyox hah, yā hāmpakut xohix te tikmū'ūn pakutnāhā!, xix yāmīy kummuk te' pakutnāhā!, ha nōm tikmū'ūn te yāy pu xu'ux xop tat, xix hāpkumep hok xop

tat, ha Yeyox te' xohix hittupmāhā! ²⁵Ha tikmū'ün xohix punethok te' pe' mōg, yā Ganinet yōg tikmū'ün, xix kōmēn te 10 yōg tikmū'ün, xix Yenoyanēn yōg tikmū'ün, xix Yonex yōg, xix Yohnām xatapa' pip xop. Yā' xohix te Yeyox pe' mōg.

Yeyox te hām'āktux yīktix yīmū'

5 ¹Jesus te tikmū'ün xohix pēnāhā!, tu yīktix tu' mōg, tu mōktu pepi' xip, tu' yūm. Ha yāy yōg tik xop te' yīka' mām, ²ha hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxompā'ax yūmmūgā!, hu:

³—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün kuxa kopa' hok xop.

Yā Topa te nōm tikmū'ün xat xe'e!, hu' kuxa hittupmāhā!.

⁴—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün pota punethok xop.

Yā Topa te' kuxa hittupmāp-tup.

⁵—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün te yāy kutōgnāg pe'paxex.

Yā Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg, yīy pexkox yōg hāpxop pop putup.

⁶—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün yīpkox pip xop, nōm te' xak, nūy Topa pu' yīpkox pi', tu hāmyok mīy putup xūy.

Yā Topa te' kuxa māmmāhā!.

⁷—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün te' nōy kuxa ka!.

Yā Topa te nōm tikmū'ün kuxa ka!.

⁸—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün kuxa tup xop.

Yā nōm te Topa pēnāp-tup.

⁹—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün te yāykix kuxyāhā!.

Yā 'ōm te Topa hāk-tox xe'e!.

¹⁰—'Ükuxa hittup'ax tikmū'ün xūy, nōm tikmū'ün xūy nūy hāpxompā max.

Yā Topa te' xexkānāp-tup 'ihā! hep xop xohix xat.

¹¹—'Akuxa hittup'ax 'ihā! gāyxop te 'āxūygāhā!, xix 'āmānōg, xix 'ākte'ex kummuk, xix 'ākupex, 'ükpe 'āmōg hah. ¹²'Akuxa hittup'ax, yā Topa te xa popmāp-tup pexkox yōg hāpxop xohix. Yā hōmā tik gāy xop te Topa yōg tik hittap xop xūygāhā!, tu' pupi hām'āktux xop xūygāhā kamah, 'āmūn putuk.

Yeyox te 'āmot xuxpex 'āktux xix kuyānām

¹³—'Āmot xuxpex te' xit'ax xuxpexpgāhā!, ha xogyīn kutnat, puyīy tuk-tox hok. Ha kaxīy 'āxop te Topa hā! puknōg xop pu hāmmaxnāhā!. Pax pu 'āmot ku'uk kummuk hāk-tox, puxix tikmū'ün xep-tup nōg, nūy hāptopa putyōn, ha' xohix te' tonnok.

¹⁴—Kuyānām te hāptupmāhā!, ha kaxīy 'āxop te tikmū'ün pu Topa pupi hām'āktux, tu' kuxa hittupmāhā!. Tikmū'ün xohix te kōmēn pēnāhā!, yā kōmēn te yīktix yīmū' pip. ¹⁵Piyā kuyānām tat'ax paha!, nūy nō manax kopa' yūm, tu mōl'niy? Ap yūm'ah, pāyā mīmpe yīmū' yūm, puyīy mīptut xohix tupmā!, puyīy tikmū'ün nō hāmpēnā max. ¹⁶Ha kaxīy 'āxop te tikmū'ün pu Topa yōg

hām'āktux 'āktux, pu tu hittup, ha kaxīy 'āxop te hāpxomā max, pu tikmū'ūn pēnā', nūy 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: "Yā 'āmax xe'ēgnāg!"! Kaxīy.

Tu Topa yōg xat'ax 'āktux

17—'Ūpe'āpaxeh hok, hu: "Yeyox nūn, nūy Mōyyex yōg xat'ax nōa!" Kaxīy.
 'Āmhok. 'Aknūn'ah 'ūg tik hittap xop yōg hām'āktux nōa!, nōm hittap xop te
 Topa pupi hām'āktux, 'ap nōāp-tup'ah, pak nūn nūy hām'āktux yūmmūgā max.
 18 'Ūxaxok hok. Yā' xat'ax xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Yā Topa yōg tikmū'ūn te'
 xuktux putup mō'kuma' mōg. Yā kaxl'āmī'ax kutōgnāg xut 'ohnāg, 'ihā pexkox xip,
 'ihā' xip hahām. 'Ūnōg 'ohnāg. 19 Yīy tikmū'ūn yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg xat'ax
 pu', xi' nōy yūmmūgā'ax, pu' yīpkox hok, puxix 'om kutōgnāg. Yā Topa te nōm
 kutōgnāg 'āktux putup 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. 'A xekānāp-tup'ah. Pa tikmū'ūn
 yīpkox pip, tu' nōy yūmmūgā'ax, pu yīpkox pi', puxix Topa xexka 'āktux putup,
 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. 20 Yīy hāpxomā max Topa pu', tu 'āyīpkox pip pax
 Topa pu', puyīy Topa 'āxop pu pexkox xōn, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat, nūy: Mōnāy!
 Kaxīy. Pa hāmyūmmūg xop yīpkox 'ohnāg xop, xix Paniye xop te' mōxakux 'ohnāg.

Tu tep-tup nōg 'āktux

21—Tik hittap te mōnāyxop pu hām'āktux, tu' xat, hu: "'Ūp-tex hok.
 Tikmū'ūn te' nōy putex, puxix' mōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, puyī'
 yōg hāpkummuk mīy'ax kopit." Kaxīy. 22 Pa 'āte 'āxat, hu: Tikmū'ūn te'
 nōy hā' gāy, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy pu
 hām'āktux, hu: "'Ākummuk," kaxīy, puxix tik xexka xop hāpkummuk
 mīy'ax kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy putup nōg, hu nōm pu hupmāhā',
 hu: "'Āp-tox kummuk!" kaxīy, puxix nōm mōgā Hāmgāyāgnāg Pet hah.
 23 'Āmōg Topa pet hah, nūy Topa pu hāpxop mō'hap, nūy tu' haxyā', tu
 hāmpe'paxex, hu: "Hamūn, 'ūgnōy gāy, tute 'ā tu' gāy," kaxīy. 24 'Āpu, 'ōg
 hāpxop mō'hap'ax nīm, nūy mōg mō'ka'ok 'ānōy hah, pu 'ānōy mūtik
 yāyhā 'āxape 'ūxeheh, hak-nāy tu 'ōg hāpxop mō'hap Topa pu'.

25—Tikmū'ūn te xa tu' gāy, xix 'ākupe, tu 'āmōgā'ax tik pa te
 hāmyūmmūg hah, 'āpu nū mūtik yāyhā 'āxape, ka 'āmōgā tik pa te
 hāmyūmmūg hah, ha' xat pu 'āmūy, nūy kanet kopa mō'ātat. 26 Pax xa kanet
 kopa 'āxip, hu ta 'āxupa hok, tu mōktu tayūmak xexka hā pago, xayīy 'āpep.

'Ūnōy hā' xupxet 'āktux

27—'Āxop te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha: "'Ānōy hā xupxet hok!"
 Kaxīy. 28 Pa 'āte 'āxat, hu: 'Ūn 'āpa hā pēnā hok, nūy 'ūn putup hok.
 Tikmū'ūn te 'ūn pēnāhā' puxi' kuxa kopa' xonnix. 29 Pax xa 'āpa xe'e xa
 hāpxomā kummugā', 'āpu 'āpa xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet, ha
 ta' kummuk, xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg. 30 Pax xa 'āyīm xe'e xa
 hāpxomā kummugā', 'āpu 'āyīm xax mīkax hā, nūy putyōn. Yā' max
 'āyīm puxet, ha ta' kummuk xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg.

Tik te yāy xetut nīm 'āktux

31—Tikmū'ün te 'āxat kamah, hu: “Tik te' xetut nīm putup, puxix tappet mīy, pu tu' nīm.” Kaxīy. 32 Pa 'āte 'āxat xe'e!: 'Āxetut nīm hok. Pēyā! xetut te tik nōy mūtik xonnix, 'ūtux hok pu nīm, pāyā! xetut te tik nōy mūtik xonnix hok, 'ūtux hok pu nīm hok, ka tik nōy mūy, nūy nū mūtik tu' xonnix. Yā tik te' nōy xetut mūg, tu nōm hā! xupxet, yā hāpkummuk mīy.

Tute hām'āktux xex'ax 'āktux

33—Mōnāyxop hittap te Topa yōg hām'āktux 'āpak, hu 'āxat, hu: “Xate Topa pu hām'āktux xex, 'āpu' xaxok hok, nūy mīy.” Kaxīy. 34 Pa 'āte: Topa 'āxet'ax 'āktux hok 'ihā hām'āktux xex, xix pexkox 'āktux hok. Pexkox yā Topa xip'ax xe'ēgnāg hah, 35 xix hām xexka 'āktux hok, 'ihā hām'āktux xex. Yā hām xexka xohix Topa yōg, yā! yōg hāptonnok'ax. Ha Yenoyanēn 'āktux hok. Yā Topa te' xat xe'ēgnāg, yā! yōg kōmēn xe'e!, 36 xix 'āxe 'āktux hok, 'ihā hām'āktux xex. Pi'yā! yāy xe yāyhā yām-nok, xip-nīy? 'Ap yāyhā yā yūmmūg'ah, yīy 'āxe 'āktux hok, 'ihā hām'āktux xex. 37 Hu hām'āktux kutōgnāg, hu: “Āmhok,” kaxīy, xix: “Hamūn,” kaxīy. Puxi!. Yā Hāmgāyāgnāg mūn te tikmū'ün yūmmūgāhā, pu hām'āktux tox. Hām'āktux tox hok!

'Ūnōy pu hāpkummuk hā! yānān 'āktux

38—Tikmū'ün te: “Yā! max tikmū'ün kummuk pu hāpkummugā 'ūyānān tu!, nūy tu pago.” Kaxīy. 39 Pa 'āte: Tikmū'ün kummuk pu hāpkummugā hok, nūy tu pago hok, pa tik te 'āpayīn kix, 'āpu' tux hok pu 'āpayīn nāg nōy kix kamah. 40 Tikmū'ün te 'ōg topixxax xut, 'āpu' 'ōg kayak tu' hōm kamah, ha tu paxmōg. 41 Xonat puknōg te 'āxat, xayīy 'ūyōg hāpxop putux tat, 'āpu' tat. Ha 'āxat pu kinōm puxet hā! tat, 'āpu kinōm 2 hā! tat. 42 Tikmū'ün te hāpxop 'ūm xak, nūy ta putpu xa' hōm, 'āpu tu' hōm. Tikmū'ün te' hok xak hāpxop 'ūm, 'āpu tu' hok hōm.

'Āhā! pu knōg xop putup pax

43—Tikmū'ün te: “'Āxapep-tup pax, pa' pu knōg xi' gāy xop putup hok.” Kaxīy. 44 Pa 'āte!: Gāy xop putup pax, xi' pu knōg xop, xix Topa tu' xax, pu nōm hā hāmmāxnā!, 45 xa 'āxop yāyhā Topa hā 'lāk-tok xop xe'e!. Yā Topa te māyōn xat, pu' hep xop xohix pu hām pukgā!, yā hāpxopmā kummuk xop pu' mīy, xix hāpxopmā max xop pu' mīy kamah. Tute tex nūl'kutnāhā! hep xop xohix pu. Yā tikmū'ün te hāmyok mīy xop pu nūl'kutnāhā!, xix tikmū'ün te hāpkohe! mīy xop pu tex nūl'kutnāhā kamah. 46 'Āxop te 'āxapep-tup xix tikmū'ün gāy xop putup nōg, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm hok. Yā tik kummuk xop te gohet pupi tayūmak pop, tute yāy xape xop mūn putup pax, xi' pu knōg xop putup nōg. 47 'Āxop te 'āxape xop mūtik hām'āktux puxehnāg, ha ta' pu knōg xop te yāy xape mūtik hām'āktux kamah, nōm xop te Topa hā! pu knōg xop.

48—'Āpu hāpxopmā max xe'ēgnāg, nūy 'Ātak Topa putuk, ha pexkox kopa' xip, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg mō'kuma' mōg.

'Ānōy pu hāmmaxnāhā'

6 1—'Ōg pa 'āti!' Hāpxopmā max hok, nūy mō'āmā hok, puyīy tikmū'ūn pēnā! 'Āmhok. Pa Topa pu hāpxopmā max xe'e, puyīy Topa pēnā!. Pāyā xate' mīy puyīy tikmū'ūn pēnā!, puxix Topa yūmūg Tak xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm putup hok.

2—Xate tikmū'ūn hok xop pu hāpxop hok hōm, 'āpu 'īy hok. Yā mō'āmā'ax xop pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu yāy yōg hāpxopmā max'ax 'āktux, tu Topa pet kopa hām'āktux, xix kōmēn kopa hām'āktux, pu tikmū'ūn hāpxopmā'ax yūmmūg, tu: "Yā tik max, 'ōhōm!" Kaxīy. Yā Topa tep-tup nōg, tu: "Puxi!". Kaxīy. Tu pexkox yōg hāpxop 'ap hōm putup'ah, mō'āmā pax xop pu' hōm putup'ah. 3 Xate tikmū'ūn hok hā nō teheh, 'āpu hām'āktux hok, pu tikmū'ūn 'ūm yūmmūg hok, pu 'āxape xe'e yūmmūg hok. 4 Tikmū'ūn 'ūm pu' xuktux hok, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop hōm. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā!.

Tute Topa pu hām'āktux 'āktux

5—Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu Topa pu hām'āktux hitop, tu kōmēn yōg putat hā' xuktux, xix Topa pet kopa' xuktux, pu tikmū'ūn pēnā!, nūy tu: "Ūmax nō'ōm! Yā Topa pu hām'āktux pax!" Kaxīy. Pāyā yā' koit. 6 Pa 'āpet ha mōg, nūy mōhāmyīnnīn, nūy 'āp-xehnāg hā 'ōg 'Ātak Topa pu hām'āktux, 'ihā xate nōm pēnā 'ohnāg, ha' xupak, tu xa' hōm pexkox yōg hāpxop. Yā Topa 'ōg 'Ātak te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā!.

7—Topa pu 'āp-xehnāg hā hām'āktux, tu hām'āktux 'āhīynāg hok, 'ūpuknōg xop putuk. Nōm te Topa pu hām'āktux tox, tu hām'āktux 'āhīynāg, puyīy Topa' xupax. 8 Kaxīy mīy hok! Topa yā 'ōg 'Ātak, tu hām'āktux xelēgnāg, tu xatep-tup yūmmūg tap. 9 Yīy Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

"Yūmūg 'Ātak, nōm te pexkox tu' xip, pūyā' xohix kuxa' yēy 'ākeppah, tu 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

10 Pūyā tikmū'ūn xohix 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi' nūhū hāhām tu!.

Yā pexkox yōg xop xohix yīpkox pip nōmhā.

11 'Āmnīy xohix 'ihāk mū'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā!, 'ūyī' mā!,

12 hak mū'ā yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā!, pu tu kux.

Tikmū'ūn tek mū'ā kummugāhā!, hak mū'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah, ha' kux.

13 'Ūtux hok puk mū'ā kopit hok, 'ūgmū'ā hāpxopmā kummuk hok, pak mū'ā ka'ōgā!, 'ūyī' hāpxopmā max.

Yā 'āxexka xe'ēgnāg, hu tikmū'ūn xohix xat, xix hāpxop xohix xat, ha' xat kuxyā 'ohnāg, 'āka'ok xe'ēgnāg hah, xix 'āmax xe'ēgnāg kamah. Hamūn."

14—'Anōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', puxix 'Ātak Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', **15** pa 'ānōy yōg mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg mīy'ax xaxogā 'ohnāg.

'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux

16—'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux, hu ta 'āpa hittup. Tikmū'ūn te mō'āmā', yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu' xit hok 'ihā pa kummuk, puyīy tikmū'ūn pa kummuk pēnā', tu' xit hok yūmmūg, pa Topa te nōm xop pu pexkox yōg hāpxop hōm 'ohnāg. **17**'Āxit hok, nūy Topa pu hām'āktux, 'āpu 'āpayīn pix, xix 'āxe yoa', **18** puyīy tikmū'ūn 'āxit hok yūmmūg hok. Yā 'Ātak Topa puxehnāg te' yūmmūg, ha tikmū'ūn te Topa pēnā hok, ha hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu xa pexkox yōg hāpxop hōm putup.

Pexkox yōg hāpxop 'āktux

19—Hāpxop xohix pop hok, xix tayūmak xexka pop hok, nūy yāy tu nū'xok, tu mōktu 'ōg tayūmak xohix nūnte hām xexka tu!. Yā' kut te' māhā', hak-nox, ha' nōg, ha tik kummuk te' nōy yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ōg tayūmak hā' xupxet'ax, yīy pop hok, **20** pa pexkox yōg hāpxop pop, tik 'ūm te nōm hāpxop hā' xupxet hok, xik-nox 'ohnāg. **21**Tikmū'ūn kuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy pexkox yōg hāpxop xax, puyīy 'ākuxa hittupmā'.

Kuyānām 'āktux

22—Kuyānām te tikmū'ūn pa putuk, tu hāptupmāhā', ha tikmū'ūn te hāmpēnā max. 'Upa max, puxix nōmhā hāmpēnā max kamah. **23**'Upa kummuk, puxix hāmpēnā kummuk. Pax xa 'āpa hok, puxix hāmpēnā 'ohnāg. Yā 'āmnīy koxtap pax!

Tute 'ūptexop xexka 'āktux

24—Tikmū'ūn te' xuxyā 2 pu hām hok. Yā' xuxyāp-xet putup nōg, tu ta' nōy putup pax. Kaxīy tikmū'ūn te Topa pu hām hok 'ihā tayūmak xak pax.

25—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Xutigā hok, nūy tu: "Ātep-tep mā'ax?" Kaxīy. Xix: "Ātep-tep mūn xo'op'ax?" Kaxīy. Xix: "Pi'a 'āte mō'tat'ax?" Kaxīy. Yūmmūg. Tikmū'ūn yīn max hāmāxap, hak-nāy tu hāpxop xit'ax xix topixxax. **26** Putuxnāg pēnā', ha' topaha!. 'Ap hāpxop xap xok'ah, xix hāpxop ta nūnnā 'ohnāg, tu' pet kopa' xex 'ohnāg, pa 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu pēnānāl xip, puyīy putuxnāg xit. Pi'yā Topa tep-tup? Yā Topa te tikmū'ūn putup xexkah, tu putuxnāg xop putup kutōgnāg. **27**Pax pu tikmū'ūn 'ūm yāykuxop xexkah, puxi' xutigā'ax hā' hi tox 'ohnāg.

28—Teptu hāmē'āpaxex, hu: "Tep tek mō'tat'ax?" Kaxīy. Pēnā mīnnut. 'Utk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', **29** pa 'āte xa hāpxe'le 'āktux: Mōnāy xop hittap Xanomām yā' xexkah, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix xat, tup-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat, pa Xanomām xax 'ānuk max,

ha mīnnut xax 'ānuk māynāg. ³⁰Yā Topa te mīnnut xop xax mīy, xix mīxux xop xax, ha hōnhā' xip, tu hāptup 'ihā' tap, ha kuxap hā mō'xut, ha' nōg, yīy Topa te xa topixxax mō'tatnāhā kamah, pa 'ākuxa mām pu'uk Topa kopah. ³¹Yīy yāy xutigā hok, nūy 'āxit'ax xax hok, nūy xo'op'ax xax hok, nūy topixxax xax hok. 'Āmhok. Kaxīy hok. ³²'Upuknōg xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, hu' yāykuxop punethok, pa Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnānā' xip, nūy xa hāpxop xohix mō'pok, ³³yīy Topa xax hāmāxap, tu nōm pu 'āyipkox pi', nūy nō xat'ax mīy, ha xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ³⁴Yīy xutigā hok 'ihā hāptup pe'āpaxex. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha xate hāpxop xak putup punethok, nūy yāykuxop. Pa hōnhā yā yāykuxop punethok. Yā' puxi'!

'Ūnōy yōg hāpxomā'ax 'āktux kummuk

7 ¹Tikmū'ūn nōy yōg hāpxomā'ax kopit hok, nūy nō kummuk 'āktux hok, ka Topa 'ōg hāpxomā'ax kopit, nūy 'ākummuk 'āktux kamah. ²'Āxop te 'ānōy yōg hāpxomā'ax kopit, ha kaxīy Topa te 'ākopit putup; 'ōg panat hā 'ānōy pu hāpxop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāpxop xap kamah 'uyānān tu'. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'āktōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'uyānān tu'. ³Xate 'ānōy yōg hāpxomā'ax kummuk pēnāhā!. Teptu xate pēnā hok yāy yōg hāpxomā'ax kummuk? ⁴Xate 'ānōy pu hām'āktux, hu: "Nāy, tux hok 'ū xa hāmyūmmūgā!", kaxīy, 'ihā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁵'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā mō'āmā!. Yāy yōg hāpxomā kummuk kux hāmāxap, xayīy kunāy tu 'ānōy yōg hāpxomā'ax kummuk kuxyā!.
⁶—Topa yōg hāpxop max hōm hok kokex putuk xop pu', ka gāy ha 'āp-top. 'Ōg kupxat xap max hōm hok xapup putuk xop pu', ka' gāy ha nōm tonnok. Kaxīy Topa yōg hām'āktux 'āktux hok hāmgāy xop pu', ka 'āp-tex 'ūgāy tu'.

Topa mūn max

⁷—Topa tu' xax, puxix xa' hōm. 'Ūxax, hu ta' xipi', hāptopa 'āxip, tu' xānā!, puxix xa' xōn. ⁸Tikmū'ūn te ta tu' kax, puxi' pop, ha tikmū'ūn te' xak, puxi' xipi', ha Topa te hāpxōn putup 'ihā tikmū'ūn te hāptopa xānāhā!, hu: "Hāpxōn!" Kaxīy. ⁹'Āk-tok te pām xak. 'Ok hōm putup mīkaxxap, nūy tu yānān? 'Āmhok! ¹⁰'Āk-tok te mām xak. 'Ok hōm putup kāyā gāy, nūy tu yānān? 'Āmhok. 'Ap yānān putup'ah. ¹¹Tikmū'ūn kuxa kummuk, tu hāpxomā kummuk, pak-tok putup pax, tu tu hāpxop max hōm, ha 'Ātak Topa kuxa max xe'ēgnāg, tu pexkox tu' xip, tu' yāy kutox xop pu hāpxop max xe'e popmāhā!, 'ihāk-tok xop te ta tu' kax, pu' popmā!.

¹²—Xatep-tup tikmū'ūn xa hāmmaxnā!, yīy nōm pu hāpxomā max hāmāxap. Yā Mōyyex te' xat, xix tik xop hittap te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā!.

Tute putat 2 'āktux

¹³⁻¹⁴—Hāmpak'ax yīkox kutōgnāg hā mōy mōnāy. Ha ta' xip hāmpak'ax yīkox xexkah, 'uyōg putat te Topa yōg putat xakgāhā!, ha tikmū'ūn punethok

te putat xexka hā' mōg, yīy mōnāy hok, pak-tōgnāg nōm hāmpak'ax yīkox hā mōnāy, nūy Topa yōg putat xe'e hā mōg, xayīy 'āhi xe'ēgnāg mōkuma mōg.

Tute tik xop te mō'āmā'ax 'āktux

15—'Ōg pa 'āti! Yā tik xop te mō'āmā', tu Topa pupi hām'āktux xop putuk, pāyā hamūn'ah. Yā' koit. 'Ūpa te kahnēn pa putuk, pāyā' kuxa kopa kokex gāynām putuk. 16 Tu hām'āktux max, pa hāpxomā kummuk. Xate tigmū'ūn yōg hāpxomā'ax pēnāhā', nūy tigmū'ūn yūmmūg. Mīm kup te xāpxox taha', pāyā 'a xupxak ta'ah, xix gōyap ta'ah. 17-18 Kaxīy mīm kup max xohix te mīnta max taha', 'ap kummuk 'ūm ta'ah, ha mīm kup kummuk te mīnta kummuk taha', 'ap max mūn ta'ah, 19 ha tigmū'ūn te' kup kummuk xak, pu hām tu nāy, pu kuxap hā mō'xut, ha' nū' nī' nūy nōg. 20 Ha kaxīy 'āxop te tik te mō'āmā'ax pēnāhā', tu' yōg hāpxomā'ax kopit, nūy yōg hāpxomā'ax kummuk yūmmūg.

Tigmū'ūn te Yeyox pu' yīpkox pip

21—Tigmū'ūn tek xānāhā!, hu 'ātu: "Yāyā!, Yāyā!", kaxīy, pa 'ūyāg yīpkox 'ohnāg, ha yōgnū 'Ātak Topah, tu pexkox tu' xip, tu nōm yīpkox hok xop xat putup 'ohnāg. Pa tigmū'ūn yāg yīpkox pi', puxix Topa nōm xat. 22 Yā' yōg hāptup xe'e mō'nā'ax, 'ihā tigmū'ūn punethok te: "Yāyā!, Yāyā!, 'ūgrmū'āte 'āxuxet'ax 'āktux nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu yāmīy kummuk mōy tigmū'ūn kuxa kopah, tu hāpxomā ka'ok xe'ēgnāg, tigmū'ūn puxet te' mīy hok," kaxīy, 23 kopxix hām'āktux putup, nūy tu nōy yānān, hu: "Āte lāyūmmūg 'ohnāg. Mōy, mōg, nūy 'āpep, 'āte 'āp-tup'ah, 'āxop te hāpxomā kummuk punethok hah." Kaxīy.

Tute mīptut mīy'ax 'āktux

24—Tigmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pi', puxix ta tu hāmyūmmūg, yā tik pet max putuk, ha mīkaxxap xexka yīmū' yā' pet, 25 ha tex gāy mō'yūm, tu' xupep, tu yā kōnāg xet, ha 'āmuuh gāy te mō'kouk xexkah, pa mīptut yūm ka'ok mīkaxxap xexka hā.

26—Ha tigmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox 'ohnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tik pet kummuk putuk, ha 'āmot yīmū' yā' pet. 27 Ha tex gāy ka'ok, ha mīptut te 'āmot tu mō'yūm, tu' pu'uk, tu yāy koxyōy, tu nū'nānām. Ta tu' kux.

Yeyox te hām'āktux ka'ok

28 Tu hām'āktux kux, ha tigmū'ūn kuxānōg. Yā hām'āktux ka'ok hā Yeyox te tigmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā!. 29 Tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux pu'uk, pāyā Yeyox mūn te hām'āktux ka'ok, 'ūxat tu'!

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

8 1Yeyox te yīktix tu' yīxohoh, 'ihā tigmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, 2ha tik pakut nūn, tu' xax kunut, tu Yeyox keppa! kopaxux hā' nāhā', tu tu nū' xup, tu:

—Yāyā', 'ok xatek putup 'ūg hittupmā? Kaxīy.

3 Ha Yeyox mō'yīm kutit, tu tik 'āpit, tu:

—Hamūn. 'Āte 'āp-tup. 'Āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik xax max xutep, 4 ha Yeyox te:

—Tikmū'ün pu 'āktux hok, pa 'āmānex ha mōg hāmāxap, pu 'āxax pēnā', nūy 'āhittup yūmmūg, hak-nāy tu Topa pu hāpxop mō'hap, pu tu hax. Yā hōmā mōnāyxop Mōyyex te hāpxop mō'hap xat, pu tikmū'ün pu yāy hittup'ax yūmmūgā! Kaxīy.

Yeyox te kāmānat hittupmāhā'

5 Tu ta' mōg, Yeyox mōg kōmēn Kapānān ha', tu' mōg tu mōktu' xutep, pa' xip tik te Hōm yōg gohet puknōg pu' hām, tu Yeyox ha' nūn, tu ta tu' xak, pu' yōg kāmānat hittupmā!, 6 hu:

—Notot, yōgnū kāmānat tek pet tu' xip, tu pakut xexkah, tu hāpkumep hok. Yā' xūy xexkah. Kaxīy.

7 Ha Yeyox te:

—'Ūgmōg, nūy nō' hittupmā!. Kaxīy.

8 Ha gohet yōg tik te:

—'Āmhok! 'Āmōg hok! Nāy. 'Āxexkah, hakmūn kutōgnāg, yīk pet ha mōg hok. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, pu kāmānat nīm, ha' hittupmāp-tup. 9 'Ūgmōn yīpkox xip yōgnū xexka xop pu', tu xonat xop xat 'ūyānān tu', hakmūn pu yīpkox pip. 'Āte xonat puxet xat, hu: "Mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy xat, hu: "Mā!", kaxīy, ha' nūn. Ha' nōy xat, hu: "Mōy mīy!" kaxīy, ha' mīy. Kaxīy.

10 Ha Yeyox te' xupak, tu' kuxa hittup, tu tikmū'ün te' pe' mōg pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Nūhū tik kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ün kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmū'ün kuxa mām pu'uk. 11 'Ūxaxok hok! Hāmpuknōg xop nūn putup, tu hām xexka xohix tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mā Yoneo xop mūtik, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ün xat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap 'Iyak mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap Yako mūtik xit putup, 12 ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ün mō'pok putup hāptopa!, tu' papuk putup, hāpkoxtap kopa' pip putup, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah. Tu' xūy xexkap-tup, hu potaha hāptopa' pip tu!. Kaxīy.

13 Tu gohet yōg tik pu hām'āktux, hu:

—'Āpet ha mōg. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmōn kopah, yīy Topa te 'ōg kāmānat hittupmāhā!. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā kāmānat hittup.

Yeyox te tikmū'ün punethok hittupmāhā'

14 Ha ta' mōg Yeyox, tu Pet xetut mūg tut ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mīptut tu' xutep, tu mō'nāhā!, pa' xetut mūg tut pip, 'ūpakut tu', tu' xax pukpex, 15 ha Yeyox te 'ün yīm 'āpit, ha' xuxi!, ha' yok, tuk-nīhā! xip, tu hāpxop xit'ax puk, ha nō' xit.

¹⁶ Ha 'āmāxak 'ihā tikmū'ūn te' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, puyīy yāmīy kummuk mōy, puyīy hittupmā', tu' xat, tu' yīy'ax hā yāmīy kummuk mōy, tu tikmū'ūn pakut hittupmāhā! ¹⁷Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā, tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yōg yāykutnā'ax 'āktux, yā Yeyox 'āktux, tu: "Tik te yūmū yōg hāmpakut hā' tot, tu yūmūg xūy'ax hā' tot." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te tikmū'ūn hittupmāhā nōmhā!

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep

¹⁸ Ta Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka pēnāhā', hu' xat, pu yāy tik xop mōg, ha kōnāg xexka xak. ¹⁹ Ha tik te hāmyūmmūg nūn, tu:

—Notot, 'āte 'āmūtik hāpkumep putup. Yā hām 'ūm hā 'āmōg'ax, kamak mōg'ax 'āpehe!. Kaxīy.

²⁰ Ha:

—Kokexmax hex te hāpkox kopa' pet, ha putuxnāg te mīm yīkpak tu' pet, pak mūn Tikmū'ūn Kutok, 'ak pet 'ūm xip'ah, nūy 'ūkpihi!. Kaxīy.

²¹ Ha ta tik nōy te Yeyox mūtik hāpkumep, tu:

—Yāyā', tux hok 'ūktak nō hāpkot hāmāxap. Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—'Ūgmūtik hāpkumep. Pūyā' xakix xop 'ūxakix nōy xop nō 'āpkot. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh gāy 'āxi'

²³ Tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg xexka yīmū' mōg, ha yāy yōg tik xop te nū mūtik mōg. ²⁴Hāpxip 'ohnāg 'ihā kōnāg gāy, ha 'āmuuk gāy kamah, tu mīpkox mō'yōn, ha yāy mahamnām kōnāg yīmū', ha kōnāg te mīpkox hā mō'yūm, pa Yeyox mō'yōn. ²⁵Ha tik xop te Yeyox yīkāgnāg hā' mōg, tu tuhuk, ha yāy koxak, ha:

—Yāyā!! Mō'ōn hok, ka yūmūg xakix! Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—Teptu yā 'ākuxānōg? 'Ākuxa mām pu'ūgnāg 'ūgkopah! Kaxīy.

Tu' yok, tu 'āmuuh gāy tu' xat, xix kōnāg gāy tu' xat, pu tu xuxi', ha' xuxi'. ²⁷Ha tik xop te' pēnā ka'ok, 'ūkuxānōg tu', tu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Yā 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, hu' xuxi'! Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk mōy

²⁸ Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpxexka Ganat tu' mōg, tu' mōg Ganinet yōg kōnāg xexka xatapa', tu mōktu' xupep, pa tik 2 nūn, ha yāmīy kummuk tek-te'ex kummuk, yīy xukpot tu' tihi!. Ha yāmīy te' gāyāhā', yīy tikmū'ūn xohix te' yīpkutuk, tu xukpot yōg putat nōā'yēn, hu yīmmap hā' mōg. ²⁹Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik yīy ka'ok, tu:

—Xate tep mūn putup? 'Āmūn yā Topak-tok. 'Ok nūn, nūy 'ūgmūg kummugā hāmāxap? Kaxīy.

³⁰ Ha ta' pip xapup, tu mīxux māhā!, ³¹ ha yāmīy te:

—Pēyā xatekmūg mōy, 'āpu' xat 'ū xapup kopak mūg mōxakux. Kaxīy.

³² Ha:

—Mōg, nūy mōxakux. Kaxīy.

Ha' mōg, tu xapup xop hā' mōxakux, ha yīktix yīmū' pip, tu yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha!, tu kōnāg hā' mōxakux, tu' xakix kōnāg xexka kopah.

³³ Ha tik xop te xapup pēnāhā!, tu nū'paha!, tu kōmēn ha' mōg, tu mōktu mōxaha! kōmēn tu!, tu hām'āktux, tu yāmīy kummuk 'āktux, xix tik 2 'āktux, yāmīy te nōm gāyāhā!. ³⁴ Ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ün xohix, tu Yeyox ha' nūn, tu' pēnāhā!, 'ihā tu' xak, pu nōm hāpxexka nīm, nūy mōg, ha' mōg.

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā!

9 ¹Ha ta mō'nāhā Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāhā!, tu kōnāg yīmū' mōg, tu' mōg, tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep. ²Ha ta tikmū'ün te tik nūnnāhā!, ha hāpkumep hok, yīy tikmū'ün te tutpe hā mō'tat. Ha Yeyox te' pēnāhā!, tu tikmū'ün kuxa mām ka'ok pēnāhā!, tu tik te hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ugnix 'āhittup. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk miy'ax xaxogāhā! pu tu kux. Kaxīy.

³ Ha tik xop te hāmyūmmūg 'ūm te:

—Nūhū tik te yāy 'āktux Topah! Yā! koit. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te tik xop yōg hāmp'e'paxex yūmmūg, hu:

—Teptu 'āxop te hāpkummuk pe'āpaxex? ⁵Piyā! ka'ok, pe hāpkummuk miy'ax xaxogā'ax 'āktux, pe' yok nūy hāpkumep'ax 'āktux? ⁶'Ugmūn yā Tikmū'ün Kutok, tu xa hāmyūmmūgāhā!, xayīy hāmyūmmūg. Yā Topa te 'ā! hōm yāy 'āxet'ax 'uyīy hām xexka tu hāpkummuk miy'ax xaxogā!. Kaxīy.

Tu' yōkānām, tu tik te hāpkumep hok xat, hu:

—'Āyok, nūy 'āknīhāxip, tu tutpe pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy.

⁷Ha' yok, tuknīhā! xip, tu yāy pet ha' mōg. ⁸Ha tikmū'ün te' pēnāhā!, tu kuxānōg, tu Topa max 'āktux. Yā Topa te tikmū'ün ka'ogāhā pu tu' nōy hittupmā!!

Yeyox xix Māteo

⁹ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep, 'ihā tik nōy pēnāhā!, ha tik te gohet puknōg pu' hām, nūy nōm pupi tayūmak pop, tu' xuxet'ax Māteo, tu gohet yōg petnāg kopa' xip, nūy tayūmak pop, ha Yeyox te:

—'Ukpē mōg. Kaxīy.

Ha Māteo yok, tuknīhā! xip, tu ta' mōg Yeyox mūtik, ¹⁰tu'yāy xip'ax ha' mōg, nūy tu' xit, ha Yeyox te nōm mūtik mōg, tu' xit, 'ihā Māteo xape xop nūn, xix tik te nōm mūtik tayūmak pop nūn, xix tikmū'ün kummuk nūn, tu Yeyox mūtik xit, xix 'uyōg tik xop mūtik xit, ¹¹ha Paniye xop te' pēnāhā!, tu Yeyox yōg tik xop yīkopit, hu:

—Teptu 'ōgnū Notot xit tayūmak pop xop mūtik, xix tikmū'ün kummuk mūtik xit? 'Ap max'ah. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ün hittup te notot xak 'ohnāg, pa 'üpakut xop te' xak. ¹³Mōg, nūy Topa yōg tappet mō'kupix, nūy hāmyūmmūg, ha: "A 'ătep-tup'ah xokxop mō'hap 'íg hax. 'Āmhok. Pa 'ăte tikmū'ün te hăpxopmā maxptup." Kaxīy. Yāk nūn, nūy tikmū'ün kummuk xānā', 'uyīy tu hupmā', ha 'ăte' xānā 'ohnāg tikmū'ün te yāy max pe' paxex. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'ăktux

¹⁴Hăpxip kutōgnāg 'ihā Yoām yōg tik xop nūn, nōm tep-tox pix yōg tik xop nūn, tu Yeyox ha' nūn, tu nūktu' yīkopol, hu:

—'Ūgmūg xit hok punethok, xix Paniye xop xit hok punethok. Teptu 'ōg tik xop xit hok'ah? Kaxīy.

¹⁵Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hăpxopmā'ax yūmmūgā!, tu:

—Tik te yāytaha!, tu 'āmuk xexka miy, tu' xape xop xānāhā!, puyīy nū mūtik tu hittup. 'Ok potaha 'ūxape xop 'ihā tik te yāytā'ax te nū mūtik xip? 'Ap pota'ah. Yā! hittup! Pa tik te yāytā'ax mōg, tu 'āmuk xexka kuxyāhā!, ha nōmhā! xape xop hittup 'ohnāg. 'Ap xit putup'ah. 'Ūgmōg, puxik yōg tik xop xit hok kamah.

¹⁶—Tikmū'ün te topixxax kutut tu nō yāg xex, tu' xap, 'ap yāg tup xap'ah topixxax kutut tu', ka yāy pot. Kaxīy Yoām yōg tik xop te mōnāyxop yōg hăpxopmā'ax hittap tat, ha' yōg tik xop te yōgnū hăpxopmā'ax tup tat. ¹⁷Ha tikmū'ün te xupyāg hep miy, tu' xokxax kutut kopa' xuk 'ohnāg, ka nō xax kutut tu yāy pot, ha' hep te hām tu nū'nāhā!, ha' nōg. 'Āmhok. Pa xupyāg hep tup xuk xokxax tup kopah, nūy ti ka'ok. Kaxīy Yoām yōg tik xop te hăpxopmā'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Kaxīy.

Yeyox te 'ün xix kakxop hex hittupmāhā'

¹⁸Yeyox te hām'ăktux 'ihā Yoneo xop yōg tik te' xat'ax nūn, tu nūktu' kopaxux hā! nāhā!, tu:

—Hōnhāk-tok hex xok. Mā!, nūy 'ükpet ha mōg, nūy tu tukūm yīmū yīm xeh, nūy putpu' hīnnā!. Kaxīy.

¹⁹Ha Yeyox mōg, ha ta tik pe' mōg, ha tik xop te nū mūtik mōg kamah.

²⁰Ha 'ün nūn, tu hāmyāxatamuk xohix te 12 hā! pakut, ha 'ün yōg hāmpakut'ax hā! pakut, tu Yeyox xāmpa' xip, tu' xax kuxyā 'ăpit, hu:

²¹"'Āte' xax 'ăpit putup mō'ka'ok, 'ūghittupmā!." Kaxīy.

²²Ha yōkānām, tu 'ün pēnāhā!, tu:

—'Ākuxānōg hok, Nixix! 'Āhittup, 'ākuxa yūm ka'ok tu!. Kaxīy.

Hăpxip 'ohnāg 'ihā 'ün hittup.

²³Ha ta' mōg Yeyox, Yoneo xop yōg tik te' xat'ax pe' mōg, tu mōktu mōxa tik pet tu', tu' mōxakux, tu nō hăpkot yōg kax 'ăpak, ha tikmū'ün xohix te mīptut kopa' pip, ²⁴ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'ăpep hăptopa!. 'A kakxop 'ūm xok'ah, yā mō'yōn! Kaxīy.

Ha tikmū'ün te nō yīxix, ²⁵tu' mōg, 'ihā Yeyox te kakxop hex pet ha mō'nāhā!, tu' yīm mūg, ha' yok, tuknīha' xip, ²⁶ha tikmū'ün xohix te' yūmmūg, tu' xe' xuktux hāpxexka xohix yōg tikmū'ün pu'!

Yeyox te tik pa hok 2 pa nāhā'

²⁷Ha ta' mōg Yeyox, tu putat hā! mōg, pa tik pa hok 2 tihi!, tu' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Āmūn yā mōnāyxop Namix mōkputox, yīk mūg kuxa ka! Kaxīy.

²⁸Ha Yeyox te míptut hā mō'nāhā!, ha tik pa hok te' yīka' tihi!, ha:

—'Ok 'ākuxa mām ka'ok 'ūgmūn kopah? 'Ok 'āhittupmā'ax 'āte'? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn! Kaxīy.

²⁹Yīy Yeyox te' pa 'āpit, tu:

—Hāmpēnā! 'Ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. Yā! puxi!. Kaxīy.

³⁰Tu' pa maxnāhā!, ha hāmpēnā max. Ha Yeyox te:

—Tikmū'ün xop pu' xuktux hok! Kaxīy.

³¹Pa tu ta' mōg, tu Yeyox 'āktux hāpxexka yōg tikmū'ün xohix pu'!

Yeyox te tik yīy hok yīgāhā'

³²Tu' mōg, 'ihā tikmū'ün te tik yīy hok nūnnāhā!, tu Yeyox ha' nūnnāhā!, ha yāmīy kummuk te tik kummugāhā!, pu tu yīy hok, ³³ha Yeyox te yāmīy xut, tu tu' mō'kutnāhā!, tu' xat pu mōg, 'ihā tik yīy, tu hām'āktux. Ha tikmū'ün kuxānōg, tu:

—Tep te 'ūm nūhū? Yā hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ün te hāpxomā ka'ok xel'ēgnāg pēnā hāmāxap. Hōmā 'ap pēnā'ah. Kaxīy.

³⁴Pa Paniye xop gāy, tu:

—Yā Hāmgāyāgnāg mūn te Yeyox ka'ogāhā pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ün kuxa ka'

³⁵Ha ta Yeyox te hāpkumep, tu kōmēn xohix ha' mōg, xix xip tu xexka xohix ha' mōg, tu hāmyūmmūgāhā Topa pet kopah, tu hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ün xat'ax 'āktux, tu tikmū'ün pakut hittupmāhā!, yā hāmpakut'ax xohix mōy, nūy nō tu hittupmā!, ³⁶'ihā tikmū'ün pēnāhā!, tu' kuxa ka!, 'ūp-xehnāg pip hah, tu kahnēn xop putuk, tik te nōm pēnā 'ohnāg putuk, ³⁷yīy yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yā hāpxop ta punethok, puyīy pet ha yīkūy, nūy kopa nū' xok, pa tikmū'ün kutōgnāg pip nūy nō yīkūy. ³⁸'Āpu, hāpxa xuxyā tu' xax, pu tikmū'ün xānā!, puyīy hāpxop ta nūnnā!. Kaxīy. Ha kaxīy Yeyox te tikmū'ün 'āktux. Yā punethok te Topa xak, pāyā 'a! xipi yūmmūg'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu tik nū'pok, puyīy tikmū'ün yūmmūgā max, nūy Topa ha mōgā!.

Yeyox yōg tik xop te 12

10 ¹Tu ta yāy yōg tik xop xānāhā', nūy mō'pok, tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk tu mōy, nūy tikmū'ün pakut xohix hittupmā', ²ha tik xohix te 12 mō'pok, ha' xuxet'ax te: Xīmām, yā' xuxet'ax nōy Pet, xi' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xi' taknōy Yoām. Yā Yemeneo kuto 2, ³xix Pinip, xix Matōmēo, xix Tōmē, xix Māteo, nōm te gohet pupi tayūmak pop, xix 'Appeo kuto 4'āxet'ax Tiak kamah, xix Tanep, ⁴xix nōm tik te Yoneo xop xexkanāp-tup, tu' xuxet'ax Xīmām kamah, xix Yot 'Ixkanot, nōm te mō'āmā', nūy gāyxop mōgā Yeyox hah.

Yeyox te tik te 12 mō'pok

⁵Ha Yeyox te mō'pok, tu:

—Hāmpuknōg xop ha 'āmōg hok, xix Xāmānit yōg kōmēn ha 'āmōg hok, ⁶'āmhok. Pa 'Iyaet yōg tikmū'ün xax, yā Yōneo xop, yā kahnēn te hāmyūmmūg hok putuk nō'om, tikmū'ün te nōm xaxok hah. 'Uxax, nūy 'üm pip!', ⁷nūy hām'āpak māk'ax 'āktux, hu: "Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ün xat, puyiy tu yīpkox pi!" Kaxīy. ⁸Tikmū'ün hittupmā', xi' xax kunut xop pu' xax tapmā', xix hāmpakut xop xohix tupmā!. Tikmū'ün xakix xop hīnnā putpu!, xix yāmīy kummuk mōy tikmū'ün kopah, pu tu hittup. Topa te xa' hok hittupmāhā', yīy tayūmak pop hok 'ūyānān tu!, 'ihā 'ānōy hittupmā!. Yā' hok hittupmā!. ⁹Tayūmak xexka ta hok, ¹⁰xix tut ta hok, nūy hāpxop xuk, xix topixxax punethok ta hok, xix pataxax, xi' kuptōy ta hok. 'Āmhok. Tikmū'ün hām, puxix tu xit max, puxix tu' pip max kamah, yīy hāpxop punethok ta hok. Pūyā tikmū'ün xa' popmā hāpxop xohix.

¹¹—Kōmēn xix xip tu xexka ha mōxakux, 'āpu tikmū'ün max xax, xayīy 'ūpet kopa 'āpi', 'āpihi nūy nox pi', 'ihā kōmēn kopa hām'āpak max'ax 'āktux, tu mōktu putpu 'āmōg. ¹²Tikmū'ün pet ha mōxakux, 'āpu' xuxyā pu hām'āktux, hu: "Pūyā tikmū'ün kuxa mām, nōm te 'āpet kopa' pip," Kaxīy. ¹³Tikmū'ün te 'āxop pu: "Mōnāy, nūy pihi' nūnteh," kaxīy, yīy ta' pi', ha nōm tikmū'ün kuxa mām putup. Pa tikmū'ün te: "Mōnāy hok, pa mōgl!" kaxīy, hu ta nōm tikmū'ün kuxa mām 'ohnāg. ¹⁴Pēyā kōmēn yōg tikmū'ün 'āp-tup nōg, tu 'āxīnnā hok, 'āpu mōy, tu hāpkōnōn xit 'āpata tu!, pu tikmū'ün xohix pēnā!, nūy yūmmūg. Yāp-tup nōg xop yīpkox 'ohnāg. ¹⁵'Uxaxok hok: hāptup mō'nāp-tup 'ihā Topa te! hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn Xonōm yōg tikmū'ün kuxa kap-tup, xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ün kuxa kap-tup, pa tikmū'ün yīpkox hok xop kuxa ka 'ohnāg.

Tute hāpkummugā'ax 'āktux

¹⁶—'Ug 'āpax: 'Āte mōl'āpok tikmū'ün gāy kopah. Pa mōxip, nūy hāmyūmmūg, pu 'ākix hok, nūy hāmgāy te kahnēn kix putuk hok. Kāyā gāy xop te hāmyūmmūg, xix kuxxuxtut gāy 'ohnāg. Xapi 'āxop gāy hok kamah, pāyā hāmyūmmūg, nūy hāpkummuk mīy hok. ¹⁷'Og pa 'āti!! Tikmū'ün gāy te 'āmūg putup, nūy 'āhīy, nūy 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, tu xikot

hā 'ākix putup Topa pet kopah. ¹⁸ Yā 'āxop mōg 'ūgmūtik, yīy tigmū'ün te 'āmōgāp-tup gohenanok xop keppah, xix hāpxexka yōg tik te' xat'ax keppah, pu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, yīy 'āxop te hām'āpak max 'āktux putup 'ūxat'ax xop pu!, xi'l puknōg xop pu!. ¹⁹ 'Āmōgā!', 'āpu 'āxutigā hok, hu: "Āte putep 'āktux'ax?" kaxīy, xix: "Āte hām'āktux 'üm 'āktux'ax?" kaxīy. 'Āxutigā hok. Hāpxip 'ihā Topa te xa hām'āktux yūmmūgāp-tup, xa hām'āktux. ²⁰ Yā yāy yōg hām'āktux xa yūmmūgāp-tup, xayīy hām'āktux, tu 'og 'Ātak Topa Koxuk pupi hām'āktux.

²¹—Ha tigmū'ün punethok te yāy xape mōgāp-tup pu gāyxop tu kix, ha' tak xop tek-tok xop mōgāp-tup pu' kix, hak-tok xop te' tak mūtik yāytukmīy putup, tu' kix putup, ²² yā tigmū'ün xohix te 'ap-tup nōg putup, 'āmōg 'ūgmūtik hah, pa 'āpu nōā! tot, ha mōktu' kux. Yā Topa te' gāyxop nōāp-tup, tu 'āmōy putup hāpkummuk mīy xop kopah, xa mōg. ²³ Tigmū'ün te xa hāpkummugā!', 'āpu nūmān, nūy kōmēn nōy ha mōg. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A 'āxop te hām'āktux kux putup'ah 'Iyaet yōg kōmēn xohix kopa, 'ihāk nūn, 'a xate hāpxopmā kux putup'ah, 'ihāk nūn, 'ihā 'ūgmūn yā Tigmū'ün Kutok nūn.

²⁴—Tik te hāmyūmmūgāhā!, tu hāmyūmmūg max, pa tik nōy te hām'āpak, tu hāmyūmmūg kutōgnāg. Ha' xuxyā te' xat, hu' ka'ok, pa kāmānat yípkox pip, hu' pu'uk. ²⁵ Yā' max tik te hāmyūmmūgā'ax yōg hām'āktux 'āpak, tu mōktu hāmyūmmūg, nūy 'uyōg yūmmūgā'ax putuk. Ha kāmānat max hām, nūy māynāg mīy, tu' xuxyā putuk. Pax pu' xuxyā yā Meyemo', puxix tu kummuk nām, ha' yōg kāmānat kummuk xexka kamah.

²⁶—Yīy tigmū'ün yípkutuk hok. Tigmū'ün te hāpxopmā'ax xaptop, pa Topa te hāpxopmā xaptop'ax tu' mūg putup, puyī' xohi' pēnā!. ²⁷ 'Āte xa hām'āktux 'āmnīy 'ihā!, nūy xe' xuktux hāptup 'ihā!. 'Āte 'āxop 'āp-xet pu hām'āktux, ha 'āxop te hām'āktux ka'ok putup, puyī' xohi' yūmmūg. ²⁸ Tigmū'ün yípkutuk hok. Yā 'āyīn putex'ax, pa 'ākoxuk putex hok. 'Āpu Topa yípkutuk. Tute 'āyīn nōā'ax xix 'ākoxuk, nūy kuxap hā mō'hap Hāmgāyāgnāg Pet tu!, ha 'āxūy xuxi 'ohnāg. ²⁹ Putuxnāg ta manat, yā tayūmak kutōgnāg hā hāmenax, pa Topa te nōm xop putup pax, tu' pēnā max, pu hām tu tu nā hok, ha' xaxok 'ohnāg, ³⁰ tu 'āxop mō'āyāy xe'ēgnāg, tu mō 'āxe kupix, nūy 'āxe xohix te xīy yūmmūg, 'āp-tup pax tu!. ³¹ Yā Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy 'ākuxānōg hok!

Yeyox yūmmūg hok 'āktux

³²—Tigmū'ün xohix te: "Ūgmūn yā Yeyox yōg," kaxīy, puyīy tigmū'ün xupax, kopxix 'Ātak Topa pu' yānān tu hām'āktux, nōm te pexkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm yōgnū!" Kaxīy. ³³ Pa tigmū'ün te' nōy xop keppa hām'āktux, hu: "Ūgmūn 'ā Jesus yōg'ah," kaxīy, kopxix 'Ātak Topa pu' yānān tu hām'āktux, yā yōg 'Ātak te pexkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm 'ap yōg'ah." Kaxīy.

Tute yāytukmīy 'āktux

³⁴—'Ak nūn'ah, nūy 'uhep xop xohix kuxa māmmā! 'Āmhok. Pak nūn, hām tuk nūn, pu tigmū'ün yāytukmīy, ³⁵ xik nūn puk-tok pit xop yāy

tak xop mütik yäytukmïy, xik nün puk-tok hex xop yäy tut xop mütik yäytukmïy, puk-tok xetut xop yäy yïpxox mük tut mütik yäytukmïy. ³⁶ Yä tikmû'ün te yäy xape hâ' puknög, 'ügây tu'.

³⁷—Tikmû'ün te' tak putup pax hämäxap, pe' tut putup pax hämäxap, tuk-näy tuk putup, puxix 'ügmütik tu häpkumep hok. Ha tikmû'ün tek-tok pit putup hämäxap, pek-tok hex putup hämäxap, tuk-näy tuk putup, puxix 'ügmütik tu häpkumep hok. ³⁸ Pa tikmû'ün tek putup hämäxap, nüy 'ügmütik xok, puxix 'ügmütik tu häpkumep mö kuma' mög. ³⁹ Tikmû'ün xok 'ohnäg putup, puxix tu xok, ha tikmû'ün te Topa tu' xok, puxix tu hi mökuma' mög.

Topa te häpxopmä max hâ' yänän

⁴⁰—Tikmû'ün te 'áp-tup, puxix 'ükputup, ha Topap-tup kamah, nöm te nügkutnähä!. ⁴¹ Tikmû'ün te Topa yög nü'kutnä'ax putup, Topa te nü'kutnähä' puyiy yäy pupi häm'äktux, puxix pexkox yög häpxop pop, nü'kutnä'ax mütik pop putup. Ha tikmû'ün te tik max putup, 'ümax hah, yä tik max xop mütik pop putup pexkox yög häpxop.

⁴²—Üxaxok hok: Tikmû'ün te Topa yög tik kutögnäg pu könäg tat, puyiy xo'op, tu' tat tik tek mütik mög hah, puxix pexkox yög häpxop pop xe'e. Tu ta tu' kux.

Yoäm nöm tep-tox pix te Yeyox ha mö tik pok

11 ¹ Tu häm'äktux kux, tu yäy yög tik xop pu' xat kux, tu ta' mög Yeyox, nüy hämyümmügä!, nüy kómén xohix yíkagnäg hâ' häm'äktux. ² Ha ta' xip Yoäm kanet kopah, Yoäm nöm tep-tox pix, tu Kunnix 'ápak, hu yäy yög tik xop mö'pok, ³ pu Yeyox yíkopit, hu:

—'Ok 'ämün yä Topa yög yäykutnä'ax xe'e', pe tik nöy nün? Kaxiý.

⁴ Ha Yeyox te:

—Putpu mög, nüy Yoäm pu häm'äktux, nüy häpxopmä'ax ka'ok xe'ëgnäg 'äktux, 'äte nöm häpxopmähä!. Yä 'äxop te' pénähä!, tu' xupak. ⁵ Häm'äktux te kaxiý: Tikmû'ün pa hok te hämpenä max, xix häpkumep hok xop te häpkumep, xix yäy xax kunut xop xax tup, xix häm'äpak hok xop te häm'äpak max, xi' xakix xop te putpu' hi!, xi' hok xop te häm'äpak max'lax 'äpak. ⁶ Yä tikmû'ün kuxa hittup, nöm kuxa yum ka'ok 'ügkopah, tuk yíkopit 'ohnäg. Kaxiý.

⁷ Ha Yoäm yög tik xop mög, 'ihä Yeyox te tikmû'ün pu Yoäm 'äktux, hu:

—'Ämög häm panip xexka hah, nüy Yoäm pénä!. Tep-tep pénähä? 'Ok mítcup pénähä!, 'ämuuh te nöm mahap? ⁸ Tep-tep pénähä? 'Ok pénähä tik te topixxax max tat? 'Ämhok! Üptexop mün te miptut xexka tu' pip. ⁹ Äpu, 'äyiy: Xatep-tep pénähä? 'Ok pénähä tik te Topa pupi häm'äktux? Hamün! 'Äte xa häpxe'e 'äktux: Yoäm te Topa pupi häm'äktux xe'e!. ¹⁰ Yä Topa yög tappet te Yoäm 'äktux, yä Topa te Yoäm 'äktux, hu: "Äte mö tik kutnähä!, 'äte nöm mö'kutnäp-tup 'äkeppah, nüy 'ög putat maxnä!" Kaxiý. ¹¹ 'Äte xa häpxe'e 'äktux: Tik xop hittap yä' xexka miáx, ha ta Yoäm xexka xe'e!. Päyä tikmû'ün yïpkox pip xop xexka xe'ëgnäg. ¹² Hämä Yoäm te Topa yög häm'äktux 'äktux, xix hönhä!, ha tikmû'ün

te hāpxopmā xe'ēgnāg, Topa te' ka'ogā hah, ha' yīpkox pip. ¹³Yā tik xop te Topa pupi hām'āktux xop xohix te hām'āktux, tu Topa te tikmū'ün xat 'āktux, ha Mōyyex yōg xat'ax te' xuktux kamah. ¹⁴Ha Topa yōg tappet te mōnāyxop hittap 'Enit 'āktux, yā Topa pupi hām'āktux nōl'om, yā Yoām xix 'Enit te yāy putuk, Topa te nōm nū'pok hah. ¹⁵'Āyīpkox pi', nūy hām'āpax.

¹⁶—Hōnhā tikmū'ün tep-tep putuk? Tute kakxop putuk. Kakxop te hāmnuhnōg tu' mām, ha yā' yīy ka'ok 'ünöy xop pu', hu: ¹⁷"Ugmūl'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, pa 'āxop te hāmyā 'ohnāg. Ha ta kāyāhā nō 'āpkot kāyā'ax putuk, pa 'āxop pota 'ohnāg." Kaxīy. ¹⁸Kaxīy Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, xix xupyāg xo'op hok, ha' xohix te: "Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip." Kaxīy. Pāyā' koit. ¹⁹Hak mūn Tikmū'ün Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha' xohix te: "Pēnā! 'Ohōm xit xexka nām, xi' xo'op xexka nām, tu tik kummuk hā' xape, xix nōm xop te gohet pupi tayūmak pop hā' xape," kaxīy. 'Ok max, pe' kummuk nōl'om? Xate' yōg hāpxopmā'ax kopit, hu' yūmmūg. 'Ūkux. Kaxīy.

Kōmēn yōg tikmū'ün kuxa mām 'ohnāg

²⁰Tu ta xe kōmēn yōg tikmū'ün 'āktux kummuk, ha kōmēn yōg tikmū'ün te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ün puxet te nōm mīy hok, pāyā hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāyhāhup 'ohnāg. Yīy Yeyox te:

²¹—Kōmēn Konāy yōg tikmū'ün xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ün xūy putup. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ün puxet te nōm mīy hok, ha yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux. Pax pu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ün pēnā!, pax pu kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ün pēnā!, puxix yāyhāhup, nūy xagok hā mō'tat, tu putok nū'xok yāy putox yimū!, puyī' xohix yāyhāhup yūmmūg. ²²'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ün kuxa kap-tup, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ün kuxa kap-tup, pāyā kōmēn Konāy yōg tikmū'ün kuxa ka 'ohnāg, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ün kuxa ka 'ohnāg. ²³Ha Kapānān yōg tikmū'ün te hāmpe'paxex, hu: "Ugmūg mōg pexkox hah." Kaxīy. Pāyā' mōg 'ohnāg. Yā Hāmgāyāgnāg Pet ha' mōg. Tu hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ün puxet te nōm mīy hok, pāyā' kuxa mām 'ohnāg. Pax pu Xonōm yōg tikmū'ün hittap pēnā!, puxi' kuxa mām ka'ok, nūy kōmēn tu tu' pip nōmhā. ²⁴'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Xonōm yōg tikmū'ün kuxa kap-tup, pa Kapānān yōg tikmū'ün kuxa ka 'ohnāg. 'Ūkux.

Tute tikmū'ün xapit pu tu' kuxa mām

²⁵Ta xe Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'āmūn yā pexkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā'!! 'Āmax, tu tikmū'ün te hāmyūmmūg hok xop yūmmūgāhā', puyī' hāmyūmmūg, 'ihā tikmū'ün te hāmyūmmūg pu' xaptop, puyī' yūmmūg hok. ²⁶Hamūn. Yā kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

²⁷Tu yây yôg tik xop pu hâm'âktux, hu:

—Yôgnû 'Âtak te 'âl' popmâhâ' hâpxop xohix. Yâk tak puxehnâg tek-tok yûmmûg, hak puxet te 'Âtak Topa yûmmûg, nûy tikmû'ün pu hâmymûmûgâ'.

²⁸—Mâ!, 'ûg ha nû!, 'ihâ 'âteknôg, 'ihâ 'ôg hâpxop xak hâ' tot hok, ha 'âte 'âkuxa yûmmâp-tup. ²⁹'Ug pe mõg, 'u xa hâmymûmûgâ', 'ûgmûn yâg max, tu yây kutôgnâg pekpaxex, yîy 'âkuxa yûm putup, ³⁰ha 'âte 'âxat'ax, xayîy miy, ha' ka'ok 'ohnâg yôg xat'ax, yîy 'âyipkox xip, nûy yôgnû hâpxop xak'ax tat, hap-tux 'ohnâg. 'Ukux. Kaxîy.

Yeyox te nit xap 'âktux

12 ¹'Amnîy xohik-tôgnâg nõg, 'ihâ nit xap, ha Yeyox te hâpkumep, tu ta hâpxa xexka xak, ha xuxnâg xetox xap ta', ha tik xop te' pe' mõg, tu' xap mõy, nûy mâ!, 'up-tup te' kix hah, ²ha Paniye xop te' pênhâhâ!, tu Yeyox pu hâm'âktux, hu:

—Pênhâhâ! 'Ôg tik xop te xuxnâg ta xetox xap mõy, ha yûmû yôg xat'ax te' xat hok, pu' xut hok nit xap 'ihâ!. Kaxîy.

³Ha:

—'Ok mõ'kupix Topa yôg tappet? Hômâ putup te mõnâyxop hittap Namix putex, ha putup te' kix tik te nû mûtik mõg, ⁴yîy Topa pet xexka hâhâ! mõxakux, tu pâm pop, nõm pâm te Topa keppa! pip pop, tu' mähâhâ!, ha Topa te' xat hok, pu tikmû'ün mâhâhâ!, ha. ⁵'Ok mõ'kupix hok xate? Möyyex te' xat, pu 'ämânex xop hâm nit xap 'ihâ!, Topa pet xexka kopa hâpxopmâhâ!, tu hâpxopmâ max. ⁶'Ate xa hâpxe'e 'âktux: Topa pet xexkah, pak mûn xexkah xe'lègnâg. ⁷'A 'âxop te hâmymûmûg'ah, tu Topa yôg tappet mõ'kupix, 'ihâ hâmymûmûg 'ohnâg, ha: "Âtep-tup xa hâpxopmâ max, pa hâpxop mõ'hap'ax 'uyîy hax 'âtep-tup nõg." Kaxîy. Pax xa 'âxop nõm hâm'âktux'ax yûmmûg, puxix yôg tik xop 'uhitop kopit 'ohnâg. ⁸Yâkmûn Tikmû'ün Kutok, tu nit xap hâk xuxyâ kamah. 'Ukux. Kaxîy.

Tik yîm niâa hittupmâhâ'

⁹Tu ta' mõg, tu Topa pet ha' mõg, ¹⁰pa tik xip, tu' yîm niâa!, ha tikmû'ün te Yeyox yôg hâpxopmâ'ax kopit putup, nûy kupeh, nûy nit xap 'ihâ hâm hâhâ! kupeh, hu' yîkopol, hu:

—'Ok yûmû yôg xat'ax te' xat, 'ok pe' xat hok, 'uhittupmâ nit xap hâhâ? Kaxîy.

¹¹Ha:

—Tikmû'ün yôg kahnêñ puxet, tu nit xap 'ihâ hâpkox kopa' nähâhâ!, puxix tik xut, mõ'ka'ok, ¹²ha kahnêñ kutôgnâg yâ manat, ta tikmû'ün xexkah, Topa te mõ'yây xe'lègnâg, tu te takat putuk. Yîy yûmû yôg xat'ax te' xat 'u yûmûg nôy hâ tehet nit xap 'ihâ!. Kaxîy.

¹³Tu tik yîm niâa pu hâm'âktux, hu:

—' hu:

—'Ayîm koa! Kaxîy

Ha' koa', tu' hittup, ha' yīm te' yīm nōy putuk.

¹⁴ Yīy ta' mōg Paniye xop, tu yāy mūtik hām'āktux, Yeyox putex putup tu'.

Topa te yāy tik yāykutnāhā'

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūg, hu ta' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg, ha' pakut xop xohix hittupmāhā', ¹⁶ tu' xat, pu tikmū'ūn nōy pu' xuktux hok, nūy Yeyox 'āktux hok. ¹⁷ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu tikmū'ūn mō'lupix, ha Yeyox 'āktux, yīy:

¹⁸ —Topa te hām'āktux, hu: "Āte nūhū tik yāykutnāhā', nūy mō'kutnā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'.

'Ugkoxuk te nōm kopa' xip putup, nūy 'ūgmūn 'āktux, pu yōgnū putat 'āktux 'ūhep xop xohix pu', tu hāpxe'e 'āktux putup.

¹⁹ Tu hām'āktux hā' nōy yānān putup 'ohnāg, tu' yīy ka'ok putup 'ohnāg, tu kōmēn yōg putat hā hām'āktux 'āhiynāg putup'ah.

²⁰ Tu tikmū'ūn hok xop kuxa kap-tup,

tu' pu'ūgnāg xop mō'nīynām putup, puyīy tu ka'ok,

tu hāpxomā ka'ok putup, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā mō'kuma' mōg.

²¹ Ha' hep xohix xop kuxa mām ka'ok 'ūkopah, tu hāmmax hip."

'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

²² Ha ta' xip tik pa hok, ha' mōgāhā Yeyox hah, ha' yīy hok kamah, yā yāmīy kummuk te tik kopa' xip. Yeyox te' hittupmāhā', ha hāmpēnāhā', tu hām'āktux. ²³ Ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yīkopol, hu:

—'Ok nū tik mōnāyxop Namix hā' mōkputox? Kaxīy.

²⁴ Ha Paniye xop te' xupak, tu:

—Meyemo te yāmīy xop xohix xat, tu Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk xop mōy. Kaxīy.

²⁵ Pa Yeyox te nōm xop te hāmpe'paxex yūmmūg, hu:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn te yāytukmīy, puxix tu nōg, xi' xape xop nōg'ax, 'ūyāytukmīy tu'. ²⁶ Pax pu Hāmgāyāgnāg xop yāytukmīy, tu yāy mōy, puxix tu nōg kamah. ²⁷ Āxop te: Meyemo te Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy. Xate' koit. 'U'ūm te 'ōg tik xop ka'ogāhā' pu' mōy? 'A! Meyemo'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te xate yā' koit yūmmūg. ²⁸ Pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā' 'ū yāmīy mōy, xa 'āxop yūmmūg. Yā hōnhā Topa te tikmū'ūn xat nūnte'!

²⁹ —Tik 'ūm ka'ok xip, yīy tik te hāpxop hā' xupxet te' pet hā 'ā mō'nā'ah, nūy tu' xupxet. Pa tik ka'ok kīy, puxix hāpxop xohix hā' tu xupxet, yīy 'āte Hāmgāyāgnāg kīy hāmāxap, nūy kūnāy tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah.

³⁰ —Tik tek mūtik mōg hok, puxik tukmīy. Ha ta tik te 'āhā te hok, puxik kummūgā', ³¹ yīy 'āte xa hām'āktux xe'e': Tikmū'ūn te Topa 'āktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa timū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg, pu tu xip. ³² Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok

'äktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa tikmū'ün te Topa Koxuk 'äktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg mō kuma' mōg.

Mípkup max xix mīnta max

³³—Mípkup max te mīnta ta max taha', ha ta mípkup kummuk te mīnta ta kummuk taha', yīy tikmū'ün te mīnta pēnāhā', tu' kup yūmmūg kamah, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. ³⁴ 'Āxop yā kāyā gāy kutok xop! 'Ākummuk, hu hām'äktux kummuk. 'Ap hām'äktux max yūmmūg'ah. Tik kuxa kummuk, puxix tik hām'äktux kummuk, pa tik kuxa max, puxix tik hām'äktux max. ³⁵ Tikmū'ün max te' kuxa max tu hāmaxx 'äktux, ha ta tikmū'ün kummuk te' kuxa kummuk tu hāpkummuk 'äktux.

³⁶—'Āte xa hāpxe'e 'äktux: Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā Topa te tikmū'ün yōg hāpxomā'ax xohix kopit, tu' yōg hām'äktux hitop kopit putup, 'ok pe yā' max, 'ok pe yā' kummuk. ³⁷ Yā 'ōg hām'äktux hā Topa te 'āxop yōg hāpxomā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe 'āmax, 'ok pe 'ākummuk. Kaxīy.

Yoneo xexka xop te hāpxomā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

³⁸ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu Yeyox pu hām'äktux, ha Paniye xop 'üm te:

—'Ügmū'āte 'āp-tup xa hāpxomā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ün te nōm miy hok, 'ügmūg pēnā!. Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Hōnhā tikmū'ün kuxa kummuk, tu' mām 'ohnāg Topa yōg hām'äktux kopah. 'Āxop te hāpxomā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, 'a' miy 'ātep-tup'ah. 'Āxop te Topa yōg tappet mō'kupix, ha tik hittap Yōn 'äktux, nōm te Topa pupi hām'äktux, yīy 'āxop te mōnāyxop Yōn yōg hāpxomā'ax puxet pēnāp-tup. ⁴⁰ Yōn te mām xexka tex kopa' xip, tu 'ämniy tikoxyuk hā' kopa' xip, ha kaxīy 'ügmūn te hāpkox kopak xip putup, yāk mūn Tikmū'ün Kutok, tu 'ämniy tikoxyuk hā hāpkox kopak xip putup. ⁴¹ Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxomā'ax kopit, ha Nīn yōg tikmū'ün te 'āxop 'äktux'ax kummuk. Yā nōm te Yōn yōg hām'äktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, tu yāyhāhup, nūy kuxyā hāpxomā'ax kummuk, ha Yōn 'ülk-tōgnāg, ha tak mūn xexkah, pa xate yāyhāhup 'ohnāg. ⁴² Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā hāpxexka Xamah yōg 'ün tu yok, nōm te hāpxexka yōg tikmū'ün hittap xat, tu' yok putup, nūy 'āxop kummuk 'äktux. Yā hāptox tu' nūn, nūy tik te' xat'ax hittap Xanomām pēnā!, ha ta Xanomām 'ülk-tōgnāg, ha tak mūn xexka!.

Yāmīy kummuk te put pu' mōg

⁴³—Yāmīy kummuk te tikmū'ün 'üm kopa' xip, tu' nīm, tu hām panip ha' mōg, tu' xak, nūy ta pihi!. 'Üxip hok, ⁴⁴ puxix tute: " 'Ükpet ha putpuk mōg." Kaxīy. Tu' mōg, tu mōktu tikmū'ün tu' xupep, tu' mō'nāhā', ha' hok yūm, ha hāpkunut xit, ha mōktu yā' max, ⁴⁵ ha xe' mōg, tu yāmīy

kummuk xop nōy xānāhā pu nū mūtik mōg, tu' tihī', yīy tikmū'ūn xūy xexkah. Ha kaxīy nōm tikmū'ūn kummuk xūy'ax nōmhā. Kaxīy.

Yeyox xape nūn

46 Tu hām'āktux ha ta' tut nūn, xi' taknōy xop nūn, tu hāptopa' pip, tu' xak, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, **47** yīy tik te Yeyox pu hām'āktux, hu: —Pēnā! **48** Atut xix 'ātaknōy xop te hāptopa' pip, nūy 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

48 Ha:

—Pi'yāk tut? Pi'yāk taknōy xik hex? Kaxīy.

49 Tu tikmū'ūn te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā!, tu' yīm xix, tu:

—Pēnā! Nū xop yāk tut, xik taknōy xop xe'e! **50** Yā tikmū'ūn xohix te 'Ātak Topa pu' yīpkox pip, nōm te pexkox tu' xip, puxix yāk xape, tuk taknōy, xik hex, xik tut. Kaxīy.

Tik te hāpxop xap xok

13 **1**Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg hāptopa!, tu kōnāg xexka ha' mōg, tu ta' mōg tu mōktu hāpkux tu' xupep, tu' yīm, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā!, ha tikmū'ūn te' xakot, nūy xupax. **2**Yā' xohix xexkah, yīy Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā!, tu mīpkox te kōnāg yīmūl mōg, ha mōktu mō'nāhā!, tu' yīm, ha tikmū'ūn te yāykote' pip, tu' xakot hāpkux tu', **3**ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, hu:

—Tik mōg, nūy hāpxop xap xok, **4**tu hāpxa xexka tu' xok, ha' yāg te putat yīka te tu' nāhā!, ha putuxnāg te' mānām, ha' nōg. **5**Ha ta' yāg nōy te mīkax xap tu' nāhā!, ha hām xet kutōgnāg, tu mīkaxxap yīmūl pip, ha' xap xokax mō'ka'lok, **6**ha māyōn xupep, tu' nakgāhā!, 'uyīpxatit kutōgnāg pip tu' nakgāhā!, **7**ha ta' yāg nōy te mīmyām xop kopa' nāhā!, tu' tuk mīmyām xop mūtik, pa' xupep 'ohnāg, mīmyām kopa' pip tu', ha' nōg. **8**Ha ta' yāg te hām max tu' nāhā!, hu' tuk max, tu mōktu xexkah, tu' xap xohix xexka popmāhā!, yā' xap puxet te 30 popmāhā!, ha ta' xap nōy te 60 popmāhā!, ha ta' xap nōy te 100 popmāhā!, 'Ukux. Kaxīy.

9Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ug 'āpax, xa 'āyīpkox pi!. Kaxīy.

Teptu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā?

10 Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, tu:

—Teptu xate hām'āktux'ax hā tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgāhā? Kaxīy.

11 Ha:

—Topa te 'āxop pu hāmyūmmūgāhā!, xayīy hāmyūmmūg. 'Ap nōy xop pu' xuktux'ah, tu yāy yōg tikmū'ūn xat, pa tikmū'ūn nōy te pexkox yōg hāpxopmā'ax yūmmūg'ah, yīy hām'āktux'ax hā 'āte hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!. **12**Yā 'āxop te hāmyūmmūg tap, yīy xa 'ā 'ūm yūmmūgāp-tup, ha mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha tikmū'ūn

te hāmyūmmūg hok, tu hāpxaxok putup, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg.
 13 Yīy 'āte hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā! nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā! Yā pa mām, pāyā! pēnā 'ohnāg, tu hām'āktux'ax 'āpak, pāyā! yūmmūg 'ohnāg. 14 Yīy tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu:

"'Āxop te hām'āpak, pāyā 'a hām 'ūm 'āpak 'ohnāg,
 tu' pēnāhā!, pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

15 Yā tikmū'ün putox ka'ok, tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok,
 xi' pa kīy ka'ok, nūy hāmpēnā hok,
 ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup, ka Topa yōg putat hā! mōg 'ūxeheh.
 Yā 'āte nōm hittupmā'ax, pāyāp-tup nōg.
 Yā Topa te' xuktux tap." Kaxīy.

16 Tu xe hām'āktux, hu:

—Pa lāxop kuxa hittup xop, hāmpēnā max tu', xix hām'āpak max tu!! 17! Üxaxok hok: Tik xop te Topa pupi hām'āktux, pu tikmū'ün yūmmūgā!, tu' xak, nūy pexkox yōg hāpxop pēnā!, 'āxop te nōm pēnāhā nōmhā, xix Topa yōg tikmū'ün punethok te' xak, nūy pēnā!, nūy xupax, pāyā! pēnā 'ohnāg, xi' xupak 'ohnāg.

Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!

18 Yīy 'ūg 'ūm 'āpax, nūy yōg hām'āktux 'ūm yūmmūg max, nūy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 19 Hāpxop xap te putat kuxyā! nāhā!, ha kaxīy tikmū'ün te yōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āte Topa te tikmū'ün xak'ax 'āktux, ha' xupak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāmgāyāgnāg nūn, tu yōg hām'āktux xaxogāhā!, pu tikmū'ün yīpkox pip hok. 20 Ha ta hāpxop xap yāg te mīkax xap tu' nāhā!, ha kaxīy tikmū'ün te hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa hittup. 21 Pa hāpxip kutōgnāg 'ihā! xūy, ha' gāy xop te' kummugāhā!, yīy Topa yōg hām'āktux'ax xaxok mō'ka'ok, 'ukuxa yūm pu'uk tu!. 22 Ha ta' yāg nōy te mīmyām xox xop kopa' nāhā!, ha kaxīy tikmū'ün te hām'āktux 'āpak, pa hāpxip kutōgnāg 'ihā! yāykuxop punethok, ha tayūmak nōg, ha hām'āktux xaxok, ha' nōg. 23 Ha' yāg nōy te hām max tu' nāhā!, ha kaxīy tikmū'ün te hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg, tu' yīpkox pip, tu Topa yōg putat hā! mōg kuma' mōg. Tu ta tu' kux.

24 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāmpxopmā'ax yūmmūgā!, hu:

—Tik te hāpxop xap xuxnāg xetox xok, ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ün xat. 25 'Āmnīy 'ūm 'ihā! nūn tik gāy, tu' xap kummuk xok hāpxop xap max kotīnnāhā!, tu' xok kux, tu' mōg, 26 ha' xap xokax, tu' tuk, ha mīxux kummuk punethok te nōm max kotīnnāhā!, 27 yīy kāmānat xop te hāpxa xexka xuxyā xānāhā!, tu: "Yāyā!, xate hāpxop xap max xok nūhū hām tu!. Teptu' mām mīxux kummuk kamah?" Kaxīy.

28 —Ha: "Yā tik gāy te' xap kummuk xok," kaxīy.

—Ha: "Xatek mū putup 'ū mōy?" kaxīy.

29 —Ha: "Ūmōy hok, pīyā! pi!, ka hāpxop mōy kamah mīxux kummuk mūtik. 30! Ütux hok pu tu' tuk, nūy mōy yā tu ta!, 'ihā 'āte' xat, pu mō'

yāy pot, tu mīxux kummuk putyōn hāmāxap, nūy nō kuxap hā mō'xut, nūy xuxnāg ta xetox nūnnā', tuk pet kopa' xex." Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tute möytat xap 'äktux

³¹Tu xe hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', yā Topa te tikmū'ün xat,

—Hāpxop xap möytat yāk-tīgnāg, ha tik te' xap xok hām kopah, ³²ha' xokax, tu' tuk tu mōktu yā' kup xexkah, ha putuxnāg xop te' mīmmāg tu' pet. Kaxīy Topa te tikmū'ün kutōgnāg xat hāmāxap, ha tikmū'ün nōy nā' mōg, tu mōktu tikmū'ün xohix te Topa pu' yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Pām yōg tokatogā'ax 'äktux

³³Tu xe hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—'Ün te pām yōg tokatogā'ax paha!, xix xuxnāg ta xetox xap kōnnōn, tu' yōg xox tix paha!, nūy 'uyōg kānēy 3 tu nōm kanop, tu mōktu 'üpohot, ha' tokatogā'ax te' mōmmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ün kutōgnāg xat hāmāxap, ha' mōg, nūy nōy pu' xuktux, hak-nāy tu tikmū'ün xohix xexka xat. 'Ükux. Kaxīy.

Teptu Yeyox te hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

³⁴Yā Yeyox te hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' tikmū'ün pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax 'äktux, tu hām'äktux nōy hā' xuktux 'ohnāg. ³⁵Topa yōg hām'äktux hittap hā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yā Topa yōg tappet hittap te' xuktux. Hōmā tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'äktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'äktux, hu:

"Àte yāy pupi hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy tikmū'ün yūmmūgā', nūy hāpxopmā'ax hittap xop 'äktux, yā hōmā Topa te hām xexka xohix mīy xix hōnhā, ha tikmū'ün te nōm hāpxopmā'ax ka'ok yūmmūg 'ohnāg." Kaxīy

Yeyox te hām'äktux hā' yānān

³⁶Ha ta Yeyox mōg, tu tikmū'ün nīm, nūy yāy xip'ax ha' mōg, ha tikmū'ün te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīgāhā' mōg, tu' yīkopit, hu:

—'Ügmūlā hām'äktux. Putep yūmmūgāhā xate!, 'ihā mīxux kummuk 'äktux? Kaxīy.

³⁷Ha Yeyox te:

—'Ügmūn yā Tikmū'ün Kutok Pit, tu tik putuk, nōm te hāpxop xap max xok, ³⁸tu hāpxo xexka tu' xok, ha hām xexka putuk, ha hāpxop xap max te tikmū'ün max putuk, Topa te nōm xat, ha mīxux kummuk te Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ün kummuk putuk, ³⁹ha tik gāy te Hāmgāyāgnāg mūn putuk. Yā tikmū'ün te hāpxop ta nūnnāhā', ha kaxīy hām xexka nōg putup, 'ihā pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy mō'pot. ⁴⁰Kāmānat xop te mīxux kummuk mōy, nūy kuxap kopa mō'pok, pu mō'xut, ha kaxīy pexkox yōg nū'pok xop te hāpxopmā kummuk xop

mōy putup, nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. ⁴¹'Ügmūn yā Tikmū'ün Kutox, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy tikmū'ün kummuk xeh ya'oma!, 'üp-tup nōg tu!, yā mō'pok putup, pu tu pip hok, 'ihā 'āte yāy yōg tikmū'ün xat. Yā nōm kummuk xop te' nōy pu hāpkummuk yūmmūgāhā!. Yā! kummuk xop xohix te hāpxopmā kummuk ya'oma'mōg, ⁴²nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. Tu potap-tup, 'üxtiy xexka tu!. ⁴³Ha Topa yōg tikmū'ün xexkanāp-tup xe'ēgnāg, māyōn putuk, tu' yōg 'Atak Topa mūtik pip putup pexkox tu!. 'Axop te hām'āpax, 'āpu 'āyipkox pi!. Kaxīy.

Tu hāpxop takat xexka 'āktux

⁴⁴Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, hu:

—Tik te hāpxaha 'ihā hāpxop te takat xipihi hāpkox kopah, tu xe' xaptop, tu' kuxa hittup xexkah, hu' mōg mō'ka'ok, tuyāy hāpxop xohix hāmenex hāmāxap, nūy tayūmak punethok pop, tuk-nāy tu hāpxa pa yāy pu!. Ha kaxīy tikmū'ün te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tuyāy yōg hāpxop xohix xaxok, 'uhittup tu!, nūy Topa pu tu' yīpkox pi!. Ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ün xat. 'Ūkux.

Tute kupxat xap max 'āktux

⁴⁵Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, nūy tu tikmū'ün xat 'āktux, hu:

—Tik te' xap max pop, yā kupxat xap max pop, nūy xe nōmenax, tayūmak xexka hā! nōy yānān, ⁴⁶tu nōm xap max xipihi!, hu' mōg, tu yāy yōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak xexka pop, nūy ta tu' xap max pa!. Ha kaxīy tikmū'ün te hāpxop xohix xaxok, nūy Topap-xehnāg pu' yīpkox pi!. 'Ūkux.

Tute māpxamut 'āktux

⁴⁷—Topa te hāpxopmāhā!, tuyāy yōg tikmū'ün xat hā kaxīy: Tikmū'ün te māpxamut kōnāg xexka kopah, tu mām xohix pop, ⁴⁸ha nū'xip 'ihā hāpkux ha! nūnnāhā!, tu hām tu' mām, nūy mām mō'pot. Tu' yīy max ya'oma'mōg manax kopah, tu' yīy kummuk ya'oma'mōg kōnāg kopah. Ha kaxīy Topa te' hep xop xohix mō'pot putup, ⁴⁹ha kaxīy mōlāgmūg xohix kux putup, 'ihā pexkox nū'pok xop te' hep xop xohix mō'pot, ⁵⁰tu' yīy kummuk xop ya'oma' mō'pok, tu kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok putup, ha potap-tup, 'üxtiy xexka tu!. 'Ūkux. Kaxīy.

Tute hām'āktux xe'e 'āktux

⁵¹Ha Yeyox te yāy yōg tikmū'ün yīkopit, hu:

—'Ok yūmmūg hāpxopmā'ax 'āte xa' xuktux? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte! yūmmūg. Kaxīy.

⁵²Ha:

—Yā tik te hāmyūmmūg xop tek mūtik hāpkumep, nūy 'ūgmūn puxehnāg pu tu yīpkox pi!, puxix mīptut xuxyā putuk, tu hāpxop kutut xex, yāy pet kopa' xex, xix hāpxop tup xex, nūy kūnāy tu' mōy. Kaxīy.

Yeyox te kōmēn Nāyane tu' xip

53 Tu hām'āktux kux, tu ta' mōg, 54 tuyāy yōg kōmēn ha' mōg, tu' mōg tu mōktu' xutep, tu Topa pet kopa tikmū'ün yūmmūgāhā!, ha tikmū'ün te hām'āpak, tu' yēy, tu:

—!Ok hāmyūmmūg 'üm 'öhōm? Tute xīy 'öhōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? 55 Yā Yoye kutok, nōm te mīmpe mīy'ax, ha' tut Mānix, ha' taknōy xop yūmmū'āte' yūmmūg. 'Üxohix te: Tiak, xix Yoye, xix Xīmām, xix Yot. 56 Yā' hex xop nūnte 'āti kamah. 'Ü 'üm te Yeyox ka'ogāhā!, pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā tikmū'ün puxet te! mīy hok. 'Intu!. Kaxīy.

57 Tup-tup nōg, yīy Yeyox te:

—Tik te Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg tikmū'ün xohix te' xexka 'āktux, pāyā yāy xape xop tek-tōgnāg 'āktux, xix kōmēn yōg tikmū'ün tek-tōgnāg 'āktux kamah. Kaxīy.

58 'Ap hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg'ah, tikmū'ün 'üm kuxa mām 'ohnāg hah.

'Enot te Yoām putex, nōm tep-tox pix

14 1 Hāpxip 'ihā 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ün hā gohenanok, tu nōm tikmū'ün xat, ha tikmū'ün te Yeyox 'āktux, ha 'Enot te' xupak, 2 yīy kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—Hamūn! 'Öhōm yā Yoām, nōm tep-tox pix! Yā' xok, pa' putpu' hi!, hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōmhā, tikmū'ün te nōm mīy hok. Kaxīy.

3-4 Hōmā 'Enot te yāy taknōy Pinip xetut mūg, ha' xuxet'ax 'Enonit, ha Yoām te' mānōg pax, tu: "Yāyta hok! Topa yōg xat'ax te' xat hok, pu yāy taknōy xetut mūy hok!" Kaxīy. Ha 'Enot gāy, 'üyāytap-tup tu', hu' xat, pu xonat xop Yoām mūy, ha' mūg, tu' yīm kīy, tu kanet ha mō'tat, ha' kopa' xip.

5 Yā 'Enot tep-tex putup, pa Yoneo yōg tikmū'ün yīpkutuk, tikmū'ün te Yoām 'āktux max hah, tu: "Öhōm te Topa pupi hām'āktux!" Kaxīy. Tu' xexka pe'paxex. 6 'Amnīy puxet 'ihā 'Enot te 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg hāmyāxatamuk xohix hā' hittup, ha 'Enonit kutok hex te hāmyāg, 'ūxexka xop keppa' hāmyāg, 7 ha 'Enot tep-tup pax, hu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux nūy hām'āktux xeh 'ūtuk tup hex pu', hu:

—Topa tek yūmmūg, 'āte xa' hōm hāpxop xohix xatep-tup. Kaxīy.

8 Ha tukūm te' tut tu' xak, pu tu hāmyūmmūgā!, ha' tut te hāmyūmmūgāhā!, yīy putpu' nūn 'Enot keppah, tu:

—'Āte Yoām putox putup, tu nōm tat putup kānēy pet xax yīmū nōmhā!. Kaxīy.

9 Ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pāyā yāyhāhup, hām'āktux xex tu', 10 hu' xat, pu Yoām putox xax, 11 ha' xak, tu kānēy pet xax yīmū' yūm, tu' tuk tup hex pu' hōm, ha homi' tut pu' hōm. 12 Ha Yoām yōg tik xop te' xokxax paha!, tu' mōgāhā!, tu mōktu nō hāpkot, tu hāpkot kux, 'ihā' mōg, nūy Yeyox pu' xuktux.

Yeyox te tikmū'ün xīnnāhā'

¹³Ha' xupak, tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg yīmū' mōg, tu yāp-xehnāg mōg, hām panip ha' mōg, tu mōktu' xupep, pa tikmū'ün te' yūmmūg, tuyāy pip'ax nīm, tu hāmnak hā' pe' mōg, ¹⁴ha Yeyox te mīpkox mōktu' xupep, tu ta tikmū'ün pēnāhā', yā tikmū'ün xohix xexkah, ha' kuxa ka!, tu' pakut xop hittupmāhā!. ¹⁵Ha 'ämāxak 'ihā' yōg tik xop nūn, tu Yeyox pu hām'lāktux, hu:

—Māyōn mog, ha hām panip tu yūmūg pip. 'Āpu tikmū'ün mō'pok, pu' xip tu xexka ha mōg, nūy tu' xit'ax pop kōmēn tu!. Kaxīy.

¹⁶Pa Yeyox te:

—'A' mōg putup'ah. 'Āpu, nōmhā xīnnā!. Kaxīy.

¹⁷Ha:

—'Üxit'ax yāk-tōgnāg: yā pām te 5 pip, xix mām 2 mām. Kaxīy.

¹⁸Ha:

—Paxnū! Kaxīy.

¹⁹Tu' xat pu tikmū'ün te mīxux yīmū' mām, tu pām pop, xix māhām, tu pexkox tu' pēnāhā', tu Topa pu hām'lāktux, hu:

—'Āmax Topah. Xate tikmu'ün xohix pu' xit'ax popmāhā!. Yā' puxi!! Kaxīy.

Tu pām koxip, tuyāy yōg tik xop pu' popmāhā', ha tikmū'ün xohix xexka pu' popmāhā', ²⁰ha' māhā', tu nō hi ka'ok, pāyā' pip xit'ax punethok, yīy tik xop te manax hā' tat, tu mōktu manax te 12 nū' tihigāhā', ²¹ha tikmū'ün xohix xexka te' māhā', tik xohix te 5.000 te' māhā', ha 'ün xit kamah, xix kakxop, pāyā' ap tikmū'ün te nōm mō'kupix'ah.

Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep

²²Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te' xat, pu yāy yōg tik xop mīpkox hā mōxakux, nūy tu mōg hāmāxap, nūy kōnāg xexka xak, 'ihā Yeyox te tikmū'ün xat pu yāy pet ha mōg, ²³ha' mōg, ha Yeyox te yīktix tu' mōg, tu mōktu yīmū' xip, tu Topa pu hām'lāktux 'üp-xehnāg hā, ha mōktu yā 'ämniy, hap-xet xip, ²⁴'ihā mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu kōnāg xexka kote' xup, ha 'ämuuuh ka'ok, tu kōnāg mahapnām, ha' mōg putux, ²⁵ha hāptup 'ihā māyōn xupep putup, 'ihā Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep, ²⁶ha tik xop te' pēnāhā!, tu' kuxānōg xexkah, tu:

—Yā' koxuk 'öhōm! Kaxīy.

Tu' yīy ka'ok, 'ükuxānōg tu', ²⁷'ihā Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok! Yākmūn xe'e!! 'Ükyipkutuk hok! Kaxīy.

²⁸Yīy Pet te:

—'Āmūn xe'e!, 'āpuk xat, 'ū kōnāg xexka yīmū hāpkumep kamah, nūy 'ähakmōg! Kaxīy.

²⁹Ha:

—Mā! Kaxīy.

Ha' mōg, pa 'ämuuuh gāy te mō'ko'uk, ³⁰yīy Pet te' yīpkutuk, tu kōnāg hā mō'nā'ax, hu' yīy ka'ok tu:

—Yāyā!, 'ūkxut! Kaxīy.

31 Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox yīm yok, tu Pet yīm tu' mūg, tu' xut, tu:

—'Ākuxa yūm pu'uk 'ūgkopah. Teptu 'ākuxa tek yīkopit, 'ākuxānōg tu'? Kaxīy.

32 Tu mīpkox hā' mōxakux, ha 'āmuuh kux, 33 ha tik xop kuxa te' yēy, tu:

—'Āmūn yā Topak-tok xe'le! Kaxīy.

Yeyox te hāpxexka Gēnēyane tu hāpxomā'ax

34 Tu kōnāg xexka xak, tu hāpkux tu' mōxaha!, tu hāpxexka Gēnēyane tu' mōxaha!, 35 ha' yōg tigmūlūn te Yeyox pēnāhā!, tu' yūmmūg, tu' pakut xop xohix pu' xuktux, nōm te hāmhūmnāg tu' pip, ha' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, 36 tu' xak, pu tux hok, pu topixxax 'āpit. Ha tigmūlūn te' xupit, hu' hittup.

Yeyox te mōnāyxop yōg hāpxomā'ax 'āktux

15 1 Ha Paniye xop xix tik xop te hāmyūmmūg nūn, tu ta Yenoyanēn tu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu' yīkopit, hu:

2 —Teptu 'ōg tik xexka xop te mōnāyxop yōg hāpxomā'ax tat hok? 'Ap yāy yīm pix'ah, nūy kūnāy tu tu' xit, tu kaxīy mōnāyxop yōg hāpxomā'ax tat 'ohnāg. Kaxīy.

3 Ha:

—Teptu 'āxop te Topa yōg hām'āktux tu 'āyīpkox hok, pa mōnāyxop yōg hām'āktux tu 'āyīpkox pip? 4 Yā Topa te: "Ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu!." Kaxīy. Tu xe: "Pūyā tu xok tik te' tak 'āktux kummuk, xi' tut 'āktux kummuk." Kaxīy. 5 Pa 'āxop te tigmūlūn yūmmūgāhā!, hu: "Tigmūlūn 'ūm yōg tayūmak pip, tu' tak 'ūm hā tu te hok, xi' tut hā tu te hok, nūy Topa pu' hōm, puxix hāpxomā max, 6 'ihā' tak, pe' tut hā te 'ohnāg. Kaxīy. Yā kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux putup nōg, nūy yāy yōg hāpxomā'ax tat. 7 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā tik hittap 'lyait te Topa pupi hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, hu:

8 "Topa te hām'āktux, tu tigmūlūn 'āktux, hu:

'Nūhū tigmūlūn tek mūn 'āktux max, pāyā! kuxa tek nīm pax.

9 Tu yā hitop hā hām'āktux, nūy nūk-tetex 'ūgkeppah.

Yā Topa yōg hām'āktux xaxogāhā!,

nūy yāy yōg hām'āktux 'ūyānān tu hāmyūmmūgā!' Kaxīy. Tu ta tu' kux." Kaxīy.

Yeyox te' kuxa kummuk 'āktux

10 Tu xe tigmūlūn xānāhā!, hu:

—'Ūg 'āpax, nūy hāmyūmmūg: 11 'Ūxit'ax te tigmūlūn kuxa kummugā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa yāy yīlax te' kuxa kummugāhā!. Kaxīy.

12 Ha tik xop te nū mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu' yīkāgnāg hā' pip, tu:

—Yāyā!, 'ok xate hāmyūmmūg? Yā Paniye xop te 'ōg hām'āktux putup nōg, tu' gāy. Kaxīy.

13 Ha:

—Yōgnū 'Ātak te pexkox tu' xip, tu mīxux puknōg xohix mōy putup, nōm xok 'ohnāg tu!. ¹⁴Pūyā! pi!! 'Ōm te' pa hok xop putuk, tu' nōy mōgāp-tup, pāyā hāmpēnā 'ohnāg, hāmyūmmūg 'ohnāg tu', hu' pēnā hok nōy mōgā!, puxil' pēnā hok 2 te hāpkox kopa nā!. Kaxīy.

¹⁵Ha Pet te:

—'Āpu hām'āktux 'ūgmū'a yūmmūgā!. Kaxīy.

¹⁶Ha:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tikmū'ūn nōy putuk. ¹⁷Hāpxop te' yīkox hā mō'lānāhā!, tu' tex ha' mōg, ha mōktu mō'yōn, ha' kux, ¹⁸pa' yīy'ax te' kuxa kopa pip hāpxopmā'ax 'āktux, tu' kummugāhā!, ¹⁹yā! kuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te' nōy hā! xupxet, xi' nōy putex, xix hāpxopmā kummugāhā!, yā hāmpe'paxex kummuk te' xupxetnāhā!, xi' koitnāhā!, xi' kupexyāhā!.

²⁰Hā kaxīy 'ūkuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te tikmū'ūn kummugāhā!, pa tu yīm pix hok, nūy tu xit, yā hāpkummugā 'ohnāg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tu yā 'ūn puknōg 'āktux

²¹Tu ta' mōg, tu kōmēn Tinok ha' mōg, xix kōmēn Xinōm ha' mōg, ²²ha hāpxexka Kānālāg yōg 'ūn xip, tu ta' nūn tu nūktu Yeyox yīka' xip, tu' yīy ka'ok, tu:

—Notot! Mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox xe'ēgnāg, tuk kuxa ka!!

Yāmīy kummuk tek kutox hex kopa' xip, ha' xok putūmnāg. Kaxīy.

²³Ha Yeyox yīy 'ohnāg, yīy tik xop te' yīka' nūn, tu:

—'Āpu' xat, pu mōg. Yak mūk pe' nūn, tu' yīy ka'ok! Kaxīy.

²⁴Ha:

—Topa te nūgkutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn puxehnāg hah, nūy nōm tikmū'ūn xaxok xop xax. Kaxīy.

²⁵Ha 'ūn te' kopaxux hā' nāhā! Yeyox keppah, tu:

—Notot, 'āhā 'ātehet! Kaxīy.

²⁶Ha:

—'A' max'ah 'ūk-tok yōg xit'ax xut, nūy kokex pu mō'yōn. Kaxīy.

²⁷Ha 'ūn te:

—Hamūn. 'Ap koi'tah, pāyā pāmnāg te hām tu' nāhā!, 'ihā kakxop xit, puxix kokex mā!. Kaxīy.

²⁸Ha:

—Xok 'ūm, 'ākuxa yūm ka'ok xexka 'ūgkopah. Pūyā Topa' mīy xate nōm putup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā kakxop hex hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā!

²⁹Ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu mō'kanīn, tu' yūm, ³⁰ha tikmū'ūn punethok te hāpkumep hok xop nūnnāhā!, xi' pa hok xop, xi' yīy hok xop, xi' pakut xop xohix nūnnāhā!, tu Yeyox keppa nū'xok, ha' xohix hittupmāhā!. ³¹Ha tikmū'ūn te' yēy, 'ihā

hāpkumep hok xop te hāpkumep, xi' pa hok xop te hāmpēnāhā', xi' yīy hok xop te hām'āktux, ha tikmū'ün te Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'amax, ūamūn yā 'Iyaet yōg Topah, tu tikmū'ün hittupmāhā'. Kaxīy.

³² Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte tikmū'ün kuxa ka! Yā' pip 'āmnīy tikoxyuk hā, 'ap hāpxop 'üm pip'ah, puyī' mā! 'Āte' xat putup'ah, pu mōg, ka puāthaāt kopa' xakux, 'ūpu'uk tu!. Kaxīy.

³³ Ha:

—Pi'yā' xip 'ūxit'ax xohix, puyīy tikmū'ün xohix xīnnā'? Yā kōmēn tu hāptox tu' pip. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Og pām xohix te xīy? Kaxīy. Ha: —Pām xohix te 7, xix māhām. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te tikmū'ün xat, pu hām tu' māhām, ha' mām, ³⁶ ha pām pop, xix māhām, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'amax. Xatek mū'ā 'ūkxit'ax punethok hōm. Yā' puxi!. Kaxīy.

Tu pām koxip xix māhām, tu tik xop pu' popmāhā', pu tu tikmū'ün xohix pu' nīm. ³⁷ Ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok. Yā' pip pām punethok, yīy tik xop te' xuk manax xohix te 7 kopah, ha nū' tihī!. ³⁸ Yā tik xop te' māhā', 'ūxohix te 4.000, ha 'ün te' māhā kāmah, xix kakxop, 'ap nōm xop mō'kupix'ah.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ün xat pu mōg, ha' mōg, ha Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu hāpxexka Māganāg tu' xupēp.

'Ūxexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

16 ¹Paniye tik xop xix Xanoxeo tik xop te Yeyox ha' mōg, nūy nū mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, tu ta tu' xak pu pexkox yōg hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ün puxet te nōm mīy hok, pu' xexka xop hāmyūmmūg, nūy Topa Yeyox ka'ogā' yūmmūg, ²pa Yeyox te:

—'Āmnīy hā' āxop te: "Hāptup 'ihā' max. Yā hōnhā pexkox xax 'āta!" Kaxīy. ³ Tu hāptup 'ihā pexkox pēnāhā, tu: "Tex tip-tup. Yā pexkox xax 'āta xim-nīy." Kaxīy. 'Āxop te pexkox pēnāhā', xayīy yūmmūg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha 'āxop te' pēnāhā', tu hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁴Hōnhā' kummuk tikmū'ün, tu' kuxa mām 'ohnāg. 'Āxop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak, pa Yōn yōg hāpxopmā'ax puxehnāg pēnāp-tup. Kaxīy.

Tu' mōg, tu tikmū'ün nīm.

Yeyox te Paniye xop xix Xanoxeo xop 'āktux

⁵ Ha tik te nū mūtik hāpkumep te mīpkox hā kōnāg yīmū' mōg, tu pām xaxok, tu' paxmōg 'ohnāg.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Og pa 'āti!, nūy Paniye xop yōg pām yōg tokatogā'ax pa hok, xix Xanoxeo xop yōg. Kaxīy.

⁷ Ha tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Tu te' xuktux, yūmū'āte pām xaxok hah. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te' xupak, tu' yīkopit, hu: Tep tu yāy tukmīy hām'āktux hā, pām xaxok tu'? 'Ākuxa mām pu'uk! ⁹'Ok hāmyūmmūg hok? 'Ok xaxok? Yā'āte pām te 5 koxip, nūy tik xohix te 5.000 xīnnā!', ¹⁰xix 'āte' koxip pām te 7, nūy tik xohix te 4.000 xīnnā! 'Ok xate' xaxok? Manax xohix te xīy nū'tihu pām hā? ¹¹'Ok hāmyūmmūg hok xate'? 'A pām 'āktux 'ohnāg. 'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop xix Xanoxeo xop yōg tokatogā'ax pa hok! Kaxīy.

¹² Ha tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Paniye xop yōg hāmyūmmūgā'ax 'āktux, xix Xanoxeo yōg, tu pām xe'e 'āktux 'ohnāg.

Pet te Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹³ Tu ta' mōg Yeyox, Pinip yōg kōmēn Xeyanet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu kōmēn kūnāpa' xip, ha' pip tik xop te nū mūtik hāpkumep xop, ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tikmū'ūn tep-tep 'āktux 'ā'? 'Ū 'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

¹⁴ Ha:

—Tikmū'ūn 'ūm te: "Óhōm Yoām, nōm tep-tox pix," kaxīy, ha ta' nōy te: "Óhōm 'Enit," kaxīy, ha ta' nōy te: "Óhōm yā Yenemīn, 'ok pe tik nōy te Topa pupi hām'āktux," Kaxīy.

¹⁵ Ha:

—Xix 'āxop? 'Āxop tep-tep 'āktux? 'Ū 'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

¹⁶ Ha Xīmām Pet te:

—'Āmūn yā Kunnix, Topa yōg hāmyāykutnā'lax, yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—'Ākuxa hittup Xīmān, Yoām kutok. Yā tikmū'ūn te xa nōm tup yūmmūgā 'ohnāg. 'Āmhok, pa 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā!, ¹⁸yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āmūn Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: Mikaxxap. Kaxīy. Tikmū'ūn te mīkaxxap yīmūl pet, nūy mīptut ka'ogā!, ha kaxīy 'āte 'ōg hām'āktux'ax hā tikmū'ūn kuxa māmmāhā!, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop nōy nā! mōg, tu mōktu yā! xohix xexkah, ha yāmīy kummuk xop xohix te' kuxyā 'ohnāg, yā! pip ka'ok, tu nōāp-tup 'ohnāg. ¹⁹'Āte xa pipkup mōhāmyīnnīn'ax hōm putup, xayīy pexkox mō'yīnnīn xi' xōn, xayīy Topa mūtik xat. Xate' tux hok pu mōnāy hām xexka hā, hu ta kama mō'nā pexkox hā. Xate' tux hok puyīy mōtutnā hok hām xexka hā, hu ta mō'nā hok kama pexkox hā. Kaxīy.

²⁰ Tu tik xop xat, puyīy tikmū'ūn pu hām'āktux hok, puyīy Topa Yeyox yāykutnā yūmmūg hok.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux xe'e!, 'ūyōg tik xop pu hām'āktux xe'e!, hu:

—'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha 'ōnte Yoneo xexka xop tek xūygāp-tup, xix 'āmānex xexka xop tek xūygāp-tup, xix tik te hāmyūmmūg xop tek xūygāp-tup. 'Ūkxok putup, ha 'āmnīy tikoxyūk nōg, 'ihā Topa tek hīnnāp-tup putpu!. Kaxīy.

22 Ha Pet te Yeyox xapit, tu' mōgāk-tōgnāg, nūy yā tup-xet hā hām'āktux, tu:
—Pūyā Topa 'ātux hok xa 'āxok hok! Kaxīy hok! Kaxīy.

23 Ha Yeyox te yōkānām, tu Pet mānōg, hu:

—Mōy, 'ūkxāmpa mōg, nūy 'āpep! Xate Hāmgāyāgnāg! Xatek putup 'ūxax Topa
yōg putat. Xate hāmpe'āpaxex tikmū'ūn putuk, pa Topa te hāmpe'paxex nōy. Kaxīy.

24 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūgmūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe tu paxex
kutōgnāg, tu mōktu yā yāy putup'ax xaxok, kaxīy tute yāy yōg mīpkupnix tat,
nūy xūy, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep. 25 Tikmū'ūn te yāy xaxok
hok, puxi' kuxa tu hi 'ohnāg, pāyā yāy xaxok pax, puxi' kuxa tu hip-tup mō
kuma' mōg. 26' Ok max tikmū'ūn putexop, tu hām xexka yōg tayūmak xohix
xexka pop, pāyā' xok? 'A! max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu yā'
hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu hīnnā hok. 27 Yāk mūn
Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', 'Ūkxexkap-tup 'Ātak Topa putuk, tu
pexkox yōg nū'pok xop mūtik nūn putup, tu tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax
kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max 'ok pe hāpxopmā kummuk.
28' Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn tihi', tu' xakix putup'ah 'ihāk nūn, 'ūgmūn
yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putpu', nūy 'ūhep xop xohix xat. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox xix Möyyex xix 'Enit

17 1 Āmnīy te 6 nōg, 'ihā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix
Yoām, pa' nōy xop mōgā hok, tu yīktix tox mō'kanīn, tu mōktu
mōxaha', 2 ha Yeyox tu' pēnāhā', ha' pa te yāyhā yānām putuk, māyōn
yānām putuk, ha' yōg topixxax te yāyhām-nok, kūyānām putuk. 3 Ha tik
tikoxyuk te mōnāyxop hittap Möyyex pēnāhā', xix mōnāyxop hittap 'Enit
pēnāhā', ha Yeyox mūtik hām'āktux hā' nōy yānān. 4 Ha Pet te:

—Yāyā', yā' max yūmūg pip nūnte! 'Ok xate putup, 'ūnūnteh 'āte
'āpet 3 mīy? 'Āpet puxet, xi' nōy mōnāyxop Möyyex pet puxet, xi' nōy
mōnāyxop 'Enit pet puxet. Kaxīy.

5 Pet te hām'āktux, 'ihā hāmgōy xexka te kūyānām mō'nīy, ha ta Topa yīy, tu:
—'Ohōm 'ūgkutok, 'āte 'ōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'.
'Ūxupax! Kaxīy.

6 Ha tik xop te Topa yīy'ax 'āpak, 'ihā' kuxānōg xexkah, tu hām tu'
xakux, ha' kuxa te' yēy, 7 ha Yeyox nūn, tu nōm hā' xupit, tu:

—'Āpu, 'āyok, 'ākuxānōg hok. Kaxīy.

8 Ha' yok, tu' yōkānām, tu hāmpēnāhā', tu Yeyox puxet pēnāhā'.

9 Ha' xat, pu yīktix tu yīxox, ha ta' mōg, 'ihā Yeyox te' xat pu tikmū'ūn
pu' xuktux hok. Yā Yeyox te' putpu' hi, 'ihā yāy tik xop te hāpxopmā'ax
xohix 'āktux. 10 Yīy tik xop te' yīkopit, hu:

—Teptu tik xop te hāmyūmmūg te 'Ēnit 'āktux, tu nōm nūn putup
hāmāxap 'āktux? Kaxīy.

11 Ha:

—Hamūn. Mōnāyxop 'Enit nūn hāmāxap, nūy Topa yōg hāmyāykutnā'ax keppa mōg, ¹² pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop 'Enit nūn tap, 'ap tikmū'ūn te' yūmmūg'ah, tuk-tex'ex kummuk, tu Tikmū'ūn Kutok kute'ex kummuk putup kamah, hak xūy xexkap-tup. Kaxīy.

¹³ Yīy tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix.

Yeyox te tik kutok hittupmāhā'

¹⁴ Ta putpu' mōg tikmū'ūn hah, tu' mōxaha!, 'ihā tik te Yeyox ha' nūn, tu' kakak hā' nāhā!, ¹⁵ tu:

—Yāyā!, 'āpu xōnnū kuxa ka!! 'Upakut, tu hām tu' nāhā!, xix kuxap kopa' nāhā!, xix kōnāg kopa' nāhā!, tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop te' yīkox hā' xupep, 'uyīy xax tu' xupep, ¹⁶ha' nūnnāhā 'ōg tik xop hah, pāyā! hittupmā yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āxop kummuk xop! 'Ākuxa mām 'ohnāg! Yā 'āmnīy xohix hā' 'āte 'āxop hā' tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? 'Āk-tok nūnnā!. Kaxīy. Ha' nūnnāhā!.

¹⁸ Ha Yeyox te' xat, ha yāmīy kummuk mōg, 'ihā tik tup hittup.

¹⁹ Ha tik xop te Yeyox yīka' nūn, tup-xet hā' pip, 'ihā' yīkopit, hu:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut hok? Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ākuxa mām pu'uk, hu' xut hok. 'Uxaxok hok: Tikmū'ūn kuxa mām kutōgnāg, mīpkup mōytat xap kutōgnāg putuk, puxi' xat, pu yīktix mōg, nūy kōnāg xexka kopa yūm, hu' yūm'ax. Yā kaxīy 'āxop ka'ok, nūy hāpxopmā ka'ok xohix. ²¹ Topa mūtik hām'āktux pax, 'ihā xit hok, hu ta nū yāmīy kummuk papux. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux, tu yāy xok'ax 'āktux

²² Ha ta 'āmnīy 'ūm 'ihā nōm tik xop te yāy tu nū'nāhā hāpxexka Ganinet tu', ha Yeyox te:

—Timū'ūn te' gāyxop mōgāp-tup 'ughah, ²³ hak putex putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok. 'Āmnīy tikoxyuk nōg putup, 'ihāk hip-tup putpu!. Kaxīy.

Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox te Topa pet tu pago

²⁴ Tu ta' mōg kōmēn Kapānān tu', Yeyox mūtik mōg, ha tik tihi!, tu Topa pet pupi tayūmak pop, tu Xīmām Pet yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop xuxyā te Topa pet tu tayūmak hā pago? Kaxīy.

²⁵ Ha:

—Yā! pago. Kaxīy.

Tu mīptut hā mō'nāhā!, 'ihā Yeyox te hām'āktux hāmāxap, hu:

—Xīmām, xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'U 'ūm te gohet pu tayūmak hā pago? 'Ok pe tikmū'ūn, 'ok pe puknōg xop?

²⁶ Ha:

—Puknōg xop. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Yīy tikmū'ün te pago hok, ²⁷pa yūmū'āte tikmū'ün gāyāp-tup'ah, yīy mōg, nūy māpxamut. Yā mām te māxap mō'xuk, puxi' yīkox tu' xut'ax tayūmak, nūy Topa pet tu tayūmak hā pago. Mōg, nūy yūmūg pupi pago. Kaxīy.

Pi'yā tik xexka nām?

18 ¹Tu hām'āktux kux, 'ihā tik xop nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:
—'U'üm yā Topa yōg tikmū'ün xat'ax, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ün xat? Kaxīy.

²Ha kakxop xānāhā', tu tik xop keppa' nūnnāhā', ³tu:

—'Uxakok hok: 'Axop kuxa te kakxop kuxa putuk hok, hu ta pexkox hā mōxakux 'ohnāg, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ün xat. ⁴Topa yōg tikmū'ün xe'e kuxa te kakxop kuxa putuk, tu yāy kutōgnāg pe'paxex, tu Topa pu' yīpcox pip, yā nū kakxop putuk. ⁵Ha tikmū'ün te kakxop putup, 'ūgmūn putup tu', kopxik xip nōm tikmū'ün mūtik kamah.

Hāpkummuk mīy'ax hā' yāy pu hāpkummūgāhā'

⁶—Kakxop kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, ha tikmū'ün te' mōgāhā', nūy Topa yōg putat xax, puxix Topa te nōm tikmū'ün kummugāp-tup 'ūyānān tu!. Yā' max māykox hīy, xix mīkaxxap putux, nūy nō kōnāg kox kopa nū'xok, puyīy tu xok. ⁷Yā' kummuk tikmū'ün te kakxop mōgā kummuk! Topa te nōm tikmū'ün kummugāp-tup xe'e'!

⁸—Pax xa 'āyīm lākummugā, xa hāpkummuk mīy, pax xa 'āpata 'ākummugā!, xa hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy xak, nūy putyōn. Yā' max pexkox hā mōnāy 'āyīm hok xix 'āpata hok hā. Pāyāl' kummuk 'ünöy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm 2, xix 'āpata 2. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg. ⁹Pax xa 'āpa 'ākummugā!, xa hāpkummuk mīy, 'āpu' xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet hā pexkox hā mōnāy, tu ta' kummuk 'āpa 2 hā Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg, ha 'āputyōn kuxap kopah. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg.

Yeyox te kahnēn te yāyxaxogāhā' āktux

¹⁰—'Og pa 'āti! Kakxop pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āte xa hāpxe'e āktux: 'Uyōg nū'kutnā'ax te 'āmnīy xohix hā 'Ātak Topa keppa' xip pexkox tu!. ¹¹Yāk mūn Tikmū'ün Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ün kummuk xop xax, nūy pipi', puyīy tu kuxa hi xe'ēgnāg.

¹²—'Axop tep-tep pe'āpaxeh? Tikmū'ün yōg kahnēn xohix te 100, ha ta kahnēn puxet te yāy xaxok. Putep mūn mīy'ax 'ūxuxyā'? Tu kahnēn te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xax. ¹³'Āte xa xe hāpxe'e āktux: 'Uxipihi', 'ihā' xuxyā kuxa hittup xexka kahnēn puxet hā, tu' hittup kutōgnāg kahnēn te 99 hā. ¹⁴Hā kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tup-tup nōg, pu tikmū'ün kutōgnāg yāy xaxok, kahnēn putuk, nūy hāpkummuk mīy.

15—'Ānōy te xa hāpkummugāhā!, 'āpu, mōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā!. 'Āp-xet hā mōg, nūy nū mūtik hām'āktux. 'Ānōy yīpkox pip, puxix 'āmūn hā 'āxape 'ūxeheh. 16'Ānōy yīpkox hok, 'āpu mōg, 'ānōy puxet mūtik 'āmōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā!, xa hām'āktux hā nōy yānān. Yā Topa tappet te: "Ok pe tikmū'ün 2 tihi!, 'ok pe tikmū'ün 3 tihi!, tu hām'āktux puxet, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit max, tu nōm tikmū'ün hām'āktux puxet ha! kopit max." Kaxīy. 17Pa tikmū'ün yīpkox hok, 'āpu tikmū'ün kuxa mām ka'ok xop pu' xuktux. 'Ūkuxa mām ka'ok xop pu' yīpkox hok, puxix 'ōm 'āxop hā tu puknōg, 'āyuhuk putuk, xix tik te gohet puknōg pupi tayūmak pop putuk, yā' puknōg.

Tu' xat pu mīy, xi' xat hok puyīy mīy hok

18—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxop te! xat hok pu mīy hok hām xexka tu!, puxix Topa' xat hok pu mīy hok pexkox tu' kamah. 'Āxop te! xat pu mīy, puxix Topa' xat pu mīy kamah pexkox tu'.

19—'Āte kama xa hām'āktux, hu: Xatix te Topa ta tu' xak pu hāpxopmā!, tup-tox puxet hā! xax, xix kuxap-xet hā! xax, puxix 'Ātak Topa xip pexkox tu!, tu hāpxopmāp-tup xa!. 20Yā tikmū'ün 2 pe 3 te yāy tu' xakux, kopxik xip nōm tikmū'ün mūtik. Kaxīy.

Kāmānat kummuk 'āktux

21Ha ta Pet te Yeyox yīka! nūn, tu:

—Yāyā!, hāpkummuk mīy'ax xohix te xīy 'āte! xaxogā'ax, pu tu kux? Yāk taknōy tek kummugāhā!, tu xek kummugāhā!, tu mōktu yā! xohix. Hām 'ūm hā 'āte! xaxogā'ax kux'ax? 'Ok xaxogā'ax xohix te 7? Kaxīy.

22Ha:

—'Āmhok. 'Ūxaxogā 'ūxohix te 7, tu xe xaxogā 'ūxohix te 7, tu' xe xaxogā!, tu mōktu xe xaxogā te homi! 70, yā! xohix te 490 xate xaxogāp-tup. 23Yā Topa te! xat kaxīy, yīy 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, hu: Hāpxexka yōg tik te! xat'ax, tu kāmānat xop xānāhā! pu nū!, pu tayūmak te ta nemēn hā pago, 24yīy kāmānat puxet nūnnāhā!, ha ta nemēn tayūmak xohix xexka punethok, 25pāyā! hok, 'ap xip'ah tayūmak, yīy tik te! xat'ax te! xat pu nōm kāmānat hāmenax, xi' xetut, xik-tok xop, xi' yōg hāpxop xohix, pu tu' hok hā! hām, nūy tayūmak xexka hā! yānān, nūy tu pago. 26Pa kāmānat kopaxux hā! nāhā!, tu' xat'ax tu' xak, pu mīy hok, tu: "'Ūgmūn hā tot, nūy 'ūghip, 'ū xa pago. Yā 'āte tayūmak xohix xexka hā xa pagop-tup. Kaxīy.

27—Ha' xat'ax te kāmānat kuxa ka!, tu te ta nemēn'ax yōg tayūmak xaxogāhā!, ha' mōg, 28pa kāmānat nōy pēnāhā!, 'īhā! mōg, ha ta nemēn tayūmak kutōgnāg te 10 'ūnōy pu!, yī! nōy māykox mūg, tu' nuhuk, tu: "Hōnhā 'ā! pago. 'Āte hōnhā yāy yōg tayūmak putup!" Kaxīy.

29—Ha' nōy te! kopaxux hā! nāhā!, tu tu' xak, hu: "'Ūgmūn hā! tot, nūy 'ūghip, xa pago, yā 'āte xa tayūmak xohix hā pagop-tup." Kaxīy

30—Pap-tup nōg, tu' mōg, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa' xix, puyīy tayūmak xohix hā pago. 31 Ha ta kāmānat xop te' pēnāhā', tup-tup nōg, tu' gāy, hu tik te' xat'ax ha' mōg, tu tu' xuktux, 32 ha' xat'ax te kāmānat kummuk xānāhā', tu:

—“'Āxupkumiÿ, 'ākummuk! 'Āte 'ōg ta nemēn xaxogāhā', ha' kux, xate 'ā' xak hah, 33 pa 'ākummuk, tu 'ānōy kuxa ka 'okpa 'āte 'ākuxa ka!” Kaxīy.

34—Tu' gāy xexkah, tu' xat, pu kāy mōgā kanet hah, nūy nō kummugā kanet kopah, ha mōktu tayūmak xohix ta nemēn hā' pago. 'Ūkux. Kaxīy.

35 Tu hām'āktux kux, tu:

—Ha kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu' pēnānā' xip. 'Āxop te 'ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā hok kamah. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te' yīpxox xop 'āktux, nōm te yāy xetut nīm

19 ¹Tu hām'āktux kux, tu' mōg, tu hāpxexka Ganinet nīm, tu ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' xupep, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' xip, 2ha tigmū'ün xohix te' pe' mōg, ha' pakut xop hittupmāhā', 3ha Paniye yōg tik xop mōxaha kamah, tu' yīkopit, nūy hām'āktux 'ax hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' tux hok, pu tik yāy xetut nīm? Kaxīy.

4 Ha:

—'Ok 'āxop te mō'kupix hok Topa yōg tappet? Ha kax'āmi', hu: “Topa te tik mīy hāmāxap, xik-nāy tu 'ün mīy.” Kaxīy. 5 Ha Topa te: “Pūyā tik yāy tak nīm, xix yāy tut nīm, nūy tu' xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, ha yāyhā' yīn puxet.” Kaxīy. 6 Ha kaxīy Topa te yāyta tix hā' mīy yāp-xet, yā' yīpxox xi' xetut yāyhāp-xet. Yīy Topa te' xat hok puyīy tu yāyxatat hok. Kaxīy.

7 Ha Paniye xop te:

—Teptu Mōyyex te' tux hok pu mōnāyxop tu xetut nīm? Teptu' tux hok pu' xetut pu tappet hōm hāmāxap, nūy kūnāy tu' nīm? Kaxīy.

8 Ha:

—Mōyyex te' tux hok 'āxop kuxa kummuk hah. Pa Topa te tik mīy xi' 'ün, puyīy yāy mūtik nox tu ti ka'ok. 9'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxetut xonnix hok, ha' yīpxox te' nīm, puxix tik te hāpkummuk mīy, 'ūhūn nōy mūg tu!. Kaxīy.

10 Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tik te yāy xetut nīm hok, puxi' max tu yāyta hok. Kaxīy.

11 Ha Yeyox te' yānān, hu:

—Topa te tigmū'ün xohix pu hāmyūmmūgā'ah, pa' yāg kutōgnāg pu hāmyūmmūgāhā!. 12 Tik xop yāg te yāyta 'ohnāg. 'Ūtut te' put kaxīy hah, 'ap yāyta'ah. Ha tigmū'ün yāg yāyhā 'Ennōk, hu' yāyta 'ohnāg. Ha' yāg kutōgnāg yāyta 'ohnāg, nūy Topa pu' yīpkox pi!, Topa te' xat hah. Tigmū'ün hām'āpax, puxi' yōg hām'āktux yūmmūg. Kaxīy.

Yeyox xix kakxop

¹³Hāpxip kutōgnāg ha ta tikmū'ün te kakxop nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', pu tup-tox yīmū' yím nōm, nūy Topa pu hām'āktux kakxop pupi', pa tik xop te' mānōg, tu' xat hok, pu Yeyox ha nūnnā hok, ¹⁴yīy Yeyox te:

—'Útux hok pu kakxop nūnnā', 'ūmānōg hok. Yā Topa te kakxop kuxa tu' xat putup, puyī' yípkox pi!. Ha' yípkox pip xop xohix xat putup, nōm te kakxop putuk tu hām'āpak. Kaxīy.

¹⁵Tup-tox yīmū' yím nōm, tu ta' mōg.

Tu tep-texop xexka 'āktux

¹⁶'Āmmiy nōy 'īhā tik nūn, yā Yeyox ha' nūn, tu' yīkopit, hu:

—Notot, 'ātep-tep mīy'ax, nūy tuk kuxa hi xe'ēgnāg mō' kumak mōg? 'Āte hāpxompāhā hā xīy? Kaxīy.

¹⁷Ha Yeyox te hām'āktux hā' yānān, hu:

—Teptuk yīkopit, nūy hāmax 'ūm yūmmūg? Topap-xehnāg max. 'Āhi xe'ēgnāg putup, 'āpu, Topa yōg xat'ax pu 'āyípkox xip. Kaxīy.

¹⁸Ha:

—'Ūxat'ax 'ūm? Kaxīy.

Ha:

—“'Ūp-tex hok,” xix “'ānōy hā' xupxet hok,” xix “'ānōy yōg hāpxop hā' xupxet hok,” xix “koit hok,” ¹⁹xix “'ōg 'ātak pu 'īpkox pi!, xix 'ātut pu 'īpkox pi!,” xix “'ānōy putup pax, xate yāy putup'ax putuk.” Kaxīy.

²⁰Ha tik te:

—Yā 'āte! xat'ax xohix puk yípkox xip tap. 'Ātep-tep mīy'ax homi!, nūy hāpxompā max? Kaxīy.

²¹Ha Yeyox te:

—Mōy, 'ōg hāpxop xohixnāg hāmenax hāmāxap, xayīy Topa hā' lāmax xe'ēgnāg, tu 'ōg tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, xayīy pexkox yōg hāpxop pop 'ūyānān tu!, nūy kūnāy tuk pe mōg. Kaxīy.

²²Ha tik te hām'āpak, tu' mōg, tu Yeyox nīm, 'ūkuxa hittup 'ohnāg tu!.

Yā 'ūptexop xexkah, ²³yīy Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūptexop kutōgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, 'ūyōg xat'ax pu' yípkox pip hok tu!. ²⁴Yā xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox ha mō'tat hok, ha tap-texop 'ūm te Topa pu' yípkox pip hok kamah. Kaxīy.

²⁵Ha tikmū'ün te Yeyox mūtik hāpkumep xop te' xupak, tu' yēy, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ün 'ūm mō'nā hok pexkox kopah! Kaxīy.

²⁶Ha Yeyox te' pēnāhā!, tu:

—Hamūn. Tikmū'ün 'ūm mō tu nā hok, pa Topa te' ka'ogā'ax pu mōnāy. Kaxīy.

²⁷Ha Pet te:

—'Ūgmū'āte! xohix nīm, nūy 'āpek mōg. 'Ok mū'āte hāpxop 'ūm popmāp-tup 'ūyānān tu!? Kaxīy.

28 Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy xe'e mō'nāp-tup, 'ihāk yūm putup, tik te' xat'ax yōg mīmpe max yīmūk yūm putup, nūy 'Iyaet xop te 12 yōg hāpxomā'ax xohix kopit, ha 'āxop mām putup kamah, mīmpe max te 12 yīmū 'āmām putup, nūy kama' kopit. 29 Tikmū'ūn xohix tek mūn hā mīptut 'ūm nīm, xi' taknōy nīm, xi' hex nīm, xi' tutnōy nīm, xi' pit nīm, xi' tak nīm, xi' tut nīm, xik-tok nīm xix hām nīm, puxi' xohix pop, tu mōktu tehomip te 10 pop, tu' kuxa hip-tup xe'ēgnāg, 30 pa tigmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta' ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

Yeyox te kāmānat xop 'āktux

20

¹Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxomā'ax yūmmūgā!, tu hāpxa xuxyā 'āktux, nūy Topa yāy yōg kāmānat pu pago 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā!, tu Topa te yāy yōg tigmū'ūn xat yūmmūgāhā!, hu:

—Tik yōg mīnta 'op kup punethok, ha' ta mīnta!, yī' mōg hāptapkoā 'ihā!, nūy kāmānat xop xax, nūy nō nūnnā!, pu mīnta ta put, nūy nūnnā!. ²Yā 'āmnīy xohix 'ihā! mōg, tu tayūmak 'ānuk puxet hā! pago kāmānat pu!, 'āmnīy puxet yōg tayūmak te takat hā! pago kāmānat pu!, hu hōnhā! mōg kamah, nūy kāmānat xop xānā!. ³Ha māyōn te pexkox puka' yūm 'ihā! mōg, tu' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā!, pu nūy tu hām, ha kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' tihī!, yāmhok tu' pip, ⁴yīy hāpxa xuxyā te: "Mōg, nūy 'āhām yōg hām tu!, ha 'āte xa pago maxp-tup." Kaxīy.

⁵—Ha' mōg. Māyōn yāykote! yūm 'ihā! xuxyā mōg 'ūxeheh, xix māyōn he 'ihā! putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā!, pu nūy tu hām, tu' nūn, ⁶ha xe' mōg 'āmāxak 'ihā!, tu kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' mōg, tu tik xop nōy pēnāhā!, ha yāmhok pip, yīy: "Tep tu 'āpip 'ihā māyōn mōg? 'E 'āhām 'ohnāg." Kaxīy.

⁷—Ha: "Yā tik tek mūk xānā 'ohnāg," kaxīy. Ha' xuxyā te: "Mōy, nūy 'āhām kamah yōg hām tu!, nūy mīnta nūnnā!". Kaxīy.

⁸—'Āmnīy 'ihā! xuxyā te kāmānat te māxap xat, nōm te kāmānat xohix xat 'ūxuxyā pupi!, yīy: Kāmānat xohix xop xānā!, nūy tu pago. Kāmānat nōm hām ka'ax pu' pago hāmāxap, tuk-nāy tu kāmānat nōy xohix hām'ax pu' pago, tu mōktu kāmanat hām hāmāxap pu' pago 'ūka'ax hā." Kaxīy.

⁹—Ha kāmānat xop te 'āmāxak 'ihā! nūn, nūy tu hām. 'Ūxohix te tayūmak 'ānuk puxet paha!, ¹⁰yīy kāmānat xop te māxap hittup, tu' hipnām, nūy tayūmak xexka tu pop, pa' xohix te tayūmak 'ānuk puxet paha kamah. ¹¹Tu' paha!, tu' gāy, tu' xuxyā pu hām'āktux, ¹²hu: "Nū xop te ka'ax hā! nūn, nūy tu hām, tu 'ot puxet hā! hām, pak mūg hām xexkah, māyōn tox hāk mūg hām, ha māyōn pukpex tek mūg mō'hap koxūgnāg, 'ihāk mūg hām, pāyā yūmū'āte tayūmak kutōgnāg pop, nōm xop te' ka'ax hā! nūn putuk." Kaxīy.

¹³—Ha' xuxyā te: "Nāy. 'Ūgāpax. 'Āte hāmyok mīy, 'ūyā tu 'āxop pu pago max. 'Āte 'āxānāhā!, tu xa hām'āktux, tu tayūmak 'ānuk puxet hā pagop-tup, ha 'ānūn, tu 'āhām, nūy pa tayūmak, ¹⁴hu pa 'ōgnū tayūmak, nūy ta 'āpet ha mōg. Yā

'âte kâmānat xohix pu tayūmak puxet hā pagop-tup, 'âxop pu pago putuk. ¹⁵ Yā tayūmak yōgnū!, 'âte 'âxop xohix pu pagop-tup, 'âxop hā yâyputuk, 'ûyîy pago. 'Ok xate 'ânôy yîpkumîy, 'âte nôm xop ha hâmmaxnâhâ!, ha' yîpkumîy?" Kaxîy. 'Ükux.

¹⁶ Yeyox te hâm'âktux kux, tu:

—Yâ kaxîy tikmû'ün te mäxap xop yâyhâp-tup 'ûka'ax xop, ha ta tikmû'ün ka'ax xop yâyhâp-tup hâmäxap xop, Kaxîy.

Yeyox te yây xok'ax 'âktux 'ûxeheh

¹⁷ Tu putat hâ pepi' mög, nûy kômén Yenoyanén ha' mög, yây yôg tikmû'ün mütik mög, ha nôm mög putat tu!, nûy tup-xet hâ hâm'âktux, 'ihâ hâpkumep, tu:

¹⁸ —Pênâ! Kômén Yenoyanén ha yûmû mög. 'Ügmûn yâ Tikmû'ün Kutok, hak mögâp-tup 'âmânen xexka xop hah, xix tik te hâmyümmûg xop hah, ha tak putex putup, ¹⁹ tuk mögâp-tup 'ûpuknôg xop hah, hak kute'ex kummuk putup, tuk kix putup, tuk xup putup mîpkupnix tu!, nûy 'ûkputex, pa 'ämniy tikoxyuk hâ! nôg putup, 'ihâ putpuk hip-tup. Kaxîy.

Tiak xix Yoâm mûg tut te Yeyox pu hâm'âktux

²⁰ Hâpxip kutônâg ha ta Yemeneo xetut nûn, tuk-tok pit 2 nûnnâhâ!, tu Yeyox keppa nûl xup, nûy ta tu' xax, yîy Yeyox te:

²¹ —Xatep-tep putup? Kaxîy.

Ha:

—'Apu, hâm'âktux xeh 'ûgmütik, puk kutox pit puxet 'âyîm xe'e hâ! yûm, xi' nôy 'âyîm xax hâ! yûm, 'ihâ xate yâyhâ 'âxexka xe'ëgnâg, nûy tikmû'ün xohix xat. Kaxîy.

²² Ha Yeyox te 'ün kutox 2 pu hâm'âktux, hu:

—Xate hâmyümmûg 'ohnâg, tu 'â! xak pu 'âxexkânâ!. Tikmû'ün te' hep kohâgnâg xo'op, ha kaxîy 'ûkxûy xexka putup. 'Ok xatix 'âxûy xexka hâ! tot? Kaxîy.

Ha:

—'Ügmû'âte nôñ'tot. Kaxîy.

²³ Yîy Yeyox te:

—Yâ! xo'op putup hep xûy, hu 'âxûy putup, 'ûkxûy putuk, pa 'âte yâykutnâ hok, xak yîm xe'e hâ yûm, xik yîm xax hâ yûm. Yôgnû 'Âtak te' yîmögâtux, pu' mâm. Kaxîy.

²⁴ Ha tik xop te 10 te hâm'âpak, hu' gây 'ûtaknôy 2 tu!, ²⁵ yîy Yeyox te' xohix xânâhâ!, pu' yîkahnañ nû!, ha:

—Gohenanok xop te tikmû'ün xat, ha' xexka xop te tikmû'ün xat, ²⁶ pa 'âxop kopa kaxîy mîy hok. 'Âmhok. Tikmû'ün 'ûm te yây xexkânâp-tup, puxi' nôy hâ tu' tehet, 'ûyôg kâmânat putuk, ²⁷ ha tikmû'ün te yâyhâp-tup hâmäxap, puxi' nôy xop tu hok hâ! hâm. ²⁸ 'Ügmûn yâ Tikmû'ün Kutok, pak nûn hok, puyîy tikmû'ün 'â! hâpxomâ!. 'Âmhok. Yâk nûn 'ûhep xohix xop pu hâpxomâ!, nûy 'ûkxok, nûy tikmû'ün kuxa kummuk xit, nûy kuxa max mõ'tat 'ûyânâñ tu!. Kaxîy.

Yeyox te tik pẽnã hok pu' pa max nãhã'

29 Tu hãpxip 'ihã' mõg, tu kõmẽn Yenikot nãm, ha tigmũ'ün xohix xexka te' pe' mõg, 30 ha tik 2 pa hok mãm, putat yïka te tu' mãm, tu tigmũ'ün yïy 'apak, tu Yeyox nûn yümmüg, hu' yïy ka'ok, tu:

—Notot, yã mõnãyhop Namix hã 'ämökputox, 'üg 'üm kuxa ka! Kaxiý.

31 Ha tigmũ'ün te' mänög, tu:

—'Ahup, 'ayïy hok! Kaxiý. Päyä! yïy ka'ok 'üxeheh, tu:

—Notot, yã mõnãyhop Namix hã 'ämökputox, 'üg 'üm kuxa ka! Kaxiý.

32 Yïy Yeyox hup, tu tik pa hok xänähã', tu' yïkopit, hu:

—Xatep tek mün putup, 'ümïy xa'? Kaxiý.

33 Ha:

—Notot, 'ügmüg 'üm pa nã', 'ügmüg hãmpẽnã'! Kaxiý.

34 Ha Yeyox te' kuxa ka', tu' pa 'äpit, ha hãpxip 'ohnäg 'ihã' pa', tu hãmpẽnähã', tu Yeyox pe' mõg.

Yeyox te kõmẽn Yenoyanẽn tu' xupep

21 1 Ha ta' mõg, tu mõktu kõmẽn Yenoyanẽn yïka' pip, 'ihã' pip'ax Metpaye tu' mõxaha', ha yïktix 'Onimet yïka' yûm, tu' yõg tik 2 mõ'kutnähã', pu' keppa mõg, 2 tu' xat, hu:

—Mõg, nõm xip tu xexka ha mõg, tu mõktu mõxaha', ha yohmẽn hex pẽnãp-tup, hak-tok te nû mütik tihi', ha' mîm tu' hîy, ha mõy hîy'ax koa', nûy nûnnã'.

3 Tigmũ'ün te xa' yïkopit, lâpu yïy, tu: "Ügmüg xuxyä te yohmẽn putup, tu' putpu' nûnnãp-tup," kaxiý, ha 'ätux hok putup xa yohmẽn 2 nûnnã'! Kaxiý.

4 Ha hãpxopmähã', tu Topa yõg häm'äktux hittap hã yohmẽn nûnnähã'. Hõmã tik hittap te Topa pupi häm'äktux, tu tappet tu kax'ämí', 5 hu:

"Pu, Xiäm yõg kõmẽn kopa' pip xop pu häm'äktux, hu:

Hõnhã tik te tigmũ'ün xat'ax xupep,

tu yâk-tõgnäg, tu yohmẽn yîmû' yûm,

tu yohmẽn kutok yîmû' yûm." Kaxiý.

6 Ha ta tik xop mõg, tu Yeyox keppa' mõg, tu' xat'ax mîy, 7 tu yohmẽn nûnnähã', xik-tok nûnnähã', tu yây kap xix yohmẽn yîmû', pu Yeyox yîmû' yûm, ha' yûm, 8 ha tigmũ'ün xohix yây yõg kap mõ'yõn häm tu', pu yohmẽn mõy yîmû' mõg, 9 ha mõktu tigmũ'ün te' keppa' mõg, xix tigmũ'ün te' pe' mõg, yïy ka'ok, tu:

—Mõnãyhop hittap Namix mõkputox xexka xe'ëgnäg! Pûyä Topa xa hämmaxnã'! Yã xa' hõm yây 'äxet'ax, xa nû'! Yã Topa mün xexka xe'ëgnägl! Kaxiý.

10 Tu kõmẽn Yenoyanẽn tu' mõxaha', 'ihã tigmũ'ün xohix te' xupak, tu:

—Putep mün mîy? 'Ü 'üm 'ôhõm? Kaxiý.

11 Ha tigmũ'ün te Yeyox mütik mõxaha, tu:

—Yã nõ'õm Yeyox, tu Topa pupi häm'äktux, yã hãpxexka yõg kõmẽn Nâyane yõg tihik. Kaxiý.

Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā'

¹² Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu t̄ikmū'ün papuk, nōm te' kopa hāpxop hāmenax, tu tayūmak yānān'ax xop yōg mīmpe putxok, xix yāy yūm'ax putxok kamah, tu tik xop te putuxnāg hāmenax yōg yūm'ax putxok. ¹³ Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha: "!"Ūkpet xexka 'āxet'ax Topa pu hām'āktux'ax pet," kaxīy, pa 'āxop te Topa pet xexka kummugāhā', ha yāyhā hāpxupxet pet! Kaxīy.

¹⁴ Ha t̄ikmū'ün pa hok xop nūn, xix t̄ikmū'ün te hāpkumep hok xop nūn, Topa pet xexka ha' nūn, puyīy Yeyox hittupmā', ha' hittupmāhā', ¹⁵yīy 'āmānex xexka xop gāy, xix tik te hāmyūmmūg xop gāy, 'ihā Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha' pēnāhā', ha kakxop yīy ka'ok Topa pet xexka kopah, tu:

—Mōnāyhop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Kaxīy. Ha' xexka xop te' xupak.

¹⁶ Tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate kakxop yīy 'üm 'āpak? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' xupak. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'üm mō'kupix hok? Yā: "Topa te kakxop pu hāmyūmmūgāhā', pu tu Topa 'āktux māynāg." Kaxīy.

¹⁷ Tu ta' nīm, tu kōmēn nīm kamah, tu' pip'ax Metān ha' mōg, tu mōktu' pip'ax tu' xip 'āmnīy tox hā.

Yeyox te piget kup mānōg

¹⁸ Hāptup 'ihā' mōg, Yenoyanēn tu putpu' mōg, ha putup te Yeyox putex, ¹⁹ha ta mīnta kup piget pēnāhā', ha putat puka' yūm, yīl mōg, pa mīnta 'üm ta 'ohnāg, 'ūxux puxet mō'tat, yīy Yeyox te' kup xat, hu:

—Mīnta 'üm ta hok! Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā mīnta kup yā tāmnāg, ²⁰ha tik xop te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu:

—Yā' kup tāmnāg mō'ka'ok! Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ākuxa mām ka'ok xix yāy kuxa yīkopit hok, hu ta mīnta kup nakgā kamah, tu' xat'ax hā' nakgāhā', pāyāp-xet'ah. 'Āxop te yīktix xat'ax, pu 'āpep, nūy kōnāg xexka kopa mō'yāyutnā!', puxix mō'kutnā'. ²²'Ākuxa mām ka'ok, puxix Topa xa' hōm hāpxop 'üm 'āxop te ta tu 'ākax. Kaxīy.

Yeyox te' xat'ax

²³ Tu Topa pet xexka ha' mōg putpu', tu hāmyūmmūgāhā', 'ihā 'āmānex xexka xop nūn, xix Yoneo xexka xop nūn, tu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xayīy hāpxopmā ka'ok xix hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

24 Ha:

—'Āte 'āyikopit'ax kamah, xa 'āxop hām'āktux 'uyānān tu!, kopxix xa hām'āktux, tup-tep te 'āl hōm yāy 'āxet'ax, ha xa' xuktux. 25 'Āyīy! Tep te Yoām pu 'āxet'ax hōm, pu tup-tox pix? 'Ok pe Topa te tu' hōm? 'Ok pe tikmūl'ün te tu' hōm? Kaxīy.

Ha' xexka xop te yāy pu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Pax 'ū yūmūl'āte: Topa te tu 'āxet'ax hōm," kaxīy, puxi! yānān tu' yīkopit, hu: "Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?" kaxīy. 26 Pax 'ū yūmūl'āte: "Tikmūl'ün te' xuxet'ax tu' hōm," kaxīy, puxix tikmūl'ün gāy, ha yūmūl'āte' yīpkutuk. Yā! xohix te Yoām pe'paxex 'ūxexkah, tu pe'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

27 Hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ap yūmmūg'ah 'āte!. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux putup'ah kamah, tu yāy 'ūm 'āxet'ax 'ā! hōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Tik kutock 2

28 Tu xe hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxomā'ax yūmmūgā!, tu:

—Xatep tep pe'āpaxex? Tik kutock pit 2, tuk-tok hāmāxap xat, nūy: "Xōnnū!, mōy nōmhā nūy yōgnū mīnta 'op yōg hāpxa'ax tu 'āhām." Kaxīy.

29 —Hak-tok te māxap te: "'Ap 'ūgmōg putup'ah." Kaxīy.

—Pa hāpxip kutōgnāg 'ihā yāyhāhup, tu' mōg.

30 —Ha' tak tek-tok kuhnōy xat kamah, pu mōy tu hām, hak-tok te kuhmōy te: "Yāk mōg." Kaxīy.

—Pa' mōg 'ohnāg. Kaxīy.

31 Tu hām'āktux kux, tu' xexka xop yīkopit, hu:

—'Ūk-tok te xīy te' tak pu' yīpkox xip? Kaxīy.

Ha:

—Yāk-tok te māxap. Kaxīy. Yīy Yeyox te:

—Gohet pupi tayūmak pop xop xi' xotit xop te Topa pu' yīpkox pip, pāyā 'āyīpkox 'ohnāg. 32 Yā Yoām tep-tox pix, tu 'ākeppa' mōg nūy xa Topa yōg putat mūg, ha 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah, pāyā tayūmak pop xop xi' xotit xop kuxa mām ka'ok. Ha 'āxop te' yūmmūg, tu yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux, nūy 'ākuxa mām ka'ok Yoām kopah. Kaxīy.

Tute kāmānat kummuk 'āktux

33 Tu xe:

—'Ūg lāpax! Hām'āktux'ax nōy hā 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxomā'ax xa hāmyūmmūgā!, hu: Tikmūl'ün te hāpxaha!, tu mīnta 'op xok, tu hāmpak'ax hā' yīmmap, tu mīkaxxap xox tix hā' tat'ax mīy, pu tox hep 'op tonnok, nūy' hep xut, nūy ta hep xupyāg mīy, xix mīptut tox mīy, nūy hāpxa xexka pēnā!, ha tikmūl'ün nōy pu' nīm, tayūmak hā' nōy yānān tu!, tu ta hāpkumep hāptox tu!.

³⁴Ha ta hāmyāxatamuk 'ihā' xuxyā te kāmānat tikoxyuk nū'pok, pu tu' xuxyā yōg tayūmak nōm pupi pa!. ³⁵Pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' mūg, tup-xet kix, xi' nōy putex, xi' nōy mīkaxxap hā' tux. ³⁶Hāpxip 'ihā' xuxyā te xe kāmānat xop nū'pok, tu ta kāmānat punethok nū'pok, pu tu' xuxyā pupi tayūmak pop, ha hāpxa xexka yōg kāmānat xop te xe hāpxomā kummuk. ³⁷Yī hāpxip 'ihā' xuxyā te nū yāy kutox kutnāhā!, tu hāmpē'paxex, hu: "Yāk kutox xexka pe'paxex'ax, 'ap kummugāp-tup'ah." Kaxīy. ³⁸Ha ta' nūn, pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' pēnāhā!, tu: "Yāl' xuxyāk-tok xe'e! !Āpu yūmūp-tex, nūy hāpxa xexka pa!" Kaxīy.

³⁹—Tuk-tok mūg, tu hāpxa xexka kūnāpa ha' mōgāhā!, tu' mōg, tup-tex, ha' xok. 'Ūkux. Kaxīy.

⁴⁰Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tep mūn mīy'ax 'ūxuxyā!', 'ihā' putpu' nūn, nūy hāpxa xexka yōg kāmānat xop 'uyānān tu' kummugā? Kaxīy.

⁴¹Ha tikmū'ūn te:

—Ya' kix'ax, nūy hāpxa xexka hōm tikmū'ūn nōy pu', pu tu' xuxyā pu hāpxa yōg tayūmak hā pago hāmyāxatamuk xohix 'ihā!. Kaxīy.

⁴²Yī Yeyox te xe' yīkopit, hu:

—'Ok lāxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Ha: "Tikmū'ūn pet, tu mīm xexka putup nōg, pa hōnhā yāyhā mīptut māykup xix mīptut koxuk, yā mīm xexka xe'ēgnāg. Topa mūn te' xekānāhā!, ha yūmūg kuxa te' yēy." Kaxīy.

⁴³Tu hām'āktux kux, tu:

—'Āte xa hāpxe'e lāktux: 'A Topa te 'āxop 'ūm xat putup'ah, pāyā! nōy xat putup, nōm te Topa pu' yīpkox pip, tu hāpxomā max. ⁴⁴Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' nā!, puxix tu yāy koxyōy. Mīkaxxap te tikmū'ūn yīmū' nā!, puxix yā! xohix koxyōynām. Kaxīy.

⁴⁵Ha 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg. Yā! xexka xop 'āktux 'ihā hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā!, ⁴⁶yī! gāy, tu' mūg putup, pa tikmū'ūn yīpkutuk, ha Yeyox yā! xexka pe'paxex, tu: "Yeyox te Topa pupi hām'āktux xe'e!." Kaxīy.

Tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy

22 ¹Yeyox te xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxomā'ax yūmmūgā!, nūy Topa yā! hep xop xohix xānā 'āktux, tu:

²—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip, ha kaxīy hāpxexka 'ūm yōg tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy, 'ūk-tok pit te yāytap-tup hah, ³yī! tak te kāmānat mō'pok pu tikmū'ūn xānā!, pāyā 'ap nūn putup'ah, ⁴yī! kāmānat nōy mō'pok, pu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu: "'Āte 'āmuk xexka mīy tap, tu mūnūytut tak kix, xix mūnūytut kutox kix, xa nū!, nūy 'āxit!" Kaxīy.

⁵—Pāyā tikmū'ūn tep-tup nōg, tu yāy kuxop punethok, tup-tup-nōg. 'Ūpxet te' yōg hāpxa xexka ha' mōg, xi' nōy te' yōg mēn ha' mōg, ⁶ha tikmū'ūn nōy te kāmānat xop mūg, tu' kix kakixnāg, tu' kix ha mōktu' xakix. ⁷Ha hāpxexka yōg tik te' xat'ax gāy xexkah, hu' xat, pu tu kummuk xop kix 'uyānān tu!, xi' yōg pip'ax

mō'xut kuxap hā!, pu tu nōg. ⁸Ha' xat'ax te kāmānat xop xe xānāhā!, tu: "Xōnnū te yāytaha!, ha' āte! mīy 'amuk xexka, tu tigmū'ün xānāhā put nū!, pāyā! kummuk, tu' nūn 'ohnāg, ⁹pa hōnhā mög, putat hā mög, nūy tigmū'ün xohix xānā!" Kaxīy.

¹⁰—Ha putat hā! mög, tu tigmū'ün xohix xānāhā put nū!, tu tigmū'ün max xānāhā!, xix tigmū'ün kummuk xānāhā!, yā! xohix xānāhā!, ha' xat'ax yōg mīptut max ha' mög tigmū'ün xohix, nūy 'amuk xexka mā!, ha mōktu mīptut xexka nūl'ximnāg. ¹¹Ha tik te' xat'ax xexka te hām'āta kox hā mō'nāhā!, nūy nūy tigmū'ün pēnā!, tu tik puxet pēnāhā!, 'a 'amuk xexka yōg topixxax max mö'tat'ah. Yā mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ohnāg, ¹²yīy tik te' xat'ax te: "Tep te xīy hā mō'ānāhā!, pa 'amuk xexka yōg topixxax mö'tat' hok?"

—Ha tik yīy kīy ka'ok, tu' yīy 'ohnāg, ¹³yīy tik te' xat'ax te kāmānat xat, tu: "Üyīm kīy, xi' kup kīy, tu' putyōn hāpkoxtap kopah, ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu!" Kaxīy. 'Ukux.

¹⁴Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Topa te tigmū'ün punethok xānāhā!, pak-tōgnāg hā yīmōgatux. Kaxīy.

Tik xop te' puknōg yōg gohet 'āktux

¹⁵Ha Paniye xop mög, tu yāy mūtik hām'āktux, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax hā! yīkopit, nūy tu' kummugā!, ¹⁶hu yāy tik xop nū'pok 'Enot xop mūtik, nūy Yeyox tu yīkopit. Yā tik xop pa max, pāyā! kuxa kummuk, tu:

—Notot, yūmūl'āte 'ayūmmūg, ha hāpxe'e 'āktux, tu hāmyūmmūgā max, pu tu tigmū'ün Topa yōg hāmputup'ax yūmmūg. Yā tigmū'ün 'ūm pu 'ayīpkox 'ohnāg, nūy hāpxopmā'ax hitop hā! kopit hok, yīy yūmūl'āte 'ayīkopit, ¹⁷hu: Xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ok yūmūl'āte 'ayīkopit, hu: Xatep-tep mūn pe'āpaxex? Kaxīy.

¹⁸Tu yā mō'āmā!, pāyā Yeyox te' yūmmūg, hu:

—'Āxop pa max, pāyā! 'ākuxa mūn kummuk! Tep tuk yīkopit putup xate? ¹⁹Paxnū tayūmak! Kaxīy.

Ha ta' paxnūn, tu tu' mūg, ²⁰yīy Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Uxuxet'ax nūhū tik koxuk? Kaxīy.

²¹Ha:

—Yā! puknōg yōg gohet te tigmū'ün xat'ax koxuk. Kaxīy.

Yīy Yeyox te:

—Gohet pu' hōm gohet yōg yā hāpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

²²Ha' xupak, tu' yēy, tu' yīkopit kux, tu ta' mög.

Xanoxeo xop te put pu' hi'ax 'āktux

²³Hāpxip 'ihā Xanoxeo xop nūn, tu' kuxa mām 'ohnāg putpu' hi'ax kopah, tu nūktu Yeyox yīka' nūn, ²⁴tu:

—Notot, Mōyyex te yūmūl'ā hāmyūmmūgāhā!, hu: "Tik 'ūm xok, 'ihā! xetut tek-tok put hok, puxix tik taknōy xe! xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, pu ta tu tuk-tok put, pūyīk-tok 'uyīpxox nōm te māxap yōg hāpxop pop." Kaxīy.

²⁵Yā yūmūg tikmū'ün kopa' pip taknōy 'üxohix te' 7 'axa', ha' taknōy nōm hāmāxap te yāytaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok, ha ta' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, ²⁶tu nū mūtik yāytaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok kamah, ha' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, tu nū mūtik yāytaha', ha mōktu' taknōy xohix te 7 te 'ün mūtik yāytaha', tu' xok, ha' xetut tek-tok put 'ohnāg. ²⁷Yā 'ün te ka'ax ha' xok kamah, ²⁸'Ütaknōy 'üm yā 'ün hā' xetut xe'e'? Pax pu tikmū'ün putpu hi, puxi' taknōy 'üm 'üxetut mūy? Yā' taknōy xohix te 'ün mūtik yāytaha!. Yā yātya xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

²⁹Ha Yeyox te' yānān hā hām'āktux, hu:

—'Āxop te yā yāy pu mō'āmā!', 'ap Topa yōg tappet 'üm yūmmūg'ah, xix Topa yōg hāpk'a'ok'ax yūmmūg 'ohnāg. ³⁰'Üxakix xop te' putpu' hip-tup, hu ta pexkox yōg nū'pok xop putuk, tu yā yātya 'ohnāg. ³¹'Āte yā xa putpu yāy hi'ax yūmmūgā'ax. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'üm mō'kupix hok? Yā Topa te: ³²"'Ügmūn yā mōnāyxop 'Amanām yōg Topa, xix mōnāyxop 'Iyak yōg Topa, xix mōnāyxop Yako yōg Topah." Kaxīy. Yā' hi xop mūn hā Topah, pa' xakix xop 'ap hā Topa'ah. Kaxīy.

³³Ha tikmū'ün te hāmyūmmūg'ax 'āpak, tu' yēy.

Topa yōg xat'ax te māxap

³⁴Ha Paniye xop te hām'āpak kamah, tu yāy tu nū' nāhā!, 'ihā hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Xanoxeo xop pu hām'āktux hā tu' hupmāhā!, ³⁵ha Paniye xop yōg tik 'üm te' xat'ax yūmmūg max, tu Yeyox yōg hāmyūmmūgā'ax yīkopit putup, hu:

³⁶—Notot, pi'yā! mūn 'üxat'ax xohix hā' māxap? Kaxīy.

³⁷Ha:

—“'Ögnū Topa mūn putup pax, 'ākuxa xexka hāp-tup pax, xix 'āp-tox xexka hāp-tup pax.” ³⁸Yā' xat'ax xohix hā' māxap. ³⁹Ha' xat'ax kūnāy tu te' nōy putuk, tu: “'Ānōy putup pax, xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy.

⁴⁰Yā' xat'ax 2 te Mōyyex yōg xat'ax xohix yūmmūgāhā!, ha tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yūmmūgāhā kamah. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg hāmyāykutnā'ax 'āktux

⁴¹Ha Paniye xop te yāykotinnāhā!, 'ihā Yeyox te' yīkopit, hu:

⁴²—'Āxop tep-tep mūn pe'āpaxex Topa yōg hāmyāykutnā'ax tu'? Tik 'üm mūn hā 'ümōkputox 'ōhōm? Kaxīy.

Ha:

—Yā mōnāyxop hittap Namix hā' mōkputox. Kaxīy.

⁴³Ha xe' yīkopit, hu:

—Tep tu Topa Koxuk te mōnāyxop hittap Namix pu hāmyūmmūgāhā!, puyīy Topa yōg hāmyāykutnā'ax 'āktux, hu: “'Ükxuxyā!” Kaxīy. ⁴⁴Yā Namix te: “Topa tek xuxyā pu hām'āktux, hu: 'Yūhūm 'ūgyīm xe'e hā, 'ihā 'āte' gāyxp nōā!” Kaxīy. ⁴⁵Yīy mōnāyxop Namix te hāmyāykutnā'ax pu: “'Ükxuxyā!” Kaxīy. 'Ok yāykutnā'ax yā mōnāyxop Namix hā' mōkputox xe'e'? Kaxīy.

46 'Ap yānān tu hām'āktux yūmmūg'ah, hu' yēy, tu xep yīkopit 'ohnāg.

Yeyox xix Yoneo xexka xop

23 ¹Ha Yeyox te hām'āktux yāy mūtik hāpkumep xop pu', xix tikmū'ün xohix pu', tu:

2—Tik xop te hāmyūmmūg, xix Paniye xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgāhā!, ha Topa te yāy 'āxet'ax hōm puyīy hāmyūmmūgā!, ³yīy 'āyipkox pi', nūy tu 'üm hāpxopmā max, pāyā! xexka xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat hok, 'uyāy yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg hah. ⁴Yā! xat, pu tikmū'ün hāpxop putux tat, ha hā tu te 'ohnāg. ⁵Tu hāpxopmāhā!, pu tikmū'ün pēnā!, tu Topa yōg tappet tox kax'āmi', nūy kux tu' tat, xi! yīm kōlō tu tu mō! tat. 'Ok 'āxop te' pēnā hok? Ha kayak xexka mō!tat, ⁶tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, tu yāy mām'ax max xak, nūy ta tu' mām, tu Topa pet kopa' xexka xop yōg mām'ax yīmū! mām. ⁷Tup-tup tikmū'ün te: "Notot!", kaxiy, kōmēn kopah, nūy tu' xexkānā!. ⁸!Ütux hok pu tikmū'ün 'āxānā hok, hu: "Notot," kaxiy. Yā 'āxop te 'ānōy hā yā 'āxape!, hak mūn puxet te 'āxop yūmmūgāhā!. ⁹!Ög 'Ātak xe'e te pexkox tu' xip, yīy hām tu' xip tik xānā hok, hu: "Ātak," kaxiy. ¹⁰Tu 'ānōy xānā hok, hu: "Yā yūmmūg xuxyā!", kaxiy. Yā Kunnix mūn puxet 'āxop hā! xuxyā!. ¹¹Tikmū'ün te hāpxopmāhā!, nūy tu' nōy hā tu tehet, puxix yā 'ākopa 'ūxexkah. ¹²Tikmū'ün te yāy xexka pe'paxex, pūyā yāy yāyhāhup kutōgnāg, ha Topa te' xexkānāp-tup.

Yeyox te' xat hok pu mō'āmā hok

13—Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'ākux mūn kummuk. Tikmū'ün kuxa te Topa xak, puyīy yōg putat hā mōg, pa 'āxop te' xat hok, pu mōg hok, 'ihā kama 'āmōg 'ohnāg.

14—Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'āktux mūn kummuk. ¹⁵Yā 'āxop te hāpkumep hāpxexka xohix tu', tu kōnāg xexka xohix mep, puyīy tikmū'ün puxet 'ōg hāpxopmā'ax tat, tu' tat, puxix yā tu' kummuk xexkah, ha ta 'āxop kummuk miax, nūy yā 'āxohix 'āpet Hāmgāyāgnāg mūtik.

16—Yā 'ākuxānōg 'āpa hok xop, tu tikmū'ün pa hok xop mōgāhā!, yā tikmū'ün yūmmūgā kummuk, tu: "Tikmū'ün te Topa pet xexka 'āktux, nūy nōy pu hām'āktux xeh, puxix yā! hitop hā! xex, 'ap ta nemēn'ah. Yā! max tu' mīy hok. Pāyā tikmū'ün te Topa pet xexka yōg pipkup yānām 'āta 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix hām'āktux xex ka'ok, tu ta nemēn. Pūyā tu' mīy," kaxiy. ¹⁷'Āxop putox kummuk xix 'āpa hok! Pi'yā! mūn yā! xexkah, 'ok pe pipkup yānām 'āta!, 'ok pe Topa pet xexkah? Yā! pet yā! xexkah! ¹⁸'Āxop te hāmyūmmūgāhā kamah, hu: "Tikmū'ün te mīmpe pipkup mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu' hitop hā yā! xex, 'ap ta nemēn'ah. Pa tikmū'ün te xokxop mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu ta nemēn, nūy tu' mīy.", kaxiy. ¹⁹'Āpa hok xop! Pi'yā! mūn te māxap, 'ok pe xokxop mō'hap'ax, 'ok pe mīmpe mō'hap'ax, nūy Topa pu' haxyā? Yā mīmpe te māxap! ²⁰Yīy 'āte xa

hăpxe'e 'ăktux: Tikmū'ün te mīmpe 'ăktux, nūy hām'ăktux xeh, puxix xokxop mō'hap'ax xohix 'ăktux, tikmū'ün te mīmpe yīmū mō'hăp tu!. 21 Tikmū'ün te Topa pet xexka 'ăktux, nūy hām'ăktux xeh, puxix kama Topa 'ăktux, yā! xip yāy pet tu!. 22 Tikmū'ün te pexkox 'ăktux, nūy hām'ăktux xeh, puxix Topa xip'ax xe'ēgnāg 'ăktux kamah, xix Topa mūn 'ăktux, yā! xip pexkox tu!.

23—Yā 'ăkuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āxop te Topa pu mīxux kutīgnāg popmāhā!, 'ūyāg te 9 'ōgnū!, tu' yāg puxet hōm Topa pu!, tu mīxux 'otāg yōg yāg hōm, xix mīxux 'emanox yōg yāg hōm, xix mīxux kōmīn yōg yāg hōm Topa pu!, tu yā tu' hōm māynāg, pāyā hāpxopmā max'ax xaxok, xix hāmyok mīy'ax xaxok, xix hāmmaxnā'ax xaxok, xix 'āyīpkox pip'ax Topa pu xate' xaxok. 'Āpu hāpxopmā max, xix hāpxop hōm Topa pu kamah, xayīy hāpxopmā max xohix xaxok hok! 24'Āpa hok xop te tikmū'ün mōgā kummuk! Tikmū'ün te kumāyōynāg xut nūy putyōn, pāyā! xok xexka kāmēn tōmāhā!, ha kaxīy 'āxop te hāpxopmālax kutīgnāg mīy māynāg, pāyā hāpxopmā'ax max 'āxop te! xaxok!

25—Yā 'ăkuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ăkuxa mūn kummuk! Yā 'āxop te kānēy pet xax pix, xix kānēy xām pix, pāyā kānēy kox kopa yā! īgā!, ha kaxīy 'ăkuxa kummuk. Yā 'āxop te 'ānōy hā yīpkumīy, xi' yōg hāpxop hā! xupxet, xix 'ānōy yōg hāpxop hā xupkumīy kamah. 26 Paniye pa hok 'āxop! Kānēy kox pix hāmāxap, puxix tu xām max kamah.

27—Yā 'ăkuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ăkuxa mūn kummuk! Yā! xukpot putuk, hāptopa mūn max, pāyā! kopa' xuk xokxax, xi' kup, yāk-tox xe'ēgnāg. 28 Ha kaxīy 'āxax max, pāyā 'ăkuxa kopa 'ăkummuk, yā 'āxop te koit, tu hāpxopmā kummuk xohix.

Topa te' kuxa kummuk xop nōāp-tup

29—Yā 'ăkuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniy xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ăkuxa mūn kummuk! 'Āxop te xukpot māynāg 'ăhā mīy, nūy Topa pupi hām'ăktux xop no hāpkot, ha tik xop hittap te Topa pupi hām'ăktux, tu' max, ha 'āxop te xukpot maxnāhā!, 30 tu: "Pax 'ūgmūg pip hōmā!", 'ihā tik xop te Topa pupi hām'ăktux, kopxix tu mōnāyxop yōg hāpxopmā kummuk tat hok, nūy tu tik max xop kix. 'Āmhok!" kaxīy. 31 Hamūn. 'Āxop yā mōnāyxop kummuk hā 'āmōkputox, ha Topa pupi hām'ăktux xop kix, 32 ha 'āxop te mōnāyxop yōg hāpxopmālax kummuk tat, nūy tu' mīy kamah. 33 'Āxop te kāyā gāynām xop putuk, xix kāyā gāy hā 'āk-tok! Ha Topa te 'ăkummugāp-tup 'ūyānān tu!, xa' xupmā hok Hāmgāyāgnāg Pet tu!. 34'Āte xa hāpxe'e 'ăktux: 'Āte xa ha mō'pok putup, tik te Topa pupi hām'ăktux xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix tik te hāmyūmmūgā'ax xop, ha 'āxop te' yāg kix putup, xi' yāg xupmāp-tup mīpkupnix tu!, xi' yāg kix kakixnāg putup Topa pet kopah, tu kōmēn xohix tu 'ūpapuk putup. 35 Yīy Topa te 'ăxuygāp-tup, xix 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā 'āxuygāp-tup. Ha mōnāyxop hittap max 'Ameo putex, hōmā, hāmyāxatamuk hittap 'ihāp-tex, xix mōnāyxop Manakit kutox Yakanit putex, 'ihā Topa pet xix mīmpe mō'hăp'ax tu yāy kote' xip, tu hāpkummuk mīy 'ōhnāg, yīy Topa te

'axūygāp-tup. ³⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā Topa te yā hōnhā' pip xop xūygāp-tup 'ūyānān tu', nūy mōnāyxop yōg hāpxomā'ax kummuk hā pago. Kaxīy.

Yeyox te mō tikmū'ūn yāy xe'ēgnāg

³⁷ Yeyox te hām'āktux kux, tu kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Üg 'āpax! Topa te xa mō tik xop pok, pu xa Topa pupi hām'āktux, ha 'āxop te' kix, tu mīkaxxap hā' tux, pāyā 'āte mō'āyāy xe'ēgnāg. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka', ha kaxīy 'āte tikmū'ūn xānāhā', pāyāk ha 'ānūn putup 'ohnāg! ³⁸ Yīy 'āpet hōgnāg putup. ³⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'ihāk mūn 'āktux, hu: "Pūyā Topa tu hāmmxanā! Yā tu yāy 'āxet'ax hōm pu nū!" Kaxīy

Yeyox te Topa pet xexka nōg'ax 'āktux

24 ¹Hāpxip 'ihā Yeyox te Topa pet xexka kopa' xupep, tu' nīm, tu ta' mōg, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn mōxaha', tu' yīka' pip, tu tu' mūg Topa pet xexkah, ²yīy Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' pēnāhā'? 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā' koxyōy putup Topa pet, tu mōktu yōg mīkaxxap xohix hām tu nū'nāp-tup. Kaxīy.

Yeyox te hāpkummugā'ax 'āktux

³Hāpxip 'ihā Yeyox te yīktix 'Onimet yīmū' yūm, ha yāy yōg tikmū'ūn nūn, nūy yā tup-xet hā hām'āktux hā' nōy yānān, ha:

—Hām 'ūm hā Topa pet koxyōy putup? Hāpxomā'ax 'ūm te xīy pēnā'ax, 'ihā' putpu 'ānūn, nūy hāpxomā xe'ēgnāg xohix tu kuxyā'? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—'Og pa mōxip, pu tikmū'ūn yā 'āmō'āmā hok! ⁵ Yā tik punethok nūn putup, tuk 'ūm 'āxet'ax 'āktux putup, nūy yā tu' koit, hu: "Ügmūn yā Kunniñ. Yā Topa tek mūn yāykutnāhā', 'ūnū'." Kaxīy. Tu tikmū'ūn xohix mōgāp-tup kummuk. ⁶Xate yāykix'ax lāpak putup, ha tikmū'ūn te xa yāykix'ax 'āktux putup. Yā 'ākuxānōg hok. 'Uyāykix xexkap-tup, pāyā 'a hāmyāxatamuk xohix xox putox'ah. ⁷Ha hāpxexka 'ūm yōg xonat xop te hāpxexka nōy yōg xonat mūtik yāykix putup, ha' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāykix putup, ha hām yāynuhuk putup, xix hāmhōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup. ⁸ Yā nōm xūy hāmāxap, tu 'ūn tek-tok put xūy putuk.

⁹—Hak-nāy tu' gāy xop te 'āxop mūg putup, nūy 'ākix kakixnāg, tu' xat putup, pu 'ākix. Yā' xohix te 'āp-tup nōg 'ūgmūn hā. ¹⁰Yīy tikmū'ūn punethok tek nīm putup, tu Topa yōg putat xak putup, tu yāy xape kummugāp-tup, 'ūp-tup 'ohnāg tu', ¹¹'ihā yā tik xop nūn, nōm te yā mōlāmā', nūy Topa pupi hām'āktux, pāyā' mōlāmā', yā yāy pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn punethok mōgāp-tup kummuk, tu yā' koit tu'. ¹²Ha tikmū'ūn te hāpxomā kummuk putup, tu mōktu hāpxomā kummuk xexkah, yīl kuxa mām ka'ok xop kuxa teknōg, nōm xop kuxa mām

ka'ok Yeyox kopah, tu yā' nōy putup pax xaxok putup. ¹³Pa tikmū'ün te Topa yōg putat hā' mō kuma' mōg, puxix Topa' mōy hāpkummuk mīy'ax xop kopah, tu' hīnnāp-tup xe'ēgnāg. ¹⁴Yīy hām'āpak max'ax 'āktux putup hām xexka xohix tu', puyī' hep xop xohix hām'āpax, nūy tu hāmyūmmūg. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ün xat, ha' yīpkox pip. Ha hāmyāxatamuk xohix xox putox mō'nā'ax. Kaxīy.

Tute hāpxūy xexka 'āktux

¹⁵Tu xe hām'āktux, hu:

—Topa pet kopa' xip hām'āta yīkox 'āxet'ax Topa xip'ax. Hōmā mōnāyxop hittap Nani'eo te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yāy xip'ax 'āktux, tu yā hāpxop yāy 'īgā xexka 'āktux, ha Topa yāy xip'ax kopa' xip putup. (Pūyā tikmū'ün mō'kupix, nūy hāmyūmmūg.) ¹⁶Tikmū'ün te hāpxexka Yonex tu' pip, puxix yīktix tu nūmān. ¹⁷Tikmū'ün te mīptut pepi tu' pip, puxix tu nūmān, yā' hok tu 'ānūmān, pāyā hāpxop 'üm pa hok, nūy mōg mō'kalok. ¹⁸Tikmū'ün te hāpxa xexka tu' pip, puxix yāy pet ha tu mōg hok, nūy yāy xax pa!. Āmhok. ¹⁹Ha 'ün mūnōp xop xūy xexkap-tup, 'ok pek-tok xuk, 'ok pek-tok yāy yōgtat hep xo'opmāhā!. ²⁰Topa tu' xax, xayīy hām'āxi hok 'ihā 'ānūmān, nūy nit xap 'ihā 'ānūpa hok. ²¹Yā' xūy xexka nām putup nit xap 'ihā', xix hām'āxi 'ihā'. Hōmā Topa te hām xexka mīy, xix hōnhā, 'ūxūy kutōgnāg, pāyā nōm xūy xexkanām. ²²Yīy Topa te' xūy'ax yōg 'āmnīy xohix kuxyāhā!, pu tikmū'ün nōñ'atot. Pa Topa te yāy yōg tikmū'ün yīmōgatux, pu tu kuxa hi xe'ēgnāg, yīy 'āmnīy xohix hā' kuxyāhā!.

²³—Tikmū'ün 'üm te xa: “‘Ūpēnā! Topa yōg hāmyāykutnā'ax xip!” kaxīy, xix: “Nāy, yā 'õnte' xip!” kaxīy, 'āpu 'ayīpkox hok. ²⁴Yā' tik te mōl'āmā'ax xop punethok nūn putup, tu Topa pupi hām'āktux 'ohnāg, xix yā hāmyāykutnā'ax 'ohnāg. Pāyā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup, tikmū'ün puxet te nōm mīy hok, tu' mīy pu tikmū'ün pēnā!', puyīy nō tikmū'ün mōgā kummuk. Yā' xak, nūy Topa yōg tikmū'ün mōgā kummuk kamah, mōl'āmā'ax hā', puyīy Topa yōg putat xax. ²⁵‘Ugāpax, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg tap.

²⁶—Tikmū'ün te: “‘Ūpēnā! Hām panip tu' xip!” kaxīy, 'ihā 'āmōg hok. Yā' koit. Xix: “‘Ūpēnā! Tute yāy xaptop 'õnte'!” kaxīy, 'ihā 'ayīpkox hok. Āmōg hok. Yā' koit. ²⁷Tex yānām te pexkox xexka tupmā mō'ka'ok, ha kaxīy 'ūgnūn putup, 'ūgmūn yā Tikmū'ün Kutok, tu putpuk nūn putup.

²⁸—Kuptap xop te yāy tu nū'nāhā!, nūy xok yīn xakot. Kaxīy.

Tikmū'ün Kutok nūn putup

²⁹Tu xe hām'āktux, hu:

—‘Uxūy'ax yōg 'āmnīy xohix nōg putup, 'ihā māyōn xok putup, xix māyōnhex. Māyōnnāg xop te hām tu nū'nāp-tup, ha hāmñōgnōy yōg xexka xop yāynuhuknām putup, ³⁰'ihā tikmū'ün te hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnāp-tup pexkox tu', hak nūn'ax 'āktux. Yāk mūn Tikmū'ün Kutok, tu putpuk nūn. Ha Topa hā' gāy xop tek pēnāp-tup, hu 'ātu potap-tup, ha hāmgōy xexka kopak yīxp-tup, 'ūlxexka xe'ēgnāg tu!, ³¹ha mīxuxxop tut kāyāp-tup, ha yāk mūn Tikmū'ün Kutok,

tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy Topa yōg tikmū'ün yīmōgatux'ax nūnnā', ha hām xexka tu' xexka xop xohix mōxap-tup, nūy yāy tu nūnnāy. Kaxīy.

Yeyox te piget kup 'āktux

³² Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Mínta kup piget te xa hāmyūmmūgāhā!, 'Ūmixux xokax, yā mīxux puk 'ihā 'āxop te hāmyūmmūg. Yā hāmpukpex mō'nāp-tup. ³³ Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax xexka pēnāhā!, 'ihā hāmyūmmūg kamah. Yā' xūy'ax yōg 'āmnīy mō'nāp-tup. ³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Tíkmū'ün 'üm pip nōmhā, 'ap xakix putup'ah, 'ihā nōm 'āmnīy mō'nāhā!. ³⁵ Pexkox te yāyxaxogā'ax, xix hām xexka te yāyxaxogā'ax, pāyā yōgnū hām'āktux xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Kaxīy.

Hām 'üm hā Tikmū'ün Kutok nūn putup

³⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmnīy 'üm 'ihāk nūn putup, yā 'Ātak Topa puxet te' yūmmūg. Pexkox yōg nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, xik mūn yā Topak-tok, pāyā 'ātep yūmmūg'ah kamah. ³⁷ 'Ūgmūn yā Tikmū'ün Kutok, tu putpuk nūn putup, 'ihā tikmū'ün te hāpxopmā kummuk pax. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā mōnāyxop hittap Nōe xip, ³⁸ 'ihā tikmū'ün hittap xit pax, xix yā' xo'op pax, xix yāta pax, tu mōktu Nōe te míptut xexka hā mō'nāhā!, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ³⁹ ha tikmū'ün te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' yīpkox 'ohnāg, ha tex xexka nāhā!, ha kōnāgkox xet xexkah, tu hāmnak hā' xupep, tu tikmū'ün xohix kopugnām, ha' xakix. Hā kaxīy putpuk nūn putup, yākmūn Tikmū'ün Kutok, tuk nūn 'ihā ⁴⁰ tik 2 te hāpxa xexka tu' hām, hap-xet mōgāp-tup, ha ta yā' nōy te nox xip. ⁴¹ 'Un 2 te xuxnāg xetox xap kōnōnnāhā!, hap-xet mōgāp-tup, ha ta' nōy te' nox xip. ⁴² 'Ōg pa mōxip! Yāy 'üm pupi hāmpēnā max. 'A 'āxop te 'āmnīy 'üm yūmmūg'ah 'ihā 'āxuxyā nūn. ⁴³ 'Ūxaxok hok. Pax pu tikmū'ün te hāpxop hā' xupxet'ax nūn yūmmūg, puxix tu pēnānā' pi' kamah, puyīy tu' xupxet hok. ⁴⁴ Yīy 'āxop pēnānā' pi' kamah. 'A' yūmmūg'ah 'āmnīy 'üm 'ihāk nūn. Yāk mūn Tikmū'ün Kutok, tuk nūn putup, 'ihā yā' 'āxop tek hip 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat max xix kāmānat kummuk 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tep te kāmānat max? Kāmānat max yā tik te hāmyūmmūg, tu yā hāmyōk mīy pax. Ha' xat, pu kāmānat xop tu pēnānā' pi', nūy tu xīnnā max. ⁴⁶ Ha' xuxyā nūn, 'ihā hām max, yīl' kuxa hittup. ⁴⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat max xexkānāp-tup, pu tu hāpxa xexka yōg hāpxop xohix pēnā!. ⁴⁸ Pa kāmānat kummuk te hāmpe'paxex, hu: "Ak xuxyā nūn putup'ah," kaxīy, ⁴⁹ tu yā hāpkute'ex kummuk, tu kāmānat nōy kix, tu yā' xit xexkah, tu yā' xo'op xexkah, tu mōktu yā' paptux, tikmū'ün paptux xop mūtik. ⁵⁰ Ha' xuxyā nūn, ha ta kāmānat te' hip 'ohnāg, tu yā' nūn yūmmūg 'ohnāg, ⁵¹ puxi' xuxyā gāy nām, tu kāmānat xūygā'ax 'ūyānān tu',

tu' mōgā'ax, nūy tu kummugā tkmū'ün kummuk mūtik, nōm pa max, pāyā' kuxa kummuk. Ha' potap-tup, 'üxüy xexka tu!. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

'Ün te yāyta hok te' 10

25 ¹Yeyox te hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, tu 'ün tuk tup xop te yāyta hok 'äktux, nūy tkmū'ün pu hāmyūmmūgā!, puyīy tu' xuxyā nūn'ax hip, ha:

—Topa te yāy yōg tkmū'ün xat putup hā kaxīy. 'Ün te yāyta hok te 10 te 'ämuk xexka ha' mōg, 'ämniy 'ihā' mōg, tu kuyānām tat'ax pop, nūy tik te yāyta'ax hip putat kopah, puyīy tik yāyta'ax mōgā 'ämuk xexka hah, ²ha ta 'ün te 5 pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'ün te 5 pa te hāmyūmmūg, ³ha 'ün xop pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te kuyānām tat'ax pop, pāyā' hep tox xaxok, ⁴pa' nōy xop te kānēy tat kamah, ha yā' hep tox kopa' xup, nūy tat'ax hā' pux.

⁵—A tik te yāyta'ax 'üm nūn'ah, yīy kūmīm tetet' kix, ha mōlyōn putat pukah.

⁶—'Ämnīy kote 'ihā tkmū'ün yīy ka'ok, hu: "Tik te yāyta'ax nūn! Mā!, yūmū nū mūtik mōg!" Kaxīy.

⁷—Ha 'ün xop yāykoak mō'ka'ok, tu kuyānām mō'xup. ⁸Ha 'ün pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te' nōy xop pu hām'äktux, hu: "'Ä! hōm 'ög hep tox, 'ü mōy yāy yōg ta'ax hā' pux. Yāk mū yōg kuyānām xakix." Kaxīy.

⁹—Ha:

—“Ak mū'äte xa popmāp-tup'ah. Yāk-tōgnāg 'üm hep tox. 'Äxop putup, mōy mōg kōmēn hah, nūy 'üm pa!” Kaxīy.

¹⁰—Ha' mōg, tu' paha!, 'ihā tik te yāyta'ax xup. Ha 'ün pa te hāmyūmmūg te nū mūtik mōg 'ämuk xexka hah, tu mōktu' mōxaha!, tu' mōxakux, ha ta mō'yāy yīnnīn.

¹¹—Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ün xop nōy mōxaha 'üyānān tu!, tu hāptopa' pip, tu' xānāhā!, hu: "Yāyā!, Yāyā!, hāpxōn! Yāk mūg nūn!" Kaxīy.

¹²—Ha tik te yāyta'ax te: "A 'äte 'äxop 'üm yūmmūg'ah. Mōy, nūy 'äpep! Kaxīy. 'Ükux.

¹³Yeyox te hām'äktux kux, tu:

—Yīy 'äpa mōxip! Yā hām 'üm hāk nūn 'äxop te' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat tikoxyuk 'äktux

¹⁴Tu xe hām'äktux'ax hā hāmyūmmūgāhā!, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā!, nūy yūmūg hām max 'äktux, nūy Topa pu yūmūg hām max 'äktux, hu:

—Topa te yāy yōg tkmū'ün xat kaxīy: Tik te hāpkumep putup, ha kāmānat xop xānāhā!, pu hāpxa xexka pēnānā 'äti!, ¹⁵tu tu tayūmak popmāhā!, tu tik te hāmyūmmūg xexka pu' hōm tayūmak te 5.000, tu' nōy te hāmyūmmūg miax pu tayūmak te 2.000 hōm, tu tik te hāmyūmmūg kutōgnāg pu tayūmak te 1.000 puxet hōm, tu ta' mōg. ¹⁶Ha kāmānat te 5.000 paha!, tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 5.000 paha!. ¹⁷Ha kāmānat nōy te 2.000

paha', tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 2.000 paha!. ¹⁸ Patik te 1.000 paha', tu' mōg, tu hāpkot, tu' xuxyā yōg tayūmak xaptop hām kopah.

¹⁹—Hāpxip punethok tap 'ihā' xuxyā nūn, nūy ta yāy yōg tayūmak pop, ²⁰ ha kāmānat te 5.000 paha', tu' nūn hāmāxap, tu tayūmak te 10.000 hōm 'ūxuxyā pu', tu: “²¹Üpēnā! Xate 'āl hōm tayūmak te 5.000. ²²Āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 5.000 nōy paha!” Kaxīy.

²¹—Ha: “Yā! max! ²²Āhām max. Xate hāmyok mīy tayūmak kutōgnāg hā, yīy 'āte 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop punethok pēnā max. ²³Āpu yūmūlāte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

²²—Ha kāmānat te 2.000 paha!, tuk-nāy tu' nūn, tu: “Xate 'āl hōm tayūmak te 2.000. Yā 'āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 2.000 nōy paha!. ²⁴Üpēnā!” Kaxīy.

²³—Ha' xuxyā te: “Yā! max! ²⁴Āhām max! Tayūmak kutōgnāg hā xate hāmyok mīy, yīy 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop 'ūm xexka pēnā max. ²⁵Āpu yūmūlāte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

²⁴—Ha kāmānat te 1.000 puxet paha!, tu' nūn, tu: “²⁶Āte 'āyūmmūg. Xate 'ūm kuxa ka 'ohnāg. ²⁷Ūnōy te hāpxop xap xok, ha xate' nūnnāhā!, ²⁸yīy 'ūgkuxānōg, tu 'ōg tayūmak xaptop hāpkox hā mō'tat. ²⁹Üpēnā 'ōgnū tayūmak, nūy pa!” Kaxīy.

²⁶—Ha' xuxyā te: “³⁰Āhām kummuk, 'āteknōg tu!. Xatek yūmmūg, ha 'āte hāpxop xap xok 'okpa hāpxop ta nūnnāhā!. ³¹Teptu xate tayūmak xex hok tayūmak xut'ax pet kopah? ³²Ūyīy putpu nū!, tu yōgnū tayūmak paha!, 'ūnōg nōy nāl mōg, tu mōktu yā! kux.” Kaxīy. Tu yōkāmā! tu kāmānat nōy pu' xat, hu:

²⁸—“Kāmānat kummuk yōg tayūmak xut, nūy kāmānat nōy pu' hōm, nōm te tayūmak te 10.000 pop. ²⁹Yā tikmūlūn te punethok pop, puxix tu xe' pop, tu mōktu yā! xohix pop, pa tikmūlūn te' pa hok, puxi' yōg hāpxop kutōgnāg xut kamah, pu tu' hok xip. ³⁰Yā kāmānat kummuk, tu' hitop hā' hām. ³¹Āpu, nōm mō'yōn hāptopa', puyīy hāpkoxtap kopa tu xip ka'ok. ³²Ōnte potap-tup, 'ūxūy xexka tu!. Kaxīy. ³³Ūkux.

³¹Yeyox te hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā kux, tu:

—Yāk mūn Tikmūlūn Kutox, tu yā putpuk nūn putup, tu' xat xe'ēgnāg putup, 'ihāk nūn, ha pexkox yōg nū'pok xop te nū mūtik nūn putup, hāk yūm putup, nūy tu hep xop xohix xat. ³²Ha' hep xop xohix te yāy tu nū'nāp-tup 'ūgkeppah, ha 'āte tikmūlūn yāg mō'pot putup. Yā kaxīy tik pēnā'ax te kahnēn mō'pot xix mot, ³³tu kahnēn mō'pot, pu tu yīm xe'e hā mō'xip, xix mot mō'pot, pu tu yīm xax hā mō'xip, ha 'āte' yīpkox pip xop mō'xip putup 'ūgyīm xe'e hā, tu' yīpkox hok xop mō'xip putup 'ūgyīm xax hā, ³⁴ha 'āte hām'āktux putup, tikmūlūn tek yīm xe'e hā' pip pu hām'āktux putup, hu: “Mā! ³⁵Ōgnū 'Ātak te 'āxop ha hāmmāxnāhā!. Mā!, nūy pexkox yōg hāpxop xohix pop. Yā Topa te xa' xex tap 'ihā hām xexka xip 'ohnāg. ³⁶Yā 'āxop tek xīnnāhā 'ihā putup tek putex, tu 'āl xo'opmāhā!, 'ihā 'āte kōnāg tat xak, tuk xānāhā!, 'ūxihip 'āpet kopa, 'ihā 'āte xa hak puknōg. ³⁷Āk xax 'ūm xip'ah, ha 'ā 'āxax 'ūm hōm, 'ūyīy mōktat, tuk pakut, hak pēnā max. Kanet kopak xip, ha 'āxop 'ūg ha mōg, nūy mōy mōgnīynām.” Kaxīy.

³⁷—Ha tikmū'ün max te: —Yāyā', hām 'üm hāk mū'āte 'āpēnāhā', 'ihā putup te 'ap-tex, ha 'axinnāhā'? ³⁸Hām 'üm hā 'ämün 'ügmū'ā hā puknōg, ha 'axānāhā', xa 'ügmūg pet kopa xihip? Hām 'üm hāk mū'āte xa topixxax 'üm nīm, xa mō'tat? ³⁹Hām 'üm hā 'āpakut, hak mū'āte 'āpēnā max? Hām 'üm hā kanet kopa 'āxip, hak mūg mōg, nūy mō'ānynām?" Kaxiy.

⁴⁰—Ha 'āte hām'āktux'ax hā' nōy yānān putup, tu: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape 'üm kutignāg hā 'ā tehet, huk mūn yā 'ātehet kamah. Kaxiy.

⁴¹—Tu tikmū'ün kummuk pu hām'āktux putup, nōm tek yīm xax hā' pip, hu: "Mōy, nūy 'āpep! Yā Topa te xa hāpkummugāhā!. Mōg, pu kuxap xe'e mō'āhap mō kuma mōg. Topa te kuxap mīy tap nūy Hāmgāyāgnāg xūygā!, nūy 'uyōg nū'pok xop kummuk xūygā!. ⁴²Ya putup tek putex, pak xīnnā 'ohnāg, ha 'āte kōnāg tat xak, pa 'ām xo'lomā 'ohnāg. ⁴³'Ügmūn xa hāk puknōg, pa 'āxop te 'ülkxānā 'ohnāg, 'ūxihip 'āpet kopah. 'Ak xax 'üm xip'ah, 'a 'āxax 'üm nīm'ah, 'ū mōktat. 'Ükpakut, xix kanet kopak xip, pāyā 'āxop tek pēnā 'ohnāg." Kaxiy.

⁴⁴—Yīy tikmū'ün te: "Yāyā', hām 'üm hāk mū'āte 'āpēnāhā', ha putup te 'ap-tex, ha xate kōnāg tat xak, xikmū'ā hā 'āpuknōg, xix 'āxax hok, xix 'āpakut, xix kanet kopa 'āxip, hak mū'āte xa hā te 'ohnāg?" Kaxiy.

⁴⁵—Ha 'āte: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape kutignāg hā 'ā te 'ohnāg, hu tu 'ā te 'ohnāg kamah." Kaxiy. Tu ta tu' kux.

⁴⁶Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Tikmū'ün kummuk xūy putup mō'kuma' mōg, ha' kuxyā 'ohnāg, pāyā tikmū'ün max hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxiy.

'Üxexka xop te hāpxopmā kummuk 'āktux

26 ¹Yeyox te hāmyūmmūgā kux, tu ta yāy yōg tikmū'ün pu hām'āktux, hu: ²—'Āxop te hāmyūmmūg, yā 'ämniy 2 nōg, puxix tikmū'ün 'ämuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, ha tikmū'ün tek mōgāp-tup, nūy mīpkupnix tu Tikmū'ün Kutok putex, yāk putex putup. Kaxiy.

³Tu hām'āktux, 'ihā 'ämānex xexka xop yāy tu nū'nāhā', xi' xexka xop yāy tu nū'nāhā', tu ta 'ämānex xat'ax Kaxpax pet xexka kopa yāy tu nū'nāhā', ⁴nūy hāmpe tu paxex, nūy putep te xīy Yeyox putex'ax yūmmūg, nūy xaptop hā' mūy, ⁵tu:

—'Ämuk xexka mīy 'ihā 'ap putex putup'ah. Nāy, pu 'ämuk xexka tu kux, kopxi' xat, nūy 'üp-tex, nūy ta tu tikmū'ün gāyā hok. Kaxiy.

Yeyox te' pip'ax Metān tu' xip

⁶Hāpxip 'ihā Yeyox te xip tu xexka Metān kopa' xip, tu Ximām pet kopa' xip, ha' xuxet'ax nōy te: 'Üyāy xax kunut nām. Kaxiy. ⁷Ha 'ün te nōm mō'nāhā', tu Yeyox yīka' mōg. Ha naxnāg 'anamax tat, ha' hep haxyā max xup, takat xexkah. Ha Yeyox xit 'ihā 'ün te' hep pux, yā Yeyox putox yīmū' pux. ⁸Ha' yōg tik xop te' pēnāhā', tu' gāy, tu' mānōg, hu:

—Teptu 'ün te' hep haxnāg xaxogāhā? Yā takat xexkah! ⁹'Üyōg naxnāg hāmenax, puxix tayūmak xexka pa', nūy tu tikmū'ün hok xop pu' nīm. Kaxiý.

¹⁰Pa Yeyox te hāmyūmmūg, tu:

—Teptu xate 'ün hā 'āgāy? Yā tute hāpxomā māynāg! ¹¹Hāmyāxatamuk xohix hā' hok xop te 'āmūtik pip, pāyāk mūn'ah, ¹²yīy 'ün te' pux, nūy 'ūgyīn haxyā max, puyīy nō hāpkot. ¹³'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ün te hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu hām xexka xohix tu' xuktux putup, yā kama 'ün yōg hāpxomā'ax 'āktux putup, nūy 'ün xaxogā hok. Kaxiý.

Yot te hāpkummugāhā'

¹⁴Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox yōg tik 'āxet'ax Yot 'Ixkanot mōg, nūy 'āmānen xexka xop mūtik hām'āktux, ¹⁵tu:

—Tayūmak xohix te xiÿ 'āl hōm putup, 'ūyīy 'āxop mōgā!, xayīy Yeyox mūy? Kaxiý.

Ha' xexka xop te' yōg tayūmak mō'kupix, tu tayūmak te 30 xut, tu tu' hōm. ¹⁶Yīy Yot mōg, tu hāmpe'paxex, tu' xak, nūy gāy xop mōgā!, pu ta Yeyox mō'tat kanet hah.

Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy

¹⁷Āmnīy nōg 'ihā Yoneo yōg tikmū'ün te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', ha 'āmnīy te māxap Yeyox yōg tik xop te Yeyox ha' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Xatep-tep putup? Piyā! mīy'ax 'āmuk xexkah, nūy tu pām tokatok hok mā 'āmnīy hā? Kaxiý.

¹⁸Ha:

—Kōmēn ha mōg, tu tik 'üm xax, nūy tu' xax, hu: " 'Ügmūg xuxyā te' xat, 'ü xa hām'āktux, hu: Yā hōnhā yōgnū tik xop xik mūn te 'āmuk xexka mīy putup, tu 'āpet kopa 'āte' mīy putup." Kaxiý.

¹⁹Ha' yōg tik xop te hām'āpak, tu' mīy, tu 'āmuk xexka mīy tik pet kopah.

²⁰Ha 'āmnīy hā Yeyox xix tik xop mām, 'āmuk tu' xakot, nūy tu xit,

²¹tu' xit, 'ihā Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āp-xet 'üm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūghah. Kaxiý.

²²Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg, yā' xohix te yāy yīkopit, tik puxet hāmāxap te' yīkopit, hak-nāy tu' nōy, xi' nōy te' yīkopit, tu mōktu xohix, tu:

—'Ü 'üm? Yāyā!, xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok 'ūgmūn tik kummuk? Kaxiý.

²³Ha Yeyox te:

—Tik te' gāy xop mōgā'ax, tu pām xup kānēy pet xax kopah, 'ūgmūtik tu pām xup nōmhā. ²⁴'Ükxok putup, yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, pāyā tik kummuk xūy putup, nōm tek kummugāp-tup! 'Ügmūn yā Tikmū'ün Kutok, hak kummugāp-tup, yā hāpxomā'ax kummuk. Pax pu' tut te nōm put hok, puxix hāpkummuk mīy hok. Kaxiý.

²⁵Ha Yot te' yīkopit kamah, tik te' mōgā'ax kummuk te hāmyīkopit, hu:

—Yāyā!, xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk? Kaxīy.
Ha Yeyox te:
—Hamūn. Xate' xuktux. Kaxīy.

Yūmūg xuxyā xit'ax

²⁶Ha' xit, 'ihā Yeyox te pām paha!, tu Topa tu:
—'Āmax Topah! Xatek mūl'ā hāpxop xit'ax hōm. Puxi!. Kaxīy.
Tu pām koxip, tu tik xop pu' popmāhā!, tu:
—'Ūpa', nūy mā!. Yāk yīn. Kaxīy.
²⁷Tuk-nāy tu kānēy paha!, tu Topa pu:
—'Āmax Topah! Xatek mūl'ā! hep max hōm, 'ū xo'op. Puxi!. Kaxīy.
Tu yāy yōg tik xop pu' hōm, tu:
—'Ūpa', nūy 'āxop xohix xo'op. ²⁸Yāk hep 'āta!, ha yā! xohix pupi
nū'nāhā!, pu Topa te hāpkummuk mīy'lax xaxogā!, pu tu kux. 'Ūghep 'āta
hā Topa te' pa'ax tup mīy tigmū'ūn mūtik. ²⁹'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte
mīnta hep xupyāg xe' xo'op hok, pāyā yōgnū 'Ātak mūtik 'ūkti!, kopxi'
xo'op, 'ihā 'Ātak te yāy yōg tigmū'ūn xat xe'e!. Kaxīy.
³⁰Ha Topa puk-tex, tuk-tex kux, tu ta' mōg 'Onimet yōg yīktix hah.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

³¹Tu ta' mōg, 'ihā Yeyox te tik mūnōm xop pu hām'āktux, hu:
—Hōnhā 'āmnīy 'ihā!, 'āxop xohix nū'pap-tup, tuk nīm putup. Yā Topa yōg
tappet te hām'āktux tap, tu: "Āte kahnen yōg pēnā'ax putex, yīy kahnēn
nū'paha!" Kaxīy. Yīy hām'āktux hittap hā 'āxop tek nīm putup nōmhā,
³²pāyā putpuk hi!, kopxix 'ākeppak mōg hāpxexka Gаниnet hah. Kaxīy.

³³Yīy Pet te:
—'Ak mūn'ah! 'Āte 'ānīm 'ohnāg. 'Ūnōy xohix te 'ānīm, kopxix 'ānīm hok. Kaxīy.
³⁴Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:
—'Ūg 'āpax, nūy tu xaxok hok! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā hōnhā, 'āmnīy
'ihā, xate koit putup, tuk yūmmūg hok 'āktux, tu' xuktux putup tikoxyuk,
'ihā xokakkak tak xatap-xet. Kaxīy.

³⁵Ha Pet te:
—'Āmhok! 'Āte koit 'okpa 'āmūtik 'ūkxok! Pāyā 'āyūmmūg hok 'āte
hām'āktux 'ohnāg! Kaxīy.
Ha tik xop xohix te:
—Ya hamūn! Kaxīy.

Yeyox te Topa pu hām'āktux Yetxēm tu'

³⁶Ha ta' mōg tu mōktu Yetxēm tu' mōxaha!, ha Yeyox te:
—Nāy, māhām, 'ihāk mōg 'ākeppah, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.
³⁷Tu Pet mōgāhā nū mūtik, xix Yemeneo kutok 2, tu' kuxa teknōg,
'ūxūy xexka tu', ³⁸tu:

—'Ugkuxa xūy xexka tu mōktuk kuxa teknōg, tuk xok putūmnāg. Nūnte' tihī', nūy pēnānā 'āti 'ūgmūtik. Kaxīy.

³⁹Tu ta' keppa' mōg kutōgnāg, tu nū'xup hām tu!, tu Topa pu hām'āktux, hu: —'Ātak, 'ūkxūy xexkah, 'ap hā' tot'ah. 'Ūktux hok 'ūkxūy hok, kopxik hittup. Pāyāk tux hok 'ūkxūy, kopxik xūy. 'Āpuk xat, yāk yīpkox xip 'āmūn pu!. Kaxīy.

⁴⁰Tu put pu! nūn, tu tik tikoxyuk pēnāhā', ha mō'yōn, kūmīm te' kix hah, yīy Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop te pēnānā 'āti hok, nūy yāk mūtik pēnā kutōgnāg? ⁴¹Mō'ōn hok, pāyā Topa pu hām'āktux pax, xayīy hāpkummuk mīy hok. 'Ākuxa te hāpxomā maxp-tup, pāyā 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

⁴²Tu xe' mōg, tu:

—'Ātak, xatek putup 'ūkxūy, kopxik xūy. Yāk yīpkox xip. Kaxīy.

⁴³Tu xe putpu! nūn, ha tik xop mō'yōn 'ūxeheh, yā kūmīm xūy xexkah, tu! pa xax mōm. ⁴⁴Yīy Yeyox xe' mōg, tu Topa pu hām'āktux.

⁴⁵Tu putpu! nūn tik xop hah, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ok 'ūm yāykoxak hok, 'āteknōg tu? Hāmpēnā! Yā hōnhā' gāy xop nūn, nūy 'ūgmūn yā Tikmū'ün Kutox mūy, nūy tigmū'ün kummuk mōgā 'ūghah. ⁴⁶'Āyok, 'āpu yūmū mōg. Yā tik kummuk nūn nōmhā. Kaxīy.

'Ūgāy xop te Yeyox mūg

⁴⁷'Ap hām'āktux kux'ah, 'ihā Yot nūn, yā Yeyox yōg tihik, tu tigmū'ün punethok nūnnāhā!, ha mīkax xexka taha!, xix mīm kix'ax taha!. 'Āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te mō'pok. ⁴⁸Yā Yot te' xexka xop pu hām'āktux tap, tu: —'Āte tik puxet yāy kep ha' mūg putup, nūy tu 'āneo, xayīl mūy. 'Āte Yeyox mūn kep ha' mūg putup, xayīl pēnā!, nūy mūy. Kaxīy. ⁴⁹Tu' xupep, tu Yeyox ha' nūn, tu: —Yāyā!, pūyā Topa 'ākuxa yūmmā!! Kaxīy.

Tu yāykep ha' mūg. ⁵⁰Ha Yeyox te:

—'Ūkxape!, xate hāpxomā'ax. Pūyā hāpxomā mō'ka'ok, nūy ta tu kuxyā!. Kaxīy.

Ha' gāy xop te' mūg, tu' yīm kīy. ⁵¹Pa tik puxet te Yeyox mūtik hāpkumep, tu mīkax xexka xut, tu 'āmanex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak, ⁵²ha Yeyox te:

—'Ōg mīkax mō'xix 'ūxax kopah. Yā tik te mīkax xexka hāp-tex, puxi' nōy putex mīkax xexka hā 'ūyānān tu!. ⁵³'Āte yāy yōg 'Ātak tu' xax, puxix nū'pok pexkox yōg xonat xop xohix, pu tu 'āhā tu tehet. ⁵⁴Pa Topa yōg tappet te hām'āktux tap, yīl tux hok pu tu hāpxomā nōmhā, nūy hām'āktux hittap hā hāpxomā!. Kaxīy.

⁵⁵Tut xexka xop yōg tigmū'ün pu hām'āktux, hu:

—'Āxop nūn, tu mīkax xexka taha!, xix mīm topnāg paha!, nūy tuk mūy. 'Āxop tep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk, tik te hāpxop hā' xupxet putuk? Yā 'āmnīy xohix 'ihā Topa pet xexka kopak xip, nūy hāmyūmmūgā!, ha 'āxop te 'ūgmūg 'ohnāg. ⁵⁶Pāyā hōnhā Topa te' tux hok pu hāpxomā kummuk, yā Topa pupi hām'āktux xop te tappet tu kax'āmi tap, yīy Topa yōg hām'āktux hittap hāk mūg nōmhā. Kaxīy.

Ha yāy yōg tik xop te hām'āpak, tu nū'paha!.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

⁵⁷Ha tigmū'ün te Yeyox mūg, tu Kaxpax pet ha' mögāhā', ha Kaxpax yā'ämānex xop xat'ax, ha tik xop te hāmyūmmūg pip, xix Yoneo xexka xop nūn, tu yāy tu nū'nāhā Kaxpax pet kopah. ⁵⁸Ha Pet te Yeyox pe' mög, häptox tu' pe' mög, tu' pet yōg hāmnuknōg tu möktu' xupep, tu mö'nāhā', tu möktu' yūm xonat xop mūtik, nūy 'üyōg hāpxompmā'ax pēnā', ⁵⁹ha' xexka xop xak nūy Yeyox kupeh, nūy tup-tex, tu' koit'ax hā' kupex, ⁶⁰pāyā tep tup-tex'ax 'üm yūmmūg 'okpa tik punethok te koit, ha hām'āktux hā' nōy yānān punethok. Hāpxip 'ihā tik 2 te hām'āktux, ⁶¹tu:

—Yeyox te yāy ka'ok'ax 'āktux, tu: “'Āte Topa pet xexka koxyöy'ax, tu xe' pet'ax 'ämniy tikoxyuk hā.” Kaxīy.

⁶²Ha Kaxpax yok, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yā tik te 'ākupex. 'Ok xate yāy 'āktux hok, nūy yūmūg yūmmūgā'? 'Ok pe tik te hāpxe'e 'āktux, 'ok pe yā xa' koit? Kaxīy.

⁶³Pa Yeyox yiy 'ohnāg, yiy 'ämānex xop xat'ax te hām'āktux 'üxeheh, hu:

—Topa te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax 'üyiy 'ayīkopit, hu 'āxat. 'Ayīy. 'Ok Topa xe'ēgnāg te 'ayāyutnāhā'? 'Ok yā 'ämūn Topak-tok xe'e'? Kaxīy.

⁶⁴Ha Yeyox te:

—Ya hamūn. Xate' xuktux. Pāyā 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop te Tigmū'ün Kutok pēnāp-tup, ha Topa xe'ēgnāg yīm xe'e hak yūm putup pexkox tu', tuk yīxop-tup, hāmgöy xexka hāk yīxop-tup. Kaxīy.

⁶⁵Ha 'ämānex xop xat'ax te yāy xax pot, nūy yāy kuxa xūy'ax tu' mūg, tu:

—Puxi! Yā Topa 'āktux kummuk pax 'ohōm! 'Āxop te' xupak nōmhā.

⁶⁶Hu putep 'āktux'ax? Kaxīy.

Ha:

—Yā hāpkummuk mīy xexka! Pūyā tu' xok! Kaxīy.

⁶⁷Tu mö yīy hep yōn, xi' payīn kix, 'ihā' yīkopit, ⁶⁸hu:

—'Amūn yā Topa yōg hāmyāyutnā'ax. 'Apu, Topa pupi hām'āktux, nūy 'ayīy: 'Ü 'üm te 'ākix? Kaxīy.

Pet te Yeyox yūmmūg hok 'āktux

⁶⁹Ha ta' xip Pet hāptopa', ha ta kāmānat hex te:

—'Āxip kama Ganinet yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷⁰Ha:

—Xatep-tep mūn 'āktux? 'A 'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷¹Tu hāmyīkox tu' mög, ha ta kāmānat hex nōy te' pēnāhā', tu xonat xop pu hām'āktux, hu:

—'Ohōm xip Nāyane yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷²Ha Pet te xe:

—'Ak mūn'ah. Topa tek yūmmūg. 'Ap 'ūkxip'ah. Yā 'āte 'a kāy yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tik xop te Pet yīka' nūn, tu:

—'Ayīy'ax te Gанинет xop yīy'ax putuk! Yā Yeyox mūtik xate hāpkumep. Kaxīy.

⁷⁴ Yīy Pet te:

—Topa tek yūmmūg. 'Āte nōm kāy yūmmūg 'ohnāg. Pax 'ū koit 'āte', puxix Topa 'ūkxūygā!. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā xokakkak tak xataha!', ⁷⁵ ha Pet te Yeyox yōg hām'āktux'ax xutigāhā!, ha: "Xate yā koit putup 3, xate hām'āktux putup 'ugyūmmūg hok te 3, 'ihā xokakkak tak xatap-xet." Kaxīy.

Tu ta' mōg, tu pota punethok.

Xonat xop te Yeyox mōgāhā Pinat keppah

27 ¹Hāptup, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'ihā', 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox putex, ²tu' kīy, tu Gohenanok Pinat ha' mōgāhā!.

Yot te yāy putex

³Hōmā Yeyox yōg tik Yot te' mōgā kummuk, nūy tu tayūmak pa', tu' xexka xop yōg hāmpe'paxex yūmmūg nōmhā, yā Yeyox putex putup, ha yāyhāup xexkah, tu tayūmak te 30 paxmōg, nūy mōy putpu' hōm 'ūxexka xop pu', tu' xexka xop pu hām'āktux, ⁴hu:

—'Āte hāpkummuk mīy 'ihā 'āxop mōgāhā tik max, xa tup-tex. Kaxīy.

Ha:

—Patīy! 'Āpu, yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

⁵ Ha Yot te tayūmak hā putnū Topa pet xexka kopah, tu ta' mōg, tu yāy māy hīy, tu' xok xe'e'!

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te tayūmak paha!, tu:

—'Ap max'ah, yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hōm hok Topa pu'. Yā nūhū tayūmak tu tik putex. Yūmū'ātep-tep mūn mīy'ax? Kaxīy.

⁷Hu tayūmak paha!, tu 'Onet yōg hām xexka paha!, puy'l xukpot mīy, pu tu' puknōg xop nō hāpkot. ⁸Yīy tikmū'ūn te' xukpot 'āxet'ax, hu: "Ūhep 'āta'ax tu hahām." Kaxīy. Yā hōmā 'ūxuxet'ax 'ūhep 'āta, xix hōnhā!. ⁹Hōmā tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, yīy: "Tikmū'ūn te tayūmak te 30 paha!, tu te tik hāmenax tayūmak te 30 hā, 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te yā pagop-tup, ¹⁰tu tayūmak hā' nōy yānān, nūy 'Onet yōg hām paha!. Yā Topa tek xat tap, yīy 'āte' mīy." Kaxīy. Ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' xexka xop te hām paha nōmhā.

Yeyox te Pinat keppa' xip

¹¹ Ha Yeyox te Gohenanok Pinat keppa' xip, ha' yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

¹²Pâyā' yīy 'ohnāg 'ihā 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te' kupex, ¹³yīy Pinat te:

—'Ok xate hām'āpak hok? Yā 'āxat'ax xop te 'ākupex! Kaxīy.

¹⁴Pâyā 'ap yīy'ah, ha Gohenanok kuxa te' yēy.

Pinat te' xat, pu Yeyox putex

¹⁵Hāmyāxatamuk xohix 'ihā', 'āmūk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy 'ihā', Pinat te tik kummuk xut kanet kopah, tikmū'ūn te ta tu' xak, ha' xut.

¹⁶Ha tikmū'ūn xohix te tik kummuk Mahamax yūmmūg, ¹⁷tu yāy tu nū'nāhā Gohenanok pet tu', ha Pinat te tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Āxop tep-tep putup? Piyā' mūn 'āte' xut'ax? 'Ok pe Mahamax xut'ax, 'ok pe Yeyox xut'ax? Yā' xuxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

¹⁸Ha' xexka xop te Yeyox yīpkumīy, tup-tex putup, ha Pinat te' yūmmūg. ¹⁹Tu yāy yōg yūm'ax xexka yīmū' yūm, nūy tu' xat, nūy tu' yīkopit, ha yāy xetut te hām'āktux nūl'kutnāhā!, tu:

—Tik max koa pu mōg. Yā 'āmnīy kote 'ihāk yōnkup, tuk xūy xexkah nōm tik max hah. Yī' xut, pu mōg. Kaxīy.

²⁰Ha 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te tikmū'ūn hām'āktux hā' gāyāhā!, puyīy tikmū'ūn Pinat tu' xax pu Mahamax xut, nūy tu' xax, pu Yeyox putex. ²¹Ha Gohenanok te:

—Tik 'ūm 'āte' xut'ax pu mōg? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu, Mahamax xut. Kaxīy.

²²Ha xe' yīkopit, hu:

—'Ātep-tep mūn mīy'ax Yeyox hā? Yā yāy 'āxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

Ha:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

²³Ha Pinat te xe' yīkopit, hu:

—'Uyōg hāpkummuk mīy'ax 'ūm texīy? Kaxīy.

Pâyā' tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

²⁴Yīy Pinat kuxa teknōg tikmū'ūn gāy hah, tu' xat, pu kōnāg tat, pu tu' yīm pix tikmū'ūn keppah, tu:

—'Āxop te tik max putex putup. 'Ak mūn'ah! 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. 'Āpu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

²⁵Ha' yānān, tu:

—Pūyā Topa 'ūgmūg kummugā 'uyānān tu', xik mūk kutok xu pep tup xop kummugā kamah! Kaxīy.

²⁶Yīy Pinat te Mahamax xut tikmū'ūn pu', tu' xat, pu tu Yeyox kix xikot hā, ha' mōgāhā!, nūy mīkupnix tup-tex.

Xonat xop te Yeyox kute'ex kummuk

²⁷Hāpxip kutōgnāg 'ihā Pinat yōg xonat xop te Yeyox mōgāhā Gohenanok Pinat pet xexka hah, ha xonat xop te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox yīmmat hā' pip, ²⁸tu Yeyox xax xut, tu kap 'āta hā mō'tat, ²⁹tu mīmyām xox hā' kux xax mīy, tup-tox yīmū! yūm, tu mīm xahix Yeyox yīm xe'e kopa' hōm, tu nūktu nūktet Yeyox keppah, nūy tuk-tex'ex kummuk, tu:

—Pūyā Yoneo xop tu xat mō'kuma' mōg' Kaxīy.

³⁰Tu yāy yīy hep mō'yōn, nūy tu hupmā', tu mīm xahix paha', tu nōmp-tox hā' tak, ³¹tuk-te'ex kummuk kux, tu kap xut, tu xe yāy xax hā mō'tat, tu' mōgāhā', nūy mīpkupnix tup-tex.

Yeyox te mīpkupnix tu' xup

³²Tu ta' mōg, 'ihā tik nūn, 'ūxuxet'ax Xīmām, yā Xīnēn yōg tihik, ha' xat, pu mīpkupnix tat, tu' taha!. ³³Ha' mōg, tu mōktu' xip'ax tu' mōxaha', ha' xuxet'ax Gok, tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “Üp-tox kup.” Kaxīy. ³⁴Tu xupyāg kanop peo mūtik, tu Yeyox pu' xo'opmāhā', ha yā xo'op kutōgnāg, tup-tup nōg. ³⁵Ha xonat te Yeyox xup mīpkunix tu!, tu' xax koxip, tu mō'xap yōn, nūy xonat puxet te' xax max pa!, ³⁶tu' mām, tu' pēnānā! pip, ³⁷tu mīmpehnāg yīmū kax'āmi', tu mīpkupnix tu' xup, nūy Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūgā!, ha: “Nūhū Yeyox, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy. ³⁸Ha tik kummuk 2 xup kamah, nūy mīpkupnix tu' kix, ha hāpxop hā' xupxet pax. Üp-xet te Yeyox yīm xe'e hā' xup, xi' nōy te' yīm xax hā' xup.

³⁹Ha tikmū'ūn te putat hā' mōg, tu mōktu' pēnāhā', tuk-te'ex kummuk, tup-tox mahap, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

⁴⁰—Kāy te yāy 'āktux ka'ok, nūy Topa pet xexka koxyōy, tuk-nāy tu' pet 'āmnīy 2 hā!! Paxpu Topak-tok xe'e!, puxix tu mīpkupnix tu' yīxox, nūy yāy hā tu' teheth, nūy tu xok hok! Kaxīy. ⁴¹Ha 'āmānex xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xexka xop tek-te'ex kummuk kamah, tu:

⁴²—Hamūn te tikmū'ūn punethok mōy, pāyā yāy mūn xut yūmmūg'ah. 'Ok 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat xe'e? Paxpu mīpkupnix tu yīxox, puxix 'ūgmū kuxa mām ka'ok 'ōm kopah! ⁴³'Ūkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu yā Topak-tok 'āktux. Nāy! 'Āpu yūmū! hip, puyīy Topa' xut nōmhā! Kaxīy.

⁴⁴Ha tik te hāpxupxet'ax 2 te hāpkute'ex kummuk kamah, tu hām'āktux kummuk.

⁴⁵Māyōn te nūktu yāy kote' yūm, tu ta' xok, ha hām xexka xohix hāpkoxtap. ⁴⁶Ha māyōn he tu ta' putpu' hi 'ūxeheh, ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—“Enix, 'Enix, nēmā xamatān!” Kaxīy. Tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “Yā yōgnū Topah, tep texīy hā xatek nīm?” Kaxīy.

⁴⁷Ha tikmū'ūn 'ūm te' xupak, tu:

—Yā 'Enit mūn xānāhā! Kaxīy.

48 Ha tik mōg mō'ka'ok, tu hāpxop patok, 'ūhep xupyāg kummuk hā'
patok, nūy Yeyox pu' xo'opmā!, **49** pa tikmū'ūn nōy te:

—Nāy! Pa nū 'Enit, puyī! xut! Kaxīy.

50 Ha Yeyox yīy ka'ok 'tuxehēh, tu' xok xe'e!.

51 Hāpxip 'ohnāg 'ihā Topa pet xexka yōg topixxax mō'yīnnīn'ax te yāy
pot, 'ūxax pepi yāy pot hāmāxap, tu mōktu kakak yāy pot mōg. Ha hām
yāynuhuk, ha mīkaxxap xexka yāy pot, **52** ha' xukpot te yāy xōn, ha Topa
yōg tikmū'ūn xakix hittap xop punethok te putpu' hi!, **53** tu hāpkox kopa'
mōxaha!, tu hāpkumep, ha Yeyox te putpu' hi, 'ihā' nōm xop te kōmēn
Yenoyanēn hā' mōxakux, yā Topa yōg kōmēn, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā!.

54 Hāpxexka Hōm yōg kapitām xip, yāl puknōg, xix xonat xop te pēnānā' pip, tu
hāpxopmā'ax xe'ēgnāg xohix pēnāhā!, xix hām yāynuhuk pēnāhā!, tu kuxānōg, tu:

—Yā hamūn yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

55 Ha ta 'ūn xop te hāptox hā yā' pēnāhā!, yā nōm te Yeyox mūtik
hāpkumep tap, tu Gаниет tu' mōxaha!, tu Yēyox hā' tehe!. **56** 'Uxohix te:
Mānix Mānanēn, xix Mānix yā Tiak xix Yoye hā' tut, xix Yemeneo xetut,
yāk-tok pit 2 te Yeyox yōg tik xop kopa' tihi!.

57 Hāpxip kutōgnāg yā 'āmāxak, 'ihā Yoye nūn, tuptexop xexkah. Yā
kōmēn 'Ānimātex yōg tihx, tu kama' mōg Yeyox pehe!, **58** tu' mōg, tu
Pinat tu' xak, puyī! tux hok pu Yeyox xokxax hā hāpkot, ha' tux hok,
59 yīy Yoye te' xokxax kīy topixxax xexkap-nok hā!, yā! xax tūmnāg. **60** Ha
Yoye te yāy yōg mīkaxxap kox xexka hā mō'tat, tu nō kopa hāpkot, ha
mīkaxxap putux yīkūy, nūy nō kox mō'yīnnīn, tu ta' mōg, **61** 'ihā Mānix
Mānanēn xix Mānix nōy mām, tu mīkaxxap kox xexka yīka' mām.

Xonat xop te' xukpot tu pēnānā' pip

62 Hāptup nōy yā nit xap, 'ihā 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te yāy
tu nū'nāhā Pinat mūtik, tu:

63—Gohenanok: hōmā kāy te koit pax, tu: "I'Amnīy 3 nōg, 'ihā putpu'
hip-tup." Kaxīy. **64** Yīy xa' xak, xa xonat xop mō'pok xukpot ha, 'āmnīy 3
hā!, ka' yōg tik xop te' xokxax xut, nūy nō tu' xupxet, nūy tikmū'ūn pu:
"Yā! hi putpu!!" Kaxīy. Yā! koit'ax xexka nō'om. Kaxīy.

65 Ha Pinat te:

—Xonat xop mōgā pu pēnānā' pi!, pu hāpxopmā kummuk hok. Kaxīy.

66 Ha ta' mōg, tu puk hi hā mīkaxxap hāmyīnnīn'ax muk, puyīy
tikmū'ūn yīkūy hok, nūy tu' xōn hok, ha xonat xop te' pēnānā' pip.

Yeyox te putpu' hi'

28 **1** Hāptup nōy yā ye nomīn, ha māyōn xupep 'ihā Mānix Mānanēn xix
Mānix nōy mōg, mīkaxxap kox xexka ha' mōg, nūy pēnā!. **2** Hāpxip
'ohnāg 'ihā hahām yāynuhuk, ha pexkox yōg nūl'kutnā'ax nūn, tu mīkaxxap
xexka xut, nōm te mīkaxxap kox mō'yīnnīn, ha' xut, tu mīkaxxap yīmū' yūm.

³Tu tex yānām putuk, yā topixxax tūmnāg ponnok, yā hām 'āxi yōg hāpxop xapxūy'ax putuk. ⁴Ha xonat xop te yā yīpkutuk xexkah, tu' yāy pu xu'uxnām, tu' xakix kōmnāg, ⁵ha nū'lutnālax te 'ūn xop pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok! 'Āxop te Yeyox xak, nōm te mīpkupnix tu' xok. 'Āte' yūmmūg. ⁶'Ap xip'ah. Yā' hi putpu', tu xa hām'āktux tap. Mā', nūy pēnā! Yā hōmā' xip mīkaxxap xexka kox kopah, pāyā 'ap xip'ah nōmhā. ⁷Yīy mōg mō'ka'ok, nūy tik xop pu hām'āktux, hu: "Yā putpu' hi', tu 'ākeppa' mōg hāpxexka Gаниnet hah. 'Ônte 'āxop te' pēnālax." Kaxīy. 'Āxutigā max, xayīl xaxok hok! Kaxīy.

⁸Ha ta' mōg 'ūn xop, tu' mōg mō'ka'ok, tu kuxānōg, pāyā' kuxa hittup xexkah, tu tik xop ha' mōg, nūy tu' xuktux. ⁹Hāpxip 'ohnāg 'lhā Yeyox te 'ūn mūtik yā' tihi', tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmmā! Kaxīy.

Ha' yīkahnāg ha' mōg, tu tu nūktettex, tu' nōy pata mūg, tu' kuxa te' yēy.

¹⁰Ha Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok. Mōg, nūy mōy 'ūkxape xop pu hām'āktux, pu Gаниnet ha mōg, nūy 'ūgmūn pēnā!. Kaxīy.

Xonat xop te xupmāhīy hā mō'āmā'

¹¹Ha 'ūn xop mōg, ha xonat xop te kōmēn ha' mōg, nūy 'āmānex xexka xop pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux. ¹²Yīy yāytu nū'nāhā Yoneo xexka xop mūtik, nūy hāpxopmā'ax 'ūm te xīy 'āktux, tute tayūmak xexka popmāhā xonat xop pu', ¹³tu' xat, hu:

—Mōg, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy yā tu te mō'āmā!, hu:

"Yeyox yōg tik xop te' xokxax hā' xupxet 'āmnīy koxtap hā, hak mūg mōkyōn." Kaxīy. ¹⁴Gohenanok te 'ōg hām'āktux 'āpax, kopxik mūg hām'āktux, puyīy 'āxop kummugā hok. Yā 'āxutigā hok! Kaxīy.

¹⁵Ha xonat xop te tayūmak pop, tu' mōg, tu nōm hām'āktux'ax 'āktux 'ūxohix pu', yīy hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' xuktux pax.

Tik xop te Yeyox pēnāhā'

¹⁶Ha ta tik xop te Gаниnet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu' mōxaha!, yā Yeyox te' xat tap, puyīy yīktix ha mōg, yīl mōg, ¹⁷tu Yeyox pēnāhā!, tu nūktettex, ha' kuxa te' yēy, pa tik 'ūm kuxa te yāy yīkopit. 'Ap mām'ah, ¹⁸yīy Yeyox te:

—Topa tek ka'ogāhā 'ū xat pekkox tu', xix hām xexka xohix tu xat. ¹⁹'Āmōg, nūy hep xop xohix ha 'āmōy, nūy hāmyūmmūgā!, puyīl yōgnū tikmū'ūn.

'Apup-tox pix kamah. Yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy 'āxet'ax, xa yōgnū tikmū'ūn putox pix, ²⁰tu hāmyūmmūgā!, puyīy tu yīpkox pi' yōgnū xat'ax pu!. 'Ūxaxok hok. Yā 'āxop mūtik 'ūkxip mō'kumak mōg putup. Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āmūtik 'ūkkip putup, nūy 'ānīm hok. Kaxīy. Tu ta tu' kux.